

DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 8

Presidència del Sr. Gabriel Le Senne i Presedo

Sessió celebrada dia 26 de setembre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. PREGUNTES:

- 1) **RGE núm. 5529/23**, presentada pel diputat Sr. Omar Lamin i Abeidi, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a Llei 2/2018, de 13 d'abril, de memòria i reconeixement democràtics. 207
  - 2) **RGE núm. 5911/23**, presentada per la diputada Sra. Carol Marquès i Portella, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a reutilització d'aigua depurada. 208
  - 3) **RGE núm. 5531/23**, presentada per la diputada Sra. Irantzu Fernández i Prieto, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a interlocució de la Conselleria de Salut. 209
  - 4) **RGE núm. 5514/23**, presentada per la diputada Sra. Marta Carrió i Palou, del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a habitatge per a joves. 210
  - 5) **RGE núm. 5912/23**, presentada pel diputat Sr. Carles Bona i Casas, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a "Oficina de la Garantia de la Llibertat Lingüística". 212
  - 6) **RGE núm. 5533/23**, presentada per la diputada Sra. Patricia Gómez i Picard, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a sistema d'ajuts socials. 213
-
-

7) RGE núm. 5534/23 , presentada per la diputada Sra. Mercedes Garrido i Rodríguez, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a decret llei d'habitatge.	214
8) RGE núm. 5535/23 , presentada pel diputat Sr. Àlex Pitaluga i Ivorra, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a canvis a la llei turística.	215
9) RGE núm. 5541/23 , presentada per la diputada Sra. Manuela Cañadas i Pinilla, del Grup Parlamentari VOX, relativa a revisió dels continguts dels llibres de text.	216
10) RGE núm. 5543/23 , presentada pel diputat Sr. Agustín Nicolás Buades i Rul·lán, del Grup Parlamentari VOX, relativa a pla per agilitar les valoracions de discapacitat.	218
11) RGE núm. 5516/23 , de la diputada Sra. Cristina Gómez i Estévez, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a abocament d'aigües residuals.	219
12) RGE núm. 5536/23 , presentada pel diputat Sr. Llorenç Pou i Garcias, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a impost de successions i donacions.	220
13) RGE núm. 5537/23 , del diputat Sr. Marc Pons i Pons, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a director d'IB3.	221
14) RGE núm. 5542/23 , presentada pel diputat Sr. Francisco José Cardona i Vidal, del Grup Parlamentari VOX, relativa a mesures per protegir el camp balear.	223
15) RGE núm. 5365/23 , ajornada a la sessió anterior, presentada per la diputada Sra. Cristina Gómez i Estévez, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a Sindicatura de Greuges.	224
16) RGE núm. 5251/23 , ajornada a la sessió anterior, presentada per la diputada Sra. Idoia Ribas i Marino, del Grup Parlamentari VOX, relativa a mesures per agilitar expedients de línies de subvenció per a energies renovables.	225
17) RGE núm. 5264/23 , ajornada a la sessió anterior, presentada pel diputat Sr. Iago Negueruela i Vázquez, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a socis del Govern.	226
18) RGE núm. 5522/23 , presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a direcció de la política d'habitatge.	228
19) RGE núm. 5915/23 , presentada en substitució de la RGE núm. 5513/23, pel diputat Sr. Lluís Enric Apesteguia i Ripoll, del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a política lingüística.	229
20) RGE núm. 5540/23 , presentada per la diputada Sra. Idoia Ribas i Marino, del Grup Parlamentari VOX, relativa a traspàs de competències de turisme al Consell de Mallorca.	230
21) RGE núm. 5538/23 , presentada pel diputat Sr. Iago Negueruela i Vázquez, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a llengües oficials.	231
II. INTERPEL·LACIÓ RGE núm. 4984/23 , presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a política general en matèria de turisme.	235
III. MOCIÓ RGE núm. 5482/23 , presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a transició ecològica, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 2660/23.	240
IV. Debat i votació sobre la convalidació o derogació del Decret llei 5/2023 , de 28 d'agost, de mesures urgents en l'àmbit educatiu i en el sanitari (RGE núm. 4466/23).	247

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyors diputats. Vamos a començar. El primer punto del orden del día corresponde al debate de las preguntas con solicitud de respuesta oral.

I.1) Pregunta RGE núm. 5529/23, presentada pel diputat Sr. Omar Lamin i Abeidi, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a Llei 2/2018, de 13 d'abril, de memòria i reconeixement democràtics.

La primera es la RGE núm. 5529/23, que formula Omar Lamin, del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Moltes gràcies, president. Senyores i senyors diputats, bon dia. Bon dia, consellera. "Estimada esposa i fills, tu i tot el poble saben que no som mereixedor del càstig de llevar-me la vida com ho fan avui, ho sent per tu i pels meus fills".

Sra. Consellera, aquests són els fragments d'algunes de les víctimes que foren assassinades i espargides per aquesta terra, víctimes de la intolerància i de l'odi, que donaren la vida i sofriren per la llibertat i pels ideals de progrés, que moren cada dia que passen enterrats dins la memòria. I és que no podem parlar d'una societat més justa sense parlar de democràcia i de drets humans i, sobretot, de memòria democràtica.

Per tal de donar dignitat a la gent algun partit d'aquesta cambra, especialment la ultradreta, s'excusa en allò de no obrir ferides i és que quan una ferida supura el que hem de fer obrir-la, netejar-la i fer que cicatritzi de la millor manera.

Per aquest motiu, Sra. Consellera, creu vostè que la Llei 2/2018, de memòria i reconeixement democràtics, enfronta i divideix la societat d'aquesta terra?

EL SR. PRESIDENT:

Sra...

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (Antònia Maria Estarellas i Torrens):

Bon dia...

EL SR. PRESIDENT:

Tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (Antònia Maria Estarellas i Torrens):

Gràcies... Bon dia, Sr. President. Srs. Diputats, Sr. Lamin, com vostè sap dia 13 de juny de 2016 es va aprovar la Llei 10/2016, per a la recuperació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme. Ja en el debat de presa en consideració de la proposició de llei, el nostre partit, el Partit Popular, va manifestar la seva total repulsa tant a la

dictadura franquista com a qualsevol totalitarisme comunista perquè tan perversos foren uns com els altres.

El Partit Popular sempre ha defensat que no hi ha crims ni bons ni dolents, només hi ha víctimes, i no han de ser usades per fer polítiques tampoc oblidades injustament, i aquest també és el tarannà d'aquest govern. Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Lamin, tiene la palabra.

EL SR. LAMIN I ABEIDI:

Gràcies, president. Sra. Consellera, el que és clar..., vostè ha parlat de totalitarisme, el que és clar és que la política és la millor eina per donar drets i dignitat a la gent, i el pacte de PP-VOX el que ve a fer és eliminar tots els consensos i ens fa retrocedir quaranta anys, una relació imposada per VOX i executada pel PP, els negacionistes dels drets humans.

Sra. Estarellas, amb quin PP ens hem de quedar: amb el PP que suma amb els drets humans o amb el PP que assumeix els postulats de VOX?

Miri, heu renunciat a un PP de consens per un PP de ruptures, un PP ultra, un PP d'entre illes, democràcia, llibertat, convivència..., tria VOX, un PP que tria ruptura i que protegeix monuments feixistes, com Sa Feixina. Triau tornar a un passat fosc, d'això va el dret de la memòria democràtica. Miri, Sra. Estarellas la Llei de memòria democràtica que vostès volen fulminar inclou el dret a la memòria de les víctimes, de les famílies, el memorial. Això inclou, la Llei de memòria democràtica que vostès volen derogar.

També inclou l'ensenyament, els màsters, l'explicació, perquè el jovent d'avui en dia sàpiga i entengui que la democràcia no és cosa que hagi caigut del cel, que l'hem lluitada tots en aquesta terra, i que molta gent ha estat assassinada perquè puguem gaudir dels paràmetres de democràcia que tenim avui en dia. Es tracta de reparació de drets humans, per molt que l'extrema dreta i VOX i PP que s'hi sumi, tapin i vulguin tapar les atrocitats del passat, perquè cal reparar-les i reconèixer-les, aquest és el primer exercici que heu de fer: no llevar drets a la ciutadania.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Estarellas.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (Antònia Maria Estarellas i Torrens):

Com li he intentat explicar en aquesta mateixa sala, el meu company, Sr. Lafuente, va deixar ben clar, els incondicionals

de la nostra formació a la recuperació de totes les persones desaparegudes, totes. Perquè inicialment no era així, sembla que només alguns tenien dret a ser recuperats i la seva memòria, respectada. Li posaré un exemple.

Divendres passat, dia 22 de setembre, llegia al diari *Última Hora* un article de Manuel Aguilera, periodista i doctor en història, titulat *El calvario de la condesa Rocamari*, explica la mort d'un aviador, d'un capità, etc. A aquest home el mataren els republicans i ella va pagar amb la seva vida ser l'esposa, primer la torturen i després la dugueren al punt de l'esperó, a La Mola. No té dret aquesta dona a ser recordada? No té dret aquesta dona, víctima, que es respecti la seva memòria? No tenen els seus familiars els mateixos drets que els de les altres víctimes?

El Govern continua repudiant qualsevol crim que es produís en aquells anys tràgics, però seguirà endavant amb la Llei de fosses, amb el IV Pla d'exhumacions, que acaba l'any 2024 i que preveu completar el mapa, els treballs d'exhumació, fer estudis sobre la possible localització de noves restes, crear un columbari, instal·lar pedres de la memòria, mantenir l'atenció psicològica a les famílies durant tots els processos d'exhumació, etc. Jo crec que aquest és el tarannà d'aquest govern.

La Llei de fosses preveu totes les actuacions que es consideren necessàries per fer les passes definitives en el reconeixement i la memòria dels que varen patir la violència per raons ideològiques, polítiques o religioses. Només així es podrà deixar enrere la politització.

I, en això estam, Sr. Lamin, estam fent feina en aquestes línies, que consideram que responen a un tarannà de consens d'aquest Grup Popular.

I jo li dic més, ... bé anar ha fet referència a dues coses. Primer de tot, han estat vuit anys...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sra. Estarellas... Perdón, Sra. Estarellas, se ha acabado el tiempo, gracias.

(Alguns aplaudiments)

I.2) Pregunta RGE núm. 5911/23, presentada per la diputada Sra. Carol Marquès i Portella, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a reutilització d'aigua depurada.

Pasamos a la segunda pregunta, la núm. 5911/23, que formula la diputada Carol Marquès, del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

LA SRA. MARQUÈS I PORTELLA:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats, conseller, bon dia. El sector ramader mallorquí viu una situació insostenible que ha esclatat aquests darrers dies provocada per

l'aplicació del nou Pla estratègic de l'empresa AGAMA, comprada per DAMM el 2017. En aquell moment es compraven 12 milions de litres de llet anuals, que varen anar baixant fins que al final de 2022 ja només en compraven 8 milions. Fa tres mesos encara varen rebaixar més, amb el compromís de tornar recuperar els 12 milions de litres en poc temps. Molts d'aquests ramaders varen fer inversions per poder recuperar ràpidament la producció i, just la setmana passada, es troben amb el nou pla estratègic de l'empresa, que decideix reduir la compra de llet a 4,5 milions de litres anuals, a més de rebaixar-los el preu, amb les greus conseqüències que açò comportarà. I no només per al sector ramader, també afectarà directament els productors de cereals i de farratge.

Vista aquesta greu situació en la qual ens trobem, Sr. Simonet, quines accions té previstes desenvolupar com a conseller d'Agricultura per garantir la viabilitat de les explotacions agràries i ramaderes de Mallorca?

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Simonet, tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA, PESCA I MEDI NATURAL (Joan Simonet i Pons):

Moltes gràcies, Sr. President. Moltes gràcies, Sra. Marquès, per la seva pregunta i pel seu interès en el tema. Em consta, a més, que des del seu grup polític s'han interessat directament en la situació dels ramaders afectats.

Les reduccions de compra de llet d'AGAMA no vénen de només de fa tres mesos, sinó que ja en fa sis que estan amb aquesta dinàmica, quan aquesta empresa va canviar, sí que canvia radicalment d'estratègia i que és, fa un any, quan va dir als ramaders que necessitaven tota la llet.

L'actual equip de la conselleria, tot d'una va tenir..., va tenir una reunió la setmana passada amb representants de l'empresa, on se'ls va transmetre la total disconformitat amb aquesta política de reducció de volum i de compres als ramaders, ja que això afectava la seva viabilitat, i els traslladarem que l'opció que hauria d'apostar -un grup com el de DAMM, el de l'empresa d'AGAMA- era la intensificació de la promoció dels productes i el control, i els seus preus de venda pública són bastant caòtics, sota el nostre punt de vista.

Veient les darreres decisions preses d'AGAMA, que va ser dijous passat amb aquesta reducció de compres anunciada, la conselleria manté un contacte directe i constant amb els ramaders afectats i els seus representants sectorials, independentment dels acords que altres operadors ja han posat damunt la taula a què puguin arribar, la conselleria fa feina amb els eixos essencials que els ramaders ens han demanat avui en dia, a curt termini: un, el control del compliment estricte de la cadena (...) alimentària, fent que els contractes que es facin estiguin adaptats a aquesta llei; l'inici del disseny d'una línia d'ajudes específiques per poder cobrir els costos de transport cap a la península o a altres illes, si en fos el cas, això és un procediment llarg, però hi estam fent feina; i també col·laborar

amb els consells insulars en el compliment dels mínims de consum de producte local, tal com marca la Llei turística.

I, a la vegada, coneixent el delicat sector de la llet que tenim, el mes de juny s'havien convocat les ajudes per la guerra d'Ucraïna, i ja estan pagades totalment; i en el cas dels ramaders de Mallorca, han rebut 400.000 euros.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Marquès, tiene la palabra.

LA SRA. MARQUÈS I PORTELLA:

Gràcies, president. Sr. Simonet, com a conseller d'Agricultura li correspon trobar una solució ràpida, ja. És el moment d'actuar, no és el moment de lamentar-se. Sabem -i sempre acaben igual- que la culpa sempre és de la gestió que varen fer la passada legislatura.

(Remor de veus)

Ja sabem que els agrada molt, però si té res a dir, demani explicacions al seu director general, que per això l'ha mantingut, no?

Sr. Simonet, davant aquesta situació d'injustícia amb el sector ramader ha d'actuar ja per garantir la viabilitat de les empreses i de les explotacions ramaderes de Mallorca. El sector ramader no necessita bones paraules ni toquets a l'esquena, el que necessita són mesures ràpides i urgents, aconseguir canviar el posicionament d'AGAMA o aconseguint altres vies. El que està patint el sector ramader mallorquí és una gran injustícia, amb uns contractes a precari que es renoven cada tres mesos, sotmesos a canvis d'estratègia empresarial continus quant als productors de llet, totalment indefensos, sense cap estabilitat, que doni viabilitat a les seves explotacions.

El sector hotelier i l'Associació d'empreses de Distribució d'Aliments ja han sortit recolzant el consum de llet local, oferint-se per trobar...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Marquès, muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

Sr. Simonet.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA, PESCA I MEDI NATURAL (Joan Simonet i Pons):

Gràcies, Sra. Marquès. Jo no li havia parlat de la seva gestió, però ja que m'ho demana, la hi recordaré: 2015, 28 vaqueries, 17, 5 milions de llet, 2015, encara no hi havia el

director general que tenim; 2022, 16 vaqueries, 12 milions. I un altre dia podem parlar de Menorca, si li interessa.

(Alguns aplaudiments)

A part d'això, aquest govern no permetrà la mort del sector boví de llet. I sap per què?, perquè jo conec els noms dels sis vaquers que estan afectats: En Peixet, En Dalmau, En Baltasar, En Toni de Ses Veles, En Carbó i el de Can Bernat).

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

I.3) Pregunta RGE núm. 5531/23, presentada per la diputada Sra. Irantzu Fernández i Prieto, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a interlocució de la Conselleria de Salut.

Pasamos a la tercera pregunta, RGE núm. 5531/23, que formula la diputada Irantzu Fernández, del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

LA SRA. FERNÁNDEZ I PRIETO:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, senyors diputats i diputades. Sra. García, el passat 16 d'agost, 28 supervidores i coordinadores d'infermeria de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera varen haver d'enviar-li una carta, el 16 d'agost, només cinc setmanes després que vostè fos nomenada consellera i un parell de setmanes després que vostè nomenàs un nou gerent de l'àrea de salut, que entenc que és de la seva confiança i segueix les mateixes línies estratègiques que vostè. Varen veure's obligades a enviar-li una carta pública on mostraven les seves preocupacions.

Per això la meua pregunta és, Sra. Consellera, com és la interlocució de la Conselleria de Salut, o la manca d'ella, perquè en tan poc temps els treballadors, les treballadores i els seus representants hagin patit aquest grau d'angoixa?

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. García, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT (Manuela García Romero):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades i senyors diputats, bon dia. Gràcies, Sra. Fernández, per la seva pregunta.

Celebro su pregunta, Sra. Fernández, ya que el área de Ibiza y Formentera empieza a ser un motivo de preocupación para usted, que no lo ha sido durante estos ocho años.

(Alguns aplaudiments)

Esta conselleria tiene muy claro que el principal activo son los profesionales sanitarios y por ende las organizaciones que a ellos representan. Por lo tanto, desde la conselleria la relación es constante, fluida y provechosa.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Fernández. Tiene la palabra.

LA SRA. FERNÁNDEZ I PRIETO:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, el problema no és que això em preocupi a mi ara, és el que preocupa als professionals de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera, i per això li han enviat una carta, que esper que vostè hagi llegit, no ho pareix per la resposta que m'ha donat ... esper que després ho desenvolupi una mica...

Vostè és la màxima responsable de salut de la nostra comunitat autònoma, i, per tant, és la màxima responsable del que està passant a Eivissa ara mateix. Mai abans un col·lectiu professional de la nostra àrea de salut s'havia mostrat tan preocupat davant un canvi de gerència. Li van escriure les infermeres...

Ens preocupen tots i cadascun dels comentaris que ha fet dins i fora de les reunions, totalment fora de lloc i denotant una absoluta manca de respecte cap a algunes de les professions sanitàries. Això no ho dic jo, això ho diuen les infermeres d'Eivissa i Formentera.

I quina va ser la resposta del seu equip? *“No va a ser una línia continuista. Si algú pensa que va seguir com abans puede salir”*. Quina resposta a les infermeres, a l'equip que va fer front a la COVID, que va dur la campanya de vacunació, al meu parer excel·lent, i que els seus companys consideren dignes d'admiració.

Diuen que no seran continuistes, en què no seran continuistes?, en les polítiques de prevenció i promoció?, en el desenvolupament de la carrera de les infermeres?, en els espais de cronicitat?, en això no seran continuistes?

És un tema que em preocupa molt a mi, però que, sobretot, preocupa als professionals i preocupa al COIBA que també li ha expressat li ha expressat la preocupació que tenen pel desenvolupament que té ara mateix l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera.

Sra. Consellera, li deman directament i esper que sigui rotunda: respectarà vostè el desenvolupament competencial de les infermeres d'Eivissa i Formentera o farà el que està..?

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Fernández.

(Alguns aplaudiments)

Tiene la palabra, Sra. García.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT (Manuela García Romero):

Gràcies, Sr. President. A ver, Sra. Fernández, la presidenta del Govern tomó posesión el 7 de julio, diez días más tarde, su primera visita fue al Área de Salud de Ibiza y Formentera, se reunió en el hospital de Formentera con el equipo directivo y con los trabajadores y también en Can Misses además con las asociaciones de pacientes.

En la misma línea, desde el 25 de julio, quince días más tarde, se inició una ronda de reuniones en la Conselleria de Salud con organizaciones sindicales y colegios profesionales que representan a todos los trabajadores del sector sanitario.

Por lo tanto, que la interlocución con los profesionales es clave en esta conselleria lo demuestra la agenda que quiera visitar.

En tercer lugar, esta conselleria tiene muy claro que cuidar a sus profesionales es una de sus líneas estratégicas, escucharlos y devolverles el orgullo de pertenencia y, por lo tanto, en esa línea tanto trabaja el Servei de Salut como el el área gerencial de salud de Ibiza y Formentera.

Sra. Fernández, los cambios le pueden resultar molestos, y yo puedo entenderlo, pero usted sabe que los ciudadanos de manera muy legítima han exigido cambios, cambios en la gestión que de otra manera de responder a las necesidades de Ibiza y Formentera, que los cambios de los equipos de alta dirección son algo frecuentes, son necesarios y en muchas ocasiones un ejercicio de transparencia democrática.

No se preocupe, se continuarán -y le contesto- con total independencia de los equipos directivos todas aquellas acciones que aporten valor, como las que usted ha referido. Por tanto, quedese tranquila, no se preocupe que para este gobierno y esta conselleria sí que es una prioridad el Área de Salud de Ibiza y Formentera, sí que también son una prioridad los profesionales y lo hacen con hechos, no negando la realidad y dando buenas palabras.

(Alguns aplaudiments)

I.4) Pregunta RGE núm. 5514/23, presentada per la diputada Sra. Marta Carrió i Palou, del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a habitatge per a joves.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la cuarta pregunta, RGE núm. 5514/23, que formula la diputada Marta Carrió, del Grupo MÉS per Mallorca. *Té la paraula.*

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, president. Bon dia, diputats i diputades. Sra. Vidal, la Llei de joventut, 5/2022, preveu polítiques d'emancipació de manera transversal, hi ha polítiques per a

molts dels consellers que estau aquí, però avui li faré la pregunta a vostè perquè també hi ha polítiques d'habitatge.

Com i quan pensa executar la reserva del 15% d'HPO per a joves?

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Tiene la palabra, Sra. Vidal.

LA SRA. CONSELLERA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT (Marta Vidal i Crespo):

Gracias, Sr. Presidente. Bon dia, diputats i diputades. Sra. Carrió, moltes gràcies per la seva pregunta. Des del mateix moment en què varem prendre possessió, aquest govern ha demostrat que la política d'habitatge és una qüestió prioritària en un temps rècord.

En menys de dos mesos podem ja dir que de manera imminent aprovem el Decret llei de mesures, a la vegada estem tramitant un pla, estem elaborant un pla d'habitatge que inclou un pla estratègic per als propers quatre anys on els joves evidentment, tenen un paper prioritari. Dins aquest pla d'habitatge, que els convidàvem a participar en la seva elaboració, veuran que els joves tendran un paper prioritari, i aquest 15% es respectarà.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Carrió, el seu torn.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, president. Gràcies, Sra. Vidal. Jo li tornaré a repetir la pregunta, si de cas, d'aquí a un parell de mesos perquè, com ja ens passa a comissions i a Ple, és difícil que ens doneu una pregunta concreta en relació amb això. M'agrada que compleixi la llei.

En qualsevol cas, ara d'aquí a aproximadament un any tendrà mil habitatges nous, que són els que a dia d'avui estan en construcció, que ja vénen de l'execució del pacte, no?, de la legislatura passada. Entenc, no?, que aquest 15%, aquests 150..., li repetiré la pregunta perquè em pugui contestar.

En qualsevol cas, aquest decret llei que vostè marca jo crec que ens diferencia enormement en la posició política. El Partit Popular creu que el dret a l'habitatge o que l'habitatge és un bé lucratiu i MÉS per Mallorca sempre ha defensat en els seus postulats que és un dret, un dret que s'ha de garantir.

Per tant, ja li avanç algunes coses. Jo crec que no tenen cap sentit aquests anuncis que es pujaran alçades quan hi ha 70.000 pisos buits i sí tenen molt de sentit les polítiques intervencionistes del mercat, i tenen sentit perquè a dia d'avui no hi ha cap municipi on tu puguis destinar menys d'un 30% del teu sou a pagar un habitatge, i sí tenen sentit, i crec que ho ha

entès perquè... en aquest decret llei que anuncien des de fa dos mesos sí que hi ha aquesta política intervencionista. Per tant, m'alegra saber que no serem els únics xavistes bolivarians, no?, a ulls dels seus socis.

I crec que s'han de fer, i crec que s'ha d'anar més enllà perquè l'aplicació de la política... de la llei estatal no basta. MÉS sempre ha defensat que no basta i no basta perquè no s'han de mantenir els preus o pujar un 2%, és perquè els preus de lloguer i d'habitatge s'han de davallar, i no basta perquè tenim un topall de nou mesos, com a mínim, nou mesos de contractes de lloguer i això no basta per a les Illes Balears, perquè els mestres i professors necessiten com a mínim deu mesos per fer la seva feina a l'illa d'Eivissa i Formentera.

Per tant, jo li demanaria que complís aquest mandat d'aquesta llei recent, que té un any justament i que ho faci amb celeritat.

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Carrió.

(Alguns aplaudiments)

Té la paraula, Sra. Vidal.

LA SRA. CONSELLERA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT (Marta Vidal i Crespo):

Gràcies, Sr. President. Sra. Carrió, no es preocupi, en un any veurà perfectament els resultats de la gestió. Nosaltres veiem els dels darrers vuit anys. Nosaltres, els joves, la societat..., és un drama, la situació que tenim.

(Alguns aplaudiments)

És un drama... Per tant, tant el meu equip com jo ens hem dedicat a treballar fins a l'extenuació durant aquest estiu, fins a l'extenuació, per posar-nos al dia, no només de les dades de la situació... sinó per elaborar una normativa pionera a tot el territori espanyol que li ben assegurem que tindrà molt bons resultats, perquè la política d'habitatge no pot dependre només de la iniciativa pública.

Nosaltres reforçarem la construcció d'habitatge oficial, o sigui, no es preocupi, nosaltres reforçaríem l'IBAVI i treballarem de manera intensa i ho estam fent. De moment, també estam fent la fase d'anàlisi. Nosaltres no descuidarem aquest tipus d'habitatge, simplement donarem més eines i continuarem fent feina, com hem fet fins ara.

De fet, quina política més podem demostrar haver fet en menys de dos mesos, que haver bonificat el cent per cent l'impost de transmissions patrimonials per als menors de 30 anys i el 50% per als menors de 35?

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies.

I.5) Pregunta RGE núm. 5912/23, presentada pel diputat Sr. Carles Bona i Casas, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a “Oficina de la Garantia de la Llibertat Lingüística”.

Pasamos a la quinta pregunta, RGE núm. 5912/23, que formula el diputado Carles Bona, del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

EL SR. BONA I CASAS:

Gràcies, Sr. President. Sr. Vera, considera que la creació d'una oficina lingüística com la plantejada per VOX contribueix a la pau educativa?

EL SR. PRESIDENT:

Tiene la palabra, Sr. Vera.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I UNIVERSITATS (Antoni Vera i Alemany):

Gràcies, Sr. President. Sr. Diputat, el Partit Popular va arribar a un acord dins el pacte d'investidura per crear l'Oficina de Drets Lingüístics, que dependria directament del Parlament de les Illes Balears. En aquest sentit, aquest organisme ha de ser l'encarregat de vetllar per la convivència i la cordialitat de les dues llengües oficials d'aquesta comunitat autònoma; sempre -i dic sempre- respectant el nostre Estatut d'Autonomia, que és el marc de convivència i respecte que ens donarem tots els illencs l'any 1983 i que emana del marc comú que és la nostra Constitució Espanyola.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Té la paraula el Sr. Bona.

EL SR. BONA I CASAS:

Gràcies, Sr. President. Sr. Vera, l'any 2012 uns docents es van enllaçar en defensa del català com a mostra de rebuig al projecte de reforma de la Llei de funció pública i de rebut de la Llei de normalització lingüística. Tot el que va passar després forma part ja de la història de les Illes Balears i va acabar un any i mig després amb la major manifestació que hem vist mai en aquestes illes. Crec que vostè ho recorda perfectament, i aquesta setmana en farà ja deu anys.

Aquest govern coneix la història, però, tot i així, tria de forma conscient repetir i seguir les mateixes passes, perquè ja no és necessari conèixer la llengua per atendre pacients en aquesta comunitat, tampoc no és necessari conèixer la llengua per fer feina a les empreses públiques de Calvià. Aquesta setmana molt probablement tampoc no serà necessari conèixer

la llengua per ser funcionari de l'Ajuntament de Palma, i vostès tenien previst que la següent passa fos que ja no fos necessari conèixer la llengua per accedir a la funció pública, tot i que amb aquesta oficina de VOX s'han botat unes quantes pantalles i directament el que passa és que ja no serà necessari conèixer la llengua i punt.

I a Educació, vostè, Sr. Vera, què farà?, què passarà? Sap vostè que té un acord marc signat per l'anterior executiu, que inclou un pla de xoc per fer, per promoure l'ús del català a les escoles?, com el pensa complir?

Perquè, què passarà si un alumne decideix denunciar un professor perquè a classes de català el fa parlar en català?, o perquè a classe d'anglès en fa parlar en anglès?, o fins i tot sense denúncia per enmig, perquè l'oficina té potestat i, per tant, obligació d'inspeccionar aquests fets i té possibilitat d'actuar d'ofici.

Vostè, que va confessar en comissió que no sabia que la Llei d'educació feia que la Inspecció Educativa depengués directament de vostè, ara descobrirà que tindrà damunt la taula uns inspectors que dependran directament de VOX. Per tant, el somni dels diputats de VOX de la anterior legislatura de visitar els centres educatius en horari lectiu es veurà fet realitat.

Vostès votaran que sí a la creació d'aquesta oficina i si fossin fidels a l'Estatut, l'únic que podrien fer seria votar que no, perquè l'article 35 els marca com a objectiu la normalització de la llengua catalana.

I, a sobre, a vostè, com a conseller d'Universitats, li han posat una proposició de llei que trepitja -en paraules també de l'exconsellera Camps, com els seus informes- l'encomana, que va fer l'Estatut a la Universitat de les Illes Balears com a institució oficial consultiva en matèria de llengua catalana, també trepitja l'autonomia universitària recollida a la Constitució Espanyola i els estatuts de la pròpia universitat.

Va dir vostè en comissió que vostè seria implacable davant els atacs que hi hauria als col·lectius que vostè representa i, de moment no l'hem sentit dir paraula.

La Sra. Prohens té damunt la taula una proposta d'acord en matèria de llengua, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, des de fa unes setmanes, però vostès trien anar de la mà de VOX, trien rompre amb 40 anys de consensos lingüístics i el català avança a Espanya, concretament al Congrés dels Diputats, i prest...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Bona.

(Alguns aplaudiments)

Té la paraula, Sr. Vera.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I UNIVERSITATS
(Antoni Vera i Alemany):

Gràcies, Sr. President. Sr. Diputat, el Partit Popular fa comptes complir amb els acords adoptats amb les altres forces parlamentàries. Evidentment que haurem d'aportar el nostre punt de vista i deixar molt clar els nostres límits: respecte absolut per la convivència entre les dues llengües oficials d'aquesta terra i compliment del nostre Estatut d'Autonomia. Sempre defensarem l'ús i aprenentatge de les dues llengües. Som una comunitat autònoma bilingüe. Tenim un gran privilegi de poder comptar amb dues llengües romàniques que han aportat grans literats i obres a la literatura, en el seu conjunt.

La nostra doble oficialitat és ben clara, i pens que avui ningú no en té cap dubte.

El respecte i la llibertat d'ús lingüístic ha de ser la pedra de toc de la nostra societat i dins aquest esperit de llibertat i d'elecció de llengua d'ús al discurs individual diari hem de basar el nostre compromís. Equilibri i equitat de les dues llengües oficials, aquest és el nostre contracte com a partit i com a govern.

La comunitat educativa sap, perquè els ho demostram amb la nostra feina diària, que els consens i els acords són el nostre objectiu i que la conselleria farà feina per construir millores educatives amb tothom. Educació ha de ser un compromís de la nostra societat, sense excepcions.

Per tant, reiter que complirem l'acord de governabilitat i que ho farem com hem fet fins ara i com hem demostrat que sabem fer-ho: des del diàleg i amb el nostre Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i la nostra Constitució Espanyola com a paraigua que ens uneix a tots.

La nostra riquesa lingüística no ha de ser un motiu de confrontació, sinó un motiu d'orgull.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

I.6) Pregunta RGE núm. 5533/23, presentada per la diputada Sra. Patricia Gómez i Picard, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a sistema d'ajuts socials.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la sexta pregunta, RGE núm. 5533/23, que formula la diputada Patricia Gómez, del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia, diputats i diputades. Bon dia, Sra. Consellera, és fàcil governar quan el govern anterior deixa projectes, plans...

(Algunes rialles)

... deixa també una situació de solvència pressupostària, fruit del diàleg i del consens, i tot això s'ha d'executar. I sí que és cert que veim que, a pesar de dur pràcticament cent dies o d'aquí a poc seran cent dies, veim inacció, veim passivitat, veim manca d'iniciativa, i ens preocupa.

I, per això, li tornam demanar -li ho varem demanar en comissió-: quines són les seves polítiques en relació amb el sistema d'ajuts per a aquesta comunitat autònoma?, amb qui s'està reunint?, amb qui està pactant per conèixer la realitat social i poder donar-hi resposta?

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Cirer, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA DE FAMÍLIES I AFERS SOCIALS (Catalina Cirer i Adrover):

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia, senyores i senyors diputats. Sra. Gómez, vostè parlava de... què ens duia a dubtar del sistema d'ajuts d'aquesta comunitat autònoma, i aquí em centraré una mica, perquè ens reunim amb les entitats que ens hem de reunir i les que han estat sempre part important en el diàleg de la conselleria i amb totes les persones que necessiten reunir-se amb nosaltres, però jo em vull centrar en un fet.

De la mateixa manera que vostè quan ha gestionat, que ho ha fet durant molts d'anys i... i, bé, hem de dir que bé,...

(Algunes rialles)

... revisava els documents de la seva conselleria i analitzava les dades, i veia el que succeïa a la seva conselleria, en aquests mesos, nosaltres, aquesta inacció que vostè diu ens ha permès també revisar una mica les gestions que ens hem trobat i la gestió que duim endavant i en la revisió d'aquesta gestió ens hem trobat un fet que jo li vull posar damunt...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Cirer, perdón, sí, recuerde hablar al micrófono porque... tenemos que no se oiga.

LA SRA. CONSELLERA DE FAMÍLIES I AFERS SOCIALS (Catalina Cirer i Adrover):

Ai, perdoni, Sr. President. Un fet, que les prestacions d'una renda o d'una prestació molt important que varen impulsar vostès i que va impulsar el seu ens, com és la RESOGA, ens hem trobat que en aquests darrers mesos -de maig a agost- hem trobat una davallada de 649 perceptors, fet que no s'havia produït en tots aquests darrers mesos d'aquest any, ni en el mateix període de mesos dels anys anteriors.

Davant aqueixa situació sí que ens hem preocupat, perquè voldríem arribar a tothom que ho necessita, en una situació allà on: no s'ha produït una millora substancial de les condicions de

vida dels ciutadans, encara; encara hi ha ciutadans que concorren a les cues per anar a cercar ajuts; en una situació que hi ha gent vulnerable, que encara té una situació de dificultat, voldríem saber exactament a què es devia aquesta situació, i això estam analitzant en aquests moments.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sra. Gómez, el seu torn.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Gràcies, president. Sra. Consellera, la Sra. Armengol va impulsar mesures que afecten el 80% dels ciutadans d'aquestes illes, per valor de més de 200 milions d'euros; 25 mesures que fan referència i ajuden a les famílies a conciliar les persones dependents, als seus cuidadors, a les beques de matrícules, etc.

A la seva compareixença va dir, vostè, que faria complir..., que no ens preocupàssim, que compliria la Llei 4/2023. Jo crec que és evident que una administració no pot incomplir una llei. Per tant, sabem que els molesta aquesta llei. El que no sabem és exactament per què, i les famílies necessiten saber el perquè.

I el segon tema que em va preocupar de la compareixença i que vostè de qualque manera vetllava, ho està dient en aquests moments, és que les decisions polítiques són les que són, però com es fa, ho fan els funcionaris d'aquesta comunitat autònoma, que s'han entregat en cos i ànima per donar resposta a un escut social on no hem trobat el Partit Popular, on no hem trobat VOX, i els funcionaris sí s'han deixat la pell per donar aquestes ajudes. I vostè ho posa en dubte.

I, en tercer lloc... I per això també ens agradaria saber per què vetlladament parla d'aquesta mala pràctica, no?, perquè crec que els funcionaris no s'ho mereixen.

I després li voldria acabar dient que vostè és la consellera de Cooperació i, un tema que ens va preocupar és que no donàs suport al manifest en favor de Líbia i de Marroc, una vegada més per llançar-se als braços de VOX, estan en contra dels drets humans. Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Cirer, adelante.

LA SRA. CONSELLERA DE FAMÍLIES I AFERS SOCIALS (Catalina Cirer i Adrover):

Moltes gràcies, Sr. President. Si de les meves paraules vostè ha entès que jo he criticat la funció dels funcionaris, crec que no parlem el mateix llenguatge o no m'entén o no m'he explicat...

(Alguns aplaudiments)

... o no m'he explicat bé, perquè en cap moment -en cap moment- no he fet aquesta afirmació. Li he donat unes dades que a mi em preocupen i ens preocupen a nosaltres com equip, amb una prestació que és seva, però que nosaltres respectam i que hem dit que no retallarem i que no la posam en dubte, tot i que sigui una prestació que varen impulsar vostès, perquè creim que està fent una bona labor social...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Perdón, Sra. Cirer. Se ha acabado el tiempo.

(Alguns aplaudiments)

I.7) Pregunta RGE núm. 5534/23, presentada per la diputada Sra. Mercedes Garrido i Rodríguez, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a decret llei d'habitatge.

Pasamos a la séptima pregunta, núm. 5534/23, que formula la diputada Mercedes Garrido del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

LA SRA. GARRIDO I RODRÍGUEZ:

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia, senyors i senyores diputats. Bon dia, Sra. Consellera, mentre esperam el seu decret llei amb mesures urgents en matèria d'habitatge, que ens ve anunciant des del mes de juliol -és pràcticament com esperar el Messies-, ens agradaria poder aclarir una sèrie d'aspectes que per a nosaltres són preocupants i entenem que per a la ciutadania també són preocupants; perquè ens preocupa i ens inquieta aquesta absoluta confusió entre el que és públic i el que és privat, que pateix vostè.

L"okupació" -amb k de quilo- d'una plaça d'aparcament públic, pot semblar una anècdota...

(Remor de veus)

... però no és més que un símptoma d'una actitud concreta. L'inquietant és que, mentre vostè administrava dues societats, una d'elles immobiliària, era al mateix temps, és al mateix temps, la consellera d'Habitatge, la consellera de Territori: la competent en el mercat immobiliari a les Illes Balears.

Per tant, Sra. Consellera: amb qui s'ha reunit per pactar del decret llei de mesures urgents en matèria d'habitatge?

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Vidal, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT (Marta Vidal i Crespo):

Gracias, presidente. Bon dia, Sra. Garrido. Miri, la seva pregunta em demanava amb qui estam negociant el decret llei

d'habitatge: negociar, amb ningú; escoltar, tothom. Escoltar els consells insulars...

(Alguns aplaudiments)

... escoltar els ajuntaments, escoltar els agents implicats en l'aplicació i posada en marxa d'aquestes mesures, per tal que siguin mesures factibles i realistes.

De la qüestió que m'ha dit, del punt de càrrega, em remet a la declaració que ja consta en el *Diari de Sessions* d'aquesta cambra. Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Garrido, tiene la palabra.

LA SRA. GARRIDO I RODRÍGUEZ:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. No sé, Sra. Vidal, si la resposta sobre les seves administracions immobiliàries es remet a la resposta que va donar el Sr. Costa a la roda de premsa del Consell de Govern, divendres passat.

Miri, a la seva compareixença, Sra. Vidal, ens va dir -literalment-: "nosaltres sí que ens reunim amb els altres col·lectius i amb el col·lectiu d'usuaris, però el primer han de saber si així és possible aplicar-ho, i els que ho han d'aplicar són els que han de posar els diners perquè així sigui.

Per tant, vostè ens va dir directament que es reunia amb qui posava els doblers -amb qui paga- i, al mateix temps, ens va dir que els col·lectius -la resta de col·lectius- serien una fase posterior.

Quan s'ha reunit amb CAEB, amb Proinba, amb col·legis professionals, amb ajuntaments, amb consells..., i no s'ha reunit amb els sindicats, no s'ha reunit amb les associacions d'usuaris, no s'ha reunit amb els ciutadans, no s'ha reunit amb les associacions de consumidors per parlar d'aquest decret llei, que vostè diu que parla amb tothom, però és que només parla amb una part de la bancada, deixa l'altra bancada fora totalment d'aquestes converses... Com ho ha fet?, com s'ha reunit, Sra. Consellera? Vostè s'ha reunit com la consellera que té la capacitat i les competències de legislació sobre la matèria immobiliària en aquestes illes, o ho ha fet com a l'administradora d'una associació, d'una empresa immobiliària? Ho ha fet com a agent immobiliària o com a consellera immobiliària? Ho ha fet com l'advocada que presenta interessos generals davant...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Garrido, se le ha acabado el tiempo.

(Alguns aplaudiments)

Sra. Vidal, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT (Marta Vidal i Crespo):

Muchas gracias, Sr. Presidente. Ho he fet com a consellera d'Habitatge, Sra. Garrido, absolutament com a consellera d'Habitatge.

Per altra banda, amb les altres associacions ja ens reunirem; nosaltres estam fent una política ordenada en matèria d'habitatge que té diversos vessants: un, és la creació d'aquest decret llei, el segon és l'elaboració d'un Pla estratègic d'habitatge. No sé si saben què és un pla estratègic, però un pla estratègic és una planificació ordenada durant quatre a vuit anys per obtenir un resultat determinat. Aquí és on ens asseurem amb els usuaris, ens asseurem amb tothom que faci falta també, d'això no passi pena.

En relació amb la meva situació de traspàs de la meva vida anterior a la meva vida present, doncs, no és senzill en dos mesos i amb un estiu per enmig. En qualsevol cas..., en qualsevol cas -com va dir el portaveu-, ho he fet en el menor temps possible, hi ha altres persones, de les seves bancades, amb molta més experiència política, que s'han despistat al mateix temps a presentar la declaració de sortida, no la d'entrada.

(Alguns aplaudiments)

I.8) Pregunta RGE núm. 5535/23, presentada pel diputat Sr. Àlex Pitaluga i Ivorra, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a canvis a la llei turística.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a la vuitena pregunta, núm. 5535/23, que formula Àlex Pitaluga del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, diputades, diputats. Sr. Bauzá, conseller de Turisme, Cultura i Esports, durant aquests primers mesos de govern vostè ha destacat, sobretot, per quatre coses: parlar de suprimir la moratòria turística, parlar de canviar la Llei turística, parlar de canviar el decret d'excessos, i, sobretot, parlar amb eufemismes, i així, modificar la realitat. Creu que així la canviarà?

Els eufemismes s'utilitzen per suavitzar la realitat, però he de donar-li una mala notícia, no la canvien. Una persona està el mateix temps aturat a un embús de trànsit que a una retenció, tot i que "retenció" soni molt més agradable. I miri el que diu vostè: "La llei d'excessos serà la llei de turisme responsable"; "aixecarà la moratòria turística, no la suprimirà"; i "no hi ha massificació, únicament "moments puntuals de saturació". Una persona avui a Eivissa, tal vegada tindrà onze "moments puntuals de saturació", però no ha de sentir que hi hagi "massificació".

Per cert, els seus socis de VOX, també empenen eufemismes: a l'oficina de persecució del català li diuen "oficina de llibertat lingüística".

Bé, a moltes entrevistes ha dit que s'ha reunit amb els sectors implicats amb el turisme per plantejar la nova llei turística. Sr. Bauzá, amb qui s'ha reunit per valorar els canvis a la llei turística?

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Bauzá, tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER DE TURISME, CULTURA I ESPORTS (Jaume Bauzá i Mayol):

Moltes gràcies, president, molt bon dia a tothom, moltes gràcies, Sr. Diputat. A dia d'avui, amb ningú.

Nosaltres només hem tengut temps de valorar els canvis que varen fer vostès a la 8/2012, que varen dur un resultat de 115.000 places més, quasi el 25% del total.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Pitaluga, tiene la palabra.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Sí, gràcies, Sr. President. Bé, jo el que tenc clar és que vostè encara no s'ha reunit amb els representants dels treballadors. El sindicat majoritari del sector, hem parlat amb ells i no els ha convocat a cap reunió, tenen la sensació que la reforma es gesta d'esquenes a ells, de fet, UGT no assistirà per primer cop a la Nit del Turisme, per així mostrar el seu malestar, és que els treballadors del turisme no són un sector del turisme?

Miri, amb dades de l'IBESTAT del segon trimestre del 2023, hi havia més de 214.000 treballadors que fan feina directament en turisme, un 31,6% de la població activa de les Illes, i vostè encara ni els ha trucat ni els ha dit absolutament res. Així, ells podrien parlar-li de les càrregues de treball de les cambres de pis, de l'allargament de les jornades que han tingut els treballadors, de les retallades en el descans o de les problemàtiques dels fixos discontinus. No serà que amb vostè tindrem més eufemismes i la inflació serà reacomodació de preus, i les retallades de les condicions dels treballadors unes reformes estructurals?

Sr. Bauzá, menys eufemismes i més afrontar la realitat. I sobretot tenir present també la quarta part de la població d'aquestes illes, els treballadors i les treballadores del sector turístic. Com? Trucant-los, reunint-se i negociants amb els seus representants.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Bauzá.

EL SR. CONSELLER DE TURISME, CULTURA I ESPORTS (Jaume Bauzá i Mayol):

Miri, el que sí m'han expressat molts de col·lectius és que s'han de fer canvis. A més, és un compromís de govern que aquest conseller té per ineludible.

(Remor de veus)

Les nostres experiències passades, la coordinació amb els consells insulars i agents socials, la planificació del territori amb els mateixos consells i ajuntaments, l'aposta per la qualitat, l'aposta per la formació, la millora laboral o la sostenibilitat són aspectes que tendrem molt presents.

Fugirem de la intervenció i de la propaganda inútil. I apostam per la gestió de mesures eficients i sostenibles.

Les portes de la conselleria romanen obertes des del primer dia que vàrem arribar per tots aquells que tinguin coses a dir, en turisme o en cultura o en esport, la mà està i estarà estesa per a tots aquells que vulguin aportar d'una manera constructiva, compromesa i decidida, siguin polítics, siguin sindicats, siguin patronals, siguin sectorials, amb aquesta llei i amb d'altres que puguem dur endavant.

Com vostè sap, vostès tendran el seu moment dins el tràmit parlamentari, així i tot els estenc la mà per a qualsevol cosa que em vulguin dir.

Això sí, els he de dir una cosa, qualche cosa ja ha canviat, la tranquil·litat, la comprensió, la humilitat, la col·laboració entre tots són i seran elements principals d'aquesta conselleria; els nervis, la supèrbia, la imposició...

(Alguns aplaudiments)

... i la política de fets consumats ni van amb mi ni la consentiré.

Moltes gràcies, president.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

I.9) Pregunta RGE núm. 5541/23, presentada per la diputada Sra. Manuela Cañadas i Pinilla, del Grup Parlamentari VOX, relativa a revisió dels continguts dels llibres de text.

EL SR. PRESIDENT:

La novena pregunta es la RGE núm. 5541/23, que formula la diputada Manuela Cañadas, del Grupo VOX. Tiene la palabra.

LA SRA. CAÑADAS I PINILLA:

Gracias, presidente, buenos días diputados, buenos días consejero. ¿Tiene previsto una revisión de los libros de texto para eliminar todo contenido ideológico y manipulación de la historia?

Muchas Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Vera, tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I UNIVERSITATS
(Antoni Vera i Alemany):

Gràcies, Sr. President. Bon dia, Sra. Diputada. Ni la Conselleria d'Educació i Universitats de les Illes Balears ni la de cap altra comunitat autònoma no té potestat per revisar, controlar o modificar els continguts dels llibres de text. Cada comunitat autònoma desplega els seus continguts, més ben dit, les competències bàsiques a través del Decret de currículum, sempre d'acord amb els reials decrets estatals de currículum educatiu, els quals marquen les línies comunes entre totes les comunitats autònomes.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Cañadas.

LA SRA. CAÑADAS I PINILLA:

Gracias, Sr. Consejero. El derecho a la educación es un derecho protegido por diversas normas, entre ellas el artículo 27 de la Constitución Española. Además de garantizar el derecho a la educación y libertad de enseñanza, impone a los poderes públicos el deber de velar por este derecho, así como el derecho de los padres de elegir el tipo de educación que reciben sus hijos.

Este derecho se impone al de los poderes públicos, los cuales están sujetos a una prohibición constitucional de imponer ideología alguna en los centros educativos. En los últimos años y, como consecuencia de la cesión de competencias en materia de educación a las autonomías, se han producido situaciones en las que los poderes públicos han diseñado políticas educativas que socavan el derecho de los padres y de sus hijos, mediante la aprobación de contenidos educativos claramente ideológicos. Los alumnos se encuentran en los libros de texto contenidos manifiestamente ideológicos que nada tienen que ver con el conocimiento científico y académico, así como mentiras sobre nuestra historia o la realidad social y política de España, con el único objetivo de romper la convivencia entre los españoles mediante el adoctrinamiento de nuestros hijos.

Muchos ejemplos de este tipo de contenido ya han sido denunciados por la sociedad civil, asociaciones de profesores, padres y hasta los propios alumnos. A modo de ejemplo sobre el contenido, hace referencia a Jaime I, como "el Rey catalán", y se refiere al castellano como "un instrumento de opresión por parte de la clase social determinada".

En los libros de historia se enseña una historia distorsionada de la realidad, llegando a faltar a la verdad, con el único fin de divinizar a Cataluña y explicando y enseñando situaciones históricas que no tuvieron lugar, como, por ejemplo, cuando se

habla de "*la consolidación de la monarquía catalana como una de las más importantes de Europa*", cuando la realidad es que no existió una monarquía catalana, ya que en el territorio catalán hubo condes y príncipes que dependieron de Aragón o Francia, mientras que en los libros de economía realizan un adoctrinamiento anticapitalista, proporcionando a los alumnos una idea negativa sobre las empresas y los empresarios, y positivizando los movimientos sociales realizados por la izquierda.

Es nuestro deber denunciarlo y exigir al Gobierno una actuación inmediata y responsable para poner fin a este adoctrinamiento y enfrentamiento injustificado e ilegítimo, promovido desde las aulas.

Así pues, Sr. Vera, le pido que su equipo de la Consejería de Educación revise los currículos educativos y adopte las medidas necesarias para promover la inmediata retirada de libros de texto y material educativo que contengan cualquier tipo de adoctrinamiento o contenido potencialmente dañino que pueda afectar a la inocencia de nuestros menores, manteniendo siempre el activismo ideológico antiacadémico fuera de las aulas y de los libros de texto.

Muchas gracias.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Vera tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I UNIVERSITATS
(Antoni Vera i Alemany):

Gràcies, Sr. President, Sra. Diputada, qui estableix els continguts dels llibres de text són les editorials les quals ho fan en base als reials decrets estatals de currículums i en els autonòmics respectius. La LOMLOE no permet, en cap cas, que una comunitat autònoma revisi, com ja he dit abans, els continguts. Això sí, tenim l'Alta Inspecció del Govern central, que, com a àmbit d'actuació, té la de garantir el desplegament de l'article 27 de la Constitució Espanyola.

A més, dins les seves competències es preveu vetllar pel compliment dels requisits generals del sistema educatiu, comprovar-ne la inclusió dels aspectes bàsics i verificar-ne el compliment.

Des de la Conselleria d'Educació i Universitats tenim molt clar el principi bàsic de llibertat, una llibertat d'ensenyament que tendrà per objecte el desenvolupament de la personalitat humana i, a la vegada, creiem en els valors bàsics de l'educació, una educació que aposta per l'autonomia personal i el pluralisme. I una societat plural considera el diàleg un instrument necessari per afavorir la comprensió i millorar la convivència.

Ja fa molts d'anys, Sra. Cañadas, que les editorials no necessiten l'aprovació de la conselleria per publicar el llibre de text, hi ha llibertat editorial i hi ha llibertat de càtedra. Això sí, de ben segur que l'Alta Inspecció del Govern central, o això

esper jo, garantirà que no hi hagi cap controvèrsia, ni històrica ni de cap altra índole, en els llibres de text.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

I.10) Pregunta RGE núm. 5543/23, presentada pel diputat Sr. Agustín Nicolás Buades i Rul·lán, del Grup Parlamentari VOX, relativa a pla per agilitar les valoracions de discapacitat.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la décima pregunta, RGE núm. 5543/23, que formula el diputado Agustín Buades, del Grupo VOX. Tiene la palabra.

EL SR. BUADES I RUL·LÁN:

Gracias, presidente. Buenos días, señoras y señores diputados. *Bon dia, Sra. Consellera.* Las valoraciones de discapacidad reconocidas entre 2015 y 2023 han incrementado muchísimo, pasando de 56.000 a 68.000, con un incremento de más de 12.000 personas, lo que representa un aumento del 27,7%.

El reconocimiento de la discapacidad da derecho a la consecución de servicios esenciales y económicos a las personas con discapacidades físicas, psíquicas o sensoriales. Estas personas tienen derecho a recibir su valoración donde se reconoce su grado de discapacidad, la necesidad del concurso de una tercera persona para realizar los actos esenciales de la vida ordinaria y las dificultades de movilidad de aquellas personas que padecen patologías por las que tengan disminuidas las posibilidades de integración educativa, laboral o social. Dichas prestaciones pueden ser beneficios fiscales, prestaciones a la Seguridad Social, jubilación anticipada o tener una mejor pensión, incentivos al empleo de personas discapacitadas, subvenciones en la compra o adaptación de vehículos, ayuda al transporte público, becas de educación o ayudas en la vivienda.

Según el dossier de traspaso del anterior gobierno, colgado públicamente en la web del Govern, dichas valoraciones habían tenido una espera mediana de 370 días en el 2015, acabando, según ellos, en mayo de 2023 en 240 días, con una reducción nada más y nada menos de cuatro meses, achacando dicho retraso a la dificultad de encontrar médicos para los equipos de valoración, especialmente en Menorca e Eivissa.

Sra. Consellera, usted nos indicó en su comparecencia en la comisión que se había encontrado una lista de espera de 9.500 personas, con una demora media de 17,5 meses, o sea 525 días. Es más del doble que lo que indica el dossier de traspaso de anterior gobierno, se ve que ese día las pilas de la calculadora no iban o lo supieron sumar.

Por eso le pregunto, Sra. Consellera, ¿en qué va a consistir el plan de choque que nos anunció en la comisión para agilizar las valoraciones de discapacidad? Gracias.

(Algún aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Cirer, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA DE FAMÍLIES I AFERS SOCIALS (Catalina Cirer i Adrover):

Moltes gràcies, Sr. President. Moltes gràcies, Sr. Buades. És un tema que vàrem tractar ja en comissió, però m'alegra que un tema d'aquesta importància sigui dut també a aquest plenari perquè vostè ho ha explicat molt bé: la valoració de discapacitat dóna dret a les persones, drets a la consecució de serveis i beneficis assistencials i econòmics a les persones que estan valorades, i, evidentment, aquestes quasi 10.000 persones que estan valorades, estan minvades d'aquests drets.

I jo crec que no hem de parlar d'herències, a mi no m'agrada parlar d'herències negatives i vaig intentar no fer-ho a la comissió, però sí que quan hem de retre comptes als ciutadans hem de posar el comptador en el punt on l'hem trobat. Jo crec que també vostè em dona oportunitat de posar el comptador en el punt en què l'hem trobat.

Realment la llista d'espera que hem trobat en aquests moments és d'aquestes quasi 10.000 persones amb una espera de 17,5 mesos i, per tant, per fer front a aquesta situació no podem seguir com estam, sinó que s'ha dissenyat pel responsable del servei un pla de xoc que incorporarà, entre altres mesures, incorporar personal valorador, es necessiten més valoradors; la implementació del conveni ja signat amb Ibsalud, que ja estava signat abans i no sabem per què no està implementat i no està funcionant; millorar la resolució de les eines informàtiques que ja es produïa abans, no han començat ara des que vàrem arribar nosaltres i no sabem per què no s'han resolt; implementar el sistema de paral·leles, supressió de dobles visites a personal valorador; l'ús de la videoconferència per a valoracions i moltes d'altres que s'han d'implementar ja i han de ser revisades en un temps prudencial per veure si són eficaces i, si no ho són, tornar-les a revisar i implementar-les per altres normes.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Buades, muy brevemente.

EL SR. BUADES I RUL·LAN:

Sí, moltes gràcies, consellera. Li agraeisc moltíssim la seva resposta perquè hi ha persones amb ELA, amb Alzheimer, amb càncers terminals, autismes profunds de menors... que estan esperant i això els perjudica dia a dia. Moltes gràcies... perquè, a més, aquest pla de xoc anirà a favor del punt 75, que diu: *“Revisaremos todo el sistema en materia social con el fin de garantizar las ayudas públicas que llegan a las familias que más...”*

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Perdón, Sr. Buades, lo siento, se ha acabado el tiempo.

(Alguns aplaudiments)

Sra. Cirer, si quiere hacer uso, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA DE FAMÍLIES I AFERS SOCIALS (Catalina Cirer i Adrover):

Moltes gràcies, Sr. President. Nosaltres també -i ho vull posar de manifest- ens va sorprendre que les dades que se'ns oferien a un document de traspàs, que per a nosaltres -i jo ho vaig valorar també a la comissió, vaig donar les gràcies a l'antiga consellera pel traspàs i pel document i per tot- no coincidissin i no fossin les que varen trobar en aquest moment.

Per tant, l'exigència màxima a l'equip polític de la conselleria, però també amb una implicació molt clara i molt directa dels funcionaris que -torn repetir i aprofit aquesta pregunta per tornar a insistir-hi- són fonamentals, són fonamentals a totes les conselleries, però a la nostra d'una manera especial, perquè necessiten una implicació, per ventura, molt més important per dur a terme segons quins compromisos d'actuació perquè són d'actuació directa i de serveis a les persones, implicació total i absoluta dels equips tècnics per dur endavant aquest pla, que -ja dic- no només el posarem en marxa, sinó que serà revisat de forma molt acurada per veure si dóna el resultat que pertoca i si no, es canviarà i s'ajustarà a les noves necessitats

Gràcies, Sr. Buades.

(Alguns aplaudiments)

I.11) Pregunta RGE núm. 5516/23, de la diputada Sra. Cristina Gómez i Estévez, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a abocament d'aigües residuals.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la undécima pregunta, RGE núm. 5516/23, que formula la diputada Cristina Gómez, del Grupo Mixto. Tiene la palabra.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Bon dia, Sr. President. Senyores i senyors diputats, personal de la casa i públic que ens està seguint. Sr. Conseller, primer de tot, enhorabona pel seu nomenament i també pel bon tarannà demostrat envers les publicacions satíriques dels mitjans locals, com ara *El Journal* de Menorca.

Supòs que té coneixement de diversos esdeveniments, alguns puntuals, altres que es vénen repetint al llarg del temps i que tenen a veure amb diferents torrents de Menorca, com ara el que desemboca a la platja de Cala En Porter que en diferents ocasions ha patit contaminació com ara nitrats i fins i tot bacteries com l'E.coli, que aquesta contaminació que es

produeix arriba a la platja i obliga al seu tancament i també a Cala En Porter l'antiga depuradora s'ha convertit en abocador il·legal de residus i, per molt que l'ajuntament passi a recollir, la dinàmica ha deixat de ser esporàdica i s'ha convertit en habitual.

Altres urbanitzacions de Menorca, com ara Cap d'En Font o Cala Pedrera pateixen abocaments o filtracions d'aigües brutes a la mar per canalitzacions o pous morts il·legals propers als molls i roques. Respecte de Cap d'En Font, fins i tot vostès han rebut denúncia del cas, segons han informat els mitjans de premsa locals i que supòs que vostè pot confirmar.

Sr. Lafuente, què pensa fer respecte dels abocaments d'aigües residuals i les deixalleries a les urbanitzacions depuradores i platges de Cala En Porter i Cap d'En Font entre d'altres?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sr. Lafuente, tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER DE LA MAR I DEL CICLE DE L'AIGUA (Juan Manuel Lafuente i Mir):

Gracias, Sr. Presidente. Buenos días, señoras y señores diputados. Buenos días a todos. Bien, sobre las cuestiones que nos pregunta en concreto, en cuanto a Cala En Porter, la depuradora en principio funciona correctamente, usted dice que ha habido el cierre de la playa; según las informaciones que tenemos se cerró durante dos horas por motivo de un temporal, no por el mal funcionamiento de la depuradora. Creo que ha mejorado sustancialmente la situación. La cuestión del torrente es una cuestión puntual que aparece y desaparece de vez en cuando desde hace muchísimos años, se está haciendo un seguimiento desde la conselleria y si hay cualquier tipo de denuncia, evidentemente,... o cualquier reclamación de cualquier entidad o cualquier ciudadano actuaremos en consecuencia.

Respecto a la situación de Cala En Porter, apareció en los medios de comunicación, he solicitado información, no me consta que haya denuncia expresa, pero es posible que la haya por escrito en la conselleria. Lo que me comunicaban es que se trataba más que de vertidos de aguas residuales, de rebosaderos de aguas fluviales, que es diferente.

Por tanto, la posición de la conselleria en esta materia es que revisaremos, evidentemente, si hay cualquier tipo de denuncia de vertidos; trabajaremos para que los vertidos sean... en el mejor estado posible, y, si es posible, su reducción al máximo.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Gómez, su turno.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

(Alguns aplaudiments)

Sí, Sr. Conseller, no haurien d'esperar que es produïssin aquests abocaments o filtracions que quan arriben als torrents, als aqüífers o a la mar ja no tenen remei, perquè el millor remei és aquell que no és necessari, i no és que jo li demani que posi vostè la tireta abans de la ferida, és que la millor política és preventiva, no només perquè estalvia possibles danys i perjudicis ecològics i fins i tot de salut, sinó perquè també és habitualment més econòmica que la de reparació.

Tanmateix, els vesins de Cap d'En Font expliquen que en altres ocasions anteriors a la darrera d'aquest mes de setembre, i que crec que és la que ha estat denunciada, s'han vist aigües de colors i olors sospitoses, la qual cosa apunta una pràctica habitual de buidar els pous de líquids d'algun o alguns xalets, que sembla ser que registren molta activitat durant l'estiu.

Quines polítiques preventives contra els abocaments i les filtracions il·legals de deixalleries i aigües brutes prepara la seva conselleria?

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Lafuente, tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER DE LA MAR I DEL CICLE DE L'AIGUA (Juan Manuel Lafuente i Mir):

Gracias, Sr. Presidente, gracias, Sra. Consellera. Bien, la principal obligación y la principal preocupación de la conselleria es poner en marcha todas las infraestructuras que hagan posible que tengamos el mínimo de vertidos y contaminantes al mar.

En el caso de Cap d'En Fontcant, claro, si tuviésemos la depuradora de Binidali en funcionamiento, que hace 20 años que está hecha y no está funcionando y, desgraciadamente, han pasado los últimos ocho años con pocos pasos activos para que funcionase...

(Alguns aplaudiments)

... pues seguramente esa labor preventiva que usted nos reclama se cumpliría.

Y en Cala En Porter, pues igual, si consiguiésemos que el agua que se tira al torrente fuese perfecta, pues, evidentemente, conseguiríamos ese objetivo.

Y en eso vamos a trabajar, estamos preparando un plan de inversiones con un fondo común para todo el ciclo del agua, no solamente para el tema de los residuos, en el que esperamos dar pasos importantes en esta materia. Y, por tanto, ese es un objetivo prioritario y fundamental del Gobierno y de la conselleria, limitar e intentar reutilizar al máximo el agua depurada.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Lafuente.

I.12) Pregunta RGE núm. 5536/23, presentada pel diputat Sr. Llorenç Pou i Garcias, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a impost de successions i donacions.

La duodécima pregunta es la RGE núm. 5536/23, que formula el diputado Llorenç Pou, del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

EL SR. POU I GARCIAS:

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Vicepresident, vostès aprovaren un decret llei en què anunciaren que els ciutadans deixarien de pagar l'impost de successions i donacions. A dia d'avui, molts ciutadans estan decidint, preferint ajornar aquesta decisió. Per què creu vostè que els ciutadans no entenen les benaurances del seu pretès projecte estrella?

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Costa, tiene la palabra.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Antoni Costa i Costa):

Moltes gràcies, Sr. President, molt bon dia, senyores i senyors diputats. Moltíssimes gràcies, Sr. Pou, per la seva pregunta.

Miri, els ciutadans de les Illes Balears entenen perfectament que el Govern, presidit per Marga Prohens, aconsegueix i seguirà aconseguint el que promet, això és el primer que entenen els ciutadans de les Illes Balears. Els ciutadans entenen perfectament que avui a les Illes Balears, tant les herències per causa de mort, com les herències en vida, entre pares i fills, nets, cònjuges, ascendents, paguen zero euros.

(Alguns aplaudiments)

Entenen perfectament que les herències entre germans o nebots paguen la meitat del que pagaven amb vostès; entenen perfectament que els joves menors de 30 anys i les persones amb discapacitat paguen zero euros per comprar el seu primer habitatge habitual; entenen perfectament que els menors de 35 anys, les famílies nombroses, les monoparentals i les persones que tenen persones amb discapacitat a càrrec, paguen la meitat del que pagaven amb vostès; entenen perfectament, per tant, que avui a les Illes Balears es paga l'impost sobre successions i donacions més baix d'Espanya. Fins i tot ho entenen els ciutadans de Catalunya, on ahir mateix, a TV3, apareixia que a les Illes Balears es paguen zero euros per les herències que es produeixin.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Tiene la palabra el Sr. Pou.

EL SR. POU I GARCIAS:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Miri, Sr. Costa, jo el convit que vagin vostès pels bars de Mallorca, circuli o vagi a les notaries i sabrà...

(Remor de veus)

... què és el que passa, que és el que passa exactament.

Miri, quan vostès varen dir que aprovarien aquest decret llei, la meva il·lusió era poder parlar aquí d'aquest impost de successions i donacions, que és una figura important, és una figura progressiva que està basada en que els ciutadans més rics contribueixen més que els pobres. Front a això, i això succeeix a tota l'OCDE, i, a més, és un impost que està dedicat a lluitar contra la desigualtat.

Enfront d'això, vostès el que han fet és aprovar una rebaixa fiscal que deixa igual, afavoreix igual els rics que els pobres i, per tant, han fet un sistema com sempre que beneficia els rics. I això és del que em feia il·lusió parlar, però duim diverses setmanes que, en lloc de poder dedicar-nos a aquesta qüestió central, ens hem de dedicar a aquestes sessions a posar el focus en els diferents nyaps que vostès han fet en el seu decret llei, un nyap jurídic, ple de desgavells. I un d'ells, un qualsevol, és el fet, per exemple, que és una innovació, que és el fet que vostès han aprovat una sèrie de bonificacions les quals, lluny de ser potestatives, que és com s'entén una bonificació, resulta que les han adscrites com a obligatòries.

Vostès no només fan un desgavell jurídic, sinó que van en contra del seu mateix programa electoral. On queda, Sra. Prohens la seva idea de llibertat? No, no, imposició. No sé què pensarà la Sra. Ayuso de la contraposició entre llibertat i imposició. O quan els senyors de VOX s'adonin que han aprovat una intervenció, revisin els texts que aproven!

Mirin, el seu govern, de cada vegada em recorda més a la pel·lícula de Matrix, perquè viuen vostès a una realitat virtual i intenten crear problemes artificials, ho veiem avui amb el tema de la llengua, a salut, l'oficina d'inquisició lingüística, i també creen una total artificialitat en la qüestió de crear un problema a un impost que no hauria de tenir problemes si estigués ben fet i fos rigorós.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Tiene la palabra el Sr. Costa.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER D'ECONOMIA, HISENDA I INNOVACIÓ (Antoni Costa i Costa):

Gràcies, president. Miri, és la tercera setmana que em pregunta el mateix, i no tenc cap problema a tornar-li contestar.

Li hem contestat quasi mil preguntes, vostè ja les té, li hem contestat quasi mil preguntes, i m'ha fet tres setmanes seguides la mateixa pregunta.

(Remor de veus)

Jo li contestaré el mateix. Miri, Sr. Pou,...

(Remor de veus, se sent una veu de fons que diu: "No ho entenen"; i alguns aplaudiments)

... els ciutadans de les Illes Balears, més de 160.000 ciutadans de les Illes Balears, ja ho varen entendre el passat dia 28 de maig, per això el Partit Popular governa i vostès són a l'oposició. És exactament per això, Sr. Pou.

(Alguns aplaudiments)

I sap per què ha succeït això? Miri, entre d'altres coses perquè tothom, fins i tot vostès saben que si vostès governassin no s'hauria eliminat l'impost sobre successions i donacions a les Illes Balears, això ho sap tothom, Sr. Pou.

És clar, el que ens haurien d'acabar de resoldre, Sr. Pou, és: vostès esmenaran el decret?

I, per altra banda, Sr. Pou, si vostès dins 30 anys tornen governar, recuperaran l'impost sobre successions i donacions?

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias.

I.13) Pregunta RGE núm. 5537/23, presentada pel diputat Sr. Marc Pons i Pons, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a director d'IB3.

La siguiente pregunta es la número 13, es la RGE núm. 5537/23, que formula el diputado Marc Pons, del Grupo Socialista. *Té la paraula.*

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sr. President. L'obsessió per controlar-ho tot, açò també ha marcat en bona part la política d'aquests 100 primers dies, no hi ha d'haver cap organisme autonòmic que vagi per lliure, indicacions de la presidenta Prohens, tots han d'estar a les seves ordres, especialment aquells que tenen per objectiu el control i la vigilància de les accions de govern.

(Remor de veus)

I n'hi marcaré dos: l'Oficina anticorrupció i la Radiotelevisió Pública de les Illes Balears. És igual si fent açò suposarà un debilitament dels valors democràtics d'aquesta comunitat autònoma; és igual si açò debilitarà la imatge del Govern de les Illes Balears, aquí l'important és que no hi hagi crítiques incòmodes, que no hi hagi cap sorpresa que pugui

sortir a la llum pública després d'una mala decisió de govern. Aquí l'important és tancar, tancar l'Oficina anticorrupció i col·locar un comissari polític a IB3.

Qui va començar la caça major? La consellera de Presidència va sortir i es va queixar que el Sr. Manresa anava a la seva. Faltaria més, si era un organisme independent!

(Alguns aplaudiments)

Va sortir la portaveu del Partit Popular a la Comissió d'IB3 i va tractar el Sr. Manresa de sectari, de partidista i de manipulador. La portaveu a la Comissió d'Assumptes Institucionals deia que: “*Enrocarse y aferrarse al sillón es nocivo para muchas cosas*”. I mentrestant la presidenta del Govern s'asseia amb el Sr. Manresa, li mostrava la porta de sortida i li deia que, si no se n'anava, aprovaria una llei per fer-lo fora. Les amenaces arriben a tots els nivells, una cacicada amb tota regla.

(Remor de veus)

I davant d'açò, Sra. Consellera de Presidència, jo li he de demanar: creu que açò és el millor camí per garantir la independència de la Radiotelevisió Pública de les Illes Balears?

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Estarellas, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (Antònia Maria Estarellas i Torrens):

Gràcies, Sr. President. Sr. Pons. Bé, jo vull dir, per començar aquesta intervenció, vista la renúncia del Sr. Manresa, al qual aprofit per desitjar-li una etapa que ell hagi decidit, personal, que la gaudeixi molt i que gaudeixi molt del moment present. La veritat, em dol, avui semblar que hem de fer un atac personal contra el Sr. Manresa, del qual jo en cap moment ni en les meves intervencions ni en la meua intervenció a la comissió no vaig dur cap endavant. Esper que vostè em digui a quin moment vaig dir o vaig (...) aquestes paraules.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Pons, tiene la palabra.

EL SR. PONS I PONS:

Al *Diari de Sessions* de la Comissió d'Assumptes Institucionals, basta que ho repassi, Sra. Consellera,...

(Alguns aplaudiments)

... començam amb prou mala memòria.

No facin d'IB3 el braç armat del Govern de les Illes Balears,...

(Remor de veus i petit aldarull)

... l'època de Jaume Matas ja ha passat, no vagin per aquesta via...

(Petit aldarull)

Agafin... i no cerquin els acords tampoc amb VOX. No és aquesta la millor cultura...

EL SR. PRESIDENT:

Silencio, por favor.

EL SR. PONS I PONS:

No és aquesta la millor cultura. Sra. Consellera de Presidència, nosaltres li proposam que cerqui un acord amb tots els grups parlamentaris i, si no volen fer açò, cerquin sobretot una persona independent, amb criteri propi, amb trajectòria...

(Remor de veus)

... al llarg... i que tengui guanyat el reconeixement de tot el sector.

Si no fan açò, es demostrarà allò que deia abans: successió per controlar tots els mitjans, posar-los al seu servei...

(Petit aldarull)

... fora de qualsevol crítica.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Estarellas, tiene la palabra.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (Antònia Maria Estarellas i Torrens):

Sr. Pons, exactament tenc la comissió aquí davant, per suposat, i aquí en tot moment... o en el qual vostès en reiterades ocasions ens varen dir, ens varen acusar de voler anar contra la independència de l'ens, jo li vaig dir en tot moment que no és feina d'aquest govern, no és la feina controlar la imparcialitat ni les línies de feina de l'ens de la Ràdio i la televisió públiques de les Illes Balears. El que sí que li vaig dir és que era feina en aquest govern vetllar perquè l'ens pugui funcionar.

Miri, no som jo, notícia d'1 de juliol d'EFE de 2023, els mateixos comitès d'empresa reiteren que ja s'han complit cinc mesos des de l'aprovació d'un procés d'internalització i res no s'ha avançat des de dia 1 de febrer de 2023, quan aquesta senyora encara no tenia ni intenció de ser consellera.

“Manresa s'han desentès de la internalització, no només això, sinó que bloqueja qualsevol avanç”. “La plantilla està cremada i desmotivada com a conseqüència de falses promeses”, podríem seguir...

El que jo vaig dir, i va ser el fil conductor durant tota la meua intervenció, va ser que l'ens estava desvestit, que no hi havia gerent, que no hi havia directors, que estaven les plantilles sense cobrir, que hi havia uns empleats nerviosos que no saben ni tan sols quines categories encara són les que estan emparades per aquest procés d'internalització, i així varen anar les meves paraules.

En cap moment no he fet un atac al Sr. Manresa, però també record -i ho record aquí- que la Junta Electoral a qui va pegar una estirada d'orelles va ser al Sr. Manresa, no a aquest govern ni a la imparcialitat que es vol donar a l'ens.

(Alguns aplaudiments)

I.14) Pregunta RGE núm. 5542/23, presentada pel diputat Sr. Francisco José Cardona i Vidal, del Grup Parlamentari VOX, relativa a mesures per protegir el camp balear.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la pregunta 14, RGE núm. 5542/23, que formula Francisco Cardona, del Grupo VOX. Tiene la palabra.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Muchas gracias, Sr. Presidente. Buenos días, señoras y señores diputados. Señores consejeros. Sr. Simonet, la comunidad autónoma de las Islas Baleares cuenta con unas 216.000 hectáreas de superficie agraria útil, el 80% de las cuales se encuentran en Mallorca.

Desde la década de los sesenta del siglo pasado, pero sobre todo desde los noventa y lo que llevamos de siglo XXI el campo balear presenta un retroceso y un estado de abandono y crisis evidentes. Las tierras de secano, que son las mayoritarias, están prácticamente abandonadas. Con estas cifras cabe preguntarse si es rentable la profesión de payés en Baleares.

Por eso le pregunto, Sr. Simonet: ¿qué medidas adoptará usted y el Gobierno balear para proteger el campo balear?

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Simonet, tiene la palabra.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA, PESCA I MEDI RURAL (Joan Simonet i Pons):

Gràcies, Sr. President. *Gracias, Sr. Cardona.* He de dir-li que el Govern de les Illes Balears creu que per protegir el camp balear i el sector primari en general, la peça clau és assegurar -i vostè també ho ha demanat, ho ha explicat en la seva pregunta- és la rendibilitat de les explotacions agràries i, a més,

dins les Balears tenim una problemàtica afegida que és que tenim molts de tipus d'explotacions agràries i no pots fer una única cosa en un cert sentit.

Per tant, per assolir aquest repte d'assegurar aquesta rendibilitat, no existeix una única solució, sinó que existeixen... posar un munt d'eines que puguem posar a l'abast de cada una de les explotacions agràries i elles, en funció de les seves necessitats, triar les que necessiten.

A forma de resum, perquè això dona per un debat molt ampli i llarg, parlariem que el primer repte que tenim és l'adaptació a la nova PAC, la política agrària comuna, que és la que ens marca per on va l'agricultura europea i també la nostra per darrere, i dins aquestes línies, naturalment, l'agilitació en la tramitació de les ajudes; el foment de la comercialització, no basta sempre produir, sinó també s'ha de saber vendre bé; l'impuls a la digitalització en el món del món rural; la formació i la incorporació de joves en un sentit de professionalització; l'activitat complementària, sense cap dubte, a aquelles explotacions agràries que ho necessitin; foment del regadiu, sense cap dubte; mesures per compensar la insularitat amb un desenvolupament del REB de forma que tengui sentit en el camp mallorquí; protegir els nostres pagesos davant la competència deslleial de països tercers, que això és una cosa que no es feia i ja hem començat a fer; afavorir la venda directa, i del tema que tenim damunt la taula també, desenvolupar el Pla estratègic de la ramaderia que es va aprovar la legislatura passada a iniciativa del Grup Popular, posar-lo en marxa, que tengui aquest sentit.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Cardona, su turno.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

Muchas gracias, Sr. Presidente. Gracias, Sr. Simonet, por su respuesta. Sabe usted que el mayor reto a que se enfrenta actualmente el campo balear es el del relevo generacional. Ya ha comentado usted el tema de la formación y la incorporación de jóvenes al campo.

Todo esto unido a la necesidad de lograr la rentabilidad de las explotaciones existentes, que -como también ha dicho- son muy variadas. Por poner un ejemplo, según datos de la Seguridad Social de 2021, en Mallorca son unos 4.150 los trabajadores ligados al sector agropecuario, cifra que supone un descenso de más del 50% respecto de los datos de 1999, según la información que se desprende del censo agrario y del Instituto Nacional de Estadística.

Estos datos son muy alarmantes. La agricultura ecológica avanza y aumenta la producción, pero todos sabemos que es insuficiente, muy cara y no está al alcance de todas las familias de Baleares. Está bien que se promueva. Yo mismo a veces compro productos ecológicos, pero lo hago como algo exótico y caprichoso. La alimentación diaria de las familias de Baleares no se puede sostener con la agricultura ecológica. Las familias en Baleares luchan para poder llegar a fin de mes y dar de

comer a sus hijos. Necesitamos una agricultura extensiva y producción industrial para abastecer a más de 1.200.000 baleares.

Hay que ser realistas. Pongo el ejemplo de Sri Lanka, impuso la agricultura ecológica por ley y se arruinó estrepitosamente. Yo sé que usted no es el Sr. Gotabaya Rajapaksa, el anterior presidente de Sri Lanka, pero arruinó el país por imponer la ideología nefasta que arruina a todo el mundo de la Agenda 2030.

Por tanto, tenemos que tener soluciones realistas para el campo. Me satisface su respuesta. Entiendo que lo va a hacer usted así, pero le quiero advertir que...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Cardona, lo siento, se ha acabado el tiempo...

(Alguns aplaudiments)

Sr. Simonet, té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA, PESCA I MEDI RURAL (Joan Simonet i Pons):

Gràcies..., gràcies, Sr. Cardona. Jo esper la col·laboració de tothom. El sector agrari necessita de l'esforç de tothom per tirar cap allà mateix.

I quant a aspectes de l'agricultura ecològica, naturalment que jo pens que no ha de ser l'única agricultura que es faci a les Balears, ara, si hi ha un pagès que vol fer agricultura ecològica i li podem donar recorregut i és capaç de vendre els seus productes al mercat i que li surtin rendibles, naturalment també li hem donat suport.

Repetesc, la rendibilitat és vital. No s'hi incorporen joves també perquè falta una rendibilitat.

I jo a mode de resum només li vull dir una cosa: és molt mal de fer, impossible fer agricultura verda amb números vermells.

Moltes gràcies a tothom.

(Alguns aplaudiments)

I.15) Pregunta RGE núm. 5365/23, ajornada a la sessió anterior, presentada per la diputada Sra. Cristina Gómez i Estévez, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a Sindicatura de Greuges.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la pregunta RGE núm. 5265/23, que formula Cristina Gómez, del Grupo Mixto. Tiene la palabra.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Sra. Presidenta, no fa res hem celebrat el 40è aniversari del nostre Estatut d'Autonomia i continuam sense Sindicatura de Greuges autonòmica quan, curiosament, altres institucions de la nostra comunitat autònoma han aconseguit desenvolupar feina d'èxit amb les seves sindicatures. Per posar un exemple, el Consell Insular de Menorca i els ajuntaments de l'illa que s'hi han adherit, també l'Ajuntament de Palma compta amb una defensora de la ciutadania, igualment Calvià i Marratxí, i també la Universitat de les nostres illes compta amb una sindicatura de greuges.

A la Sindicatura de Greuges de Menorca han arribat nombroses reclamacions d'àmbit autonòmic que no han pogut ser ateses per la seva manca de competència territorial. La sindicatura està pensada per ser una figura de consens que vagi més enllà d'una legislatura. La fórmula menorquina -que sigui un òrgan col·legiat- dona molts bons resultats, i s'erigeix en l'òrgan adient per donar suport a les administracions davant de la mateixa administració, i vigilant el funcionament de les administracions públiques.

Sra. Prohens: el seu govern té previst iniciar el camí perquè definitivament la nostra comunitat autònoma compti amb una sindicatura de greuges?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, té la paraula.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Gómez, per la seva pregunta. Com bé exposava vostè, el síndic de Greuges és una figura recollida en el nostre Estatut d'Autonomia, en el seu article 51, que estableix que s'ha de desenvolupar mitjançant una llei en aquest parlament i que tindrà per objecte la defensa dels drets i de les llibertats dels ciutadans. Aquest mateix article estableix que, una vegada creada, s'ha de nomenar el síndic de Greuges per tres cinquenes parts d'aquest parlament.

Per tant, el Govern és conscient que la posada en marxa d'aquesta figura representa una assignatura pendent per al desenvolupament de la nostra autonomia i que, alhora, requereix un ampli consens d'aquest parlament, i m'alegra que em faci aquesta pregunta, ja que també és un tema del qual he pogut parlar amb el Sr. Apestequia.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Gómez, tiene la palabra.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Sí, gràcies. Sra. Presidenta, entenc que el missatge que vostè està transmetent -potser subtilment, no?-, que li preocupa

la manca de consens amb aquest nomenament, o que no hi hagi una posada en comú dels noms. I jo li voldria recordar que, a vegades, surt a compte fer alguns canvis legislatius, perquè el cas de Menorca jo entenc que és singular, però ha tengut èxit. Hi ha tres persones, tres síndiques i síndics, que han estat nomenats per consens entre el Govern i l'oposició i, d'aquesta manera, es va caminant tranquil·lament en funció dels diferents canvis polítics i partidistes que hi pugui haver a la institució. Ha estat una fórmula d'èxit; requereix consens, però també haurem de reconèixer que permet una visió plural, que una única persona moltes vegades és difícil que transmeti.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, adelante.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. President. Sra. Gómez, gràcies sinceres per les seves aportacions i per aquesta voluntat de col·laborar en aquest sentit.

Recordarà..., jo, el mes de juliol, vaig iniciar el meu discurs d'investidura, posant en valor la tasca que es va assolir fa 40 anys en el nostre Estatut d'Autonomia, i m'ho haurà sentit a dir davant altres qüestions: aquest govern complirà amb la nostra paraula, amb els nostres acords, però també -sempre- amb l'Estatut d'Autonomia. A diferència d'altres organismes i figures, el Síndic de Greuges sí està reconegut en el nostre Estatut, i aquest govern té la voluntat -repetesc- de complir amb l'Estatut.

A partir d'aquí, és cert, que és una figura, una assignatura, que està pendent des de fa molts d'anys. Jo li he de recordar que els darrers vuit anys, vostès o bé donaven suport extern al Govern, o bé en formaven part i, fins i tot, varen presidir aquesta cambra autonòmica durant quatre anys, i no s'ha fet ni mitja passa per avançar cap a la creació d'aquesta figura.

Per tant, li reiter el meu agraïment a la seva pregunta, esper que li hagi satisfet la meva resposta, però també li he de demanar que demani al seu partit i als seus socis per què els va interessar més promoure altres figures que no estaven dins l'Estatut i deixar de banda aquesta. Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

I.16) Pregunta RGE núm. 5251/23, ajornada a la sessió anterior, presentada per la diputada Sra. Idoia Ribas i Marino, del Grup Parlamentari VOX, relativa a mesures per agilitar expedients de línies de subvenció per a energies renovables.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la pregunta núm. 5251/23, que se aplazó en la anterior sesión, y que formula Idoia Ribas del Grupo VOX. Tiene la palabra.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Buenos días a todos los asistentes a esta sesión plenaria. Tal como ha informado un medio de comunicación digital, el anterior consejero "podemita" de Transición Energética, Sectores Productivos y Memoria Democrática, el Sr. Yllanes, dejó la friolera de 13.194 solicitudes de subvenciones para instalar energías renovables pendientes de tramitar, de las que solo 1.174 estarían pendientes de pago. El resto, 12.020 expedientes, estarían todavía en fase de evaluación y estudio.

Muchos de estos solicitantes adelantaron el dinero para ejecutar los proyectos de instalación de placas fotovoltaicas en sus viviendas. Algunos de esos expedientes sufren una demora acumulada de hasta dos años, y ¿qué han estado haciendo desde esa consejería, en los últimos dos años?

El nuevo Gobierno de Baleares, surgido del acuerdo de investidura entre PP y VOX, se enfrenta ahora -desgraciadamente- a tener que solventar todos los problemas causados por la ausencia de gestión del Gobierno Armengol.

Sra. Prohens, ¿qué medidas puede adoptar el Gobierno de Baleares para solventar esta situación y agilizar los más de 13.000 expedientes de subvenciones, atascados por Armengol?

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens. Té la paraula.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Sí, gràcies, Sr. President. *Muchas gracias, Sra. Ribas, por su pregunta*, que fa referència a un tema que ens preocupa, que també preocupa al nou govern i que la Conselleria d'Empresa, d'Ocupació i Energia hi du fent feina des del primer minut.

La transició energètica és un dels eixos i compromisos d'aquest programa de govern, i, efectivament: ens hem trobat un total de 13.194 expedients de subvencions i ajudes a projectes d'autoconsum, pendents de resoldre per part de l'anterior govern, que està frenant la instal·lació per part de renovables, per part de particulars, i donant un missatge totalment desincentivador a les persones que n'estaven conscienciades.

Ja els puc anunciar que la conselleria posarà en marxa un pla de xoc, amb més recursos humans, per reduir dràsticament, abans d'un any, aquest embós que tenim en renovables.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Ribas, adelante.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Sra. Prohens, muchas gracias por su esperanzadora respuesta, porque, al margen de los dogmas climáticos de quienes pretenden culpar al ser humano de fenómenos ambientales, que nada tienen que ver con la acción humana, y a pesar de nuestro escepticismo sobre que este tipo de líneas de subvención puedan detener, ni mucho menos, el cambio climático, lo cierto es que los ciudadanos de Baleares tienen derecho a una administración ágil y eficiente.

Por ello, emplazamos al gobierno autonómico a resolver cuanto antes y con la máxima prioridad aquellos expedientes en los que los solicitantes ya han pagado los proyectos solicitados, parcial o totalmente.

Este nuevo pufo demuestra la incapacidad de la izquierda para gestionar, incluso, lo que para ella es prioritario, esa supuesta emergencia climática. No sabemos si se trata de dejadez, negligencia o inutilidad, porque la excusa de que faltan recursos humanos no cuela, cuando en Baleares nunca se había gastado tanto, y precisamente, en el capítulo de personal, como dan fe los últimos presupuestos de la CAIB.

Otra cosa es que haya un desajuste de personal entre las diferentes consejerías para cumplir con las cuotas partidistas y caprichosas, de tres formaciones distintas: PSOE, MÉS y Podemos, que se repartieron el Gobierno de Baleares, como si de un pastel se tratase, mientras dejaban desatendidos a los ciudadanos.

Sin una administración ágil y eficiente no tiene sentido embarcarse en líneas de subvención, que no solo no ayudan a la gente, sino que acaban perjudicando...

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Ribas, lo siento, se ha acabado su tiempo.

(*Alguns aplaudiments*)

Sra. Prohens, tiene la palabra.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Sí, gràcies, Sr. President. Sra. Ribas, aquesta transició energètica ens permet avançar cap a una energia més neta i menys dependent dels combustibles fòssils, però també representa una oportunitat per a les Illes Balears. Les nostres illes tenen les condicions per ser un pol d'atracció d'inversió verda, i aquestes inversions requereixen d'uns perfils professionals qualificats que poden suposar noves sortides laborals per als nostres joves i diversificar aquesta economia.

Per això hem de posar les condicions per atreure aquestes inversions, hem de caminar cap a la simplificació administrativa, l'agilitat de tràmits i la seguretat jurídica.

Alguns, presumien de ser els més sostenibles de la història, mentre amagaven als ciutadans que la planta d'hidrogen de

Lloseta estava aturada. Es feien fotos amb busos amb hidrogen, arribats en vaixell de benzina, i tenien 13.000 expedients aturats.

En definitiva, Sra. Ribas, era el que era: un govern de *green washing*, també conegut com *ecoblanqueo* o *ecopostureo*, i m'ho haurà sentit a dir moltes vegades: la propaganda sense gestió són només mentides, moltes mentides.

(*Alguns aplaudiments*)

I.17) Pregunta RGE núm. 5264/23, ajornada a la sessió anterior, presentada pel diputat Sr. Iago Negueruela i Vázquez, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a socis del Govern.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la pregunta 5264/23, que formula el diputado Iago Negueruela, del Grupo Socialista. Tiene la palabra.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Gracias, presidente. Sra. Presidenta, he escoltat els consellers parlar de les seves primeres línies de feina, les primeres mesures amb decrets lleis, i volíem saber vostè amb qui les pacten, amb qui les dialoguen i quina és la línia del Govern en aquesta mateixa.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Adelante, Sra. Prohens.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Sí, gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Negueruela. En el meu discurs d'investidura ja ho vaig deixar clar, jo tenc la mà estesa per a tothom que vulgui sumar, per a tothom que vulgui aportar de manera constructiva, per a tothom que vulgui arribar a acords, perquè a mi no em fa por parlar de res ni amb ningú, i crec que tenim tots punts en comú que poden ser beneficiosos per a les Illes Balears.

A partir d'aquí tenim partits que, des del primer minut, han volgut tancar acords, cercar punts en comú i donar estabilitat a les Illes Balears; d'altres, que han mostrat la seva predisposició per arribar a acords en temes puntuals i, lamentablement, en veiem d'altres que segueixen en xoc d'ençà del dia 28 de maig, i cerquen més la crispació i el renou que no aportar en positiu per a Balears.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Negueruela, su turno.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Gracias, presidente. Estoy de acuerdo con usted, Sra. Presidenta, porque nosotros precisamente le hemos pasado por escrito propuestas y todavía no nos ha contestado. Entonces, me imagino que el shock del que se habla es de usted, porque tiene tres propuestas y ni una respuesta por escrito de las distintas medidas.

(Alguns aplaudiments)

Ley de memoria democrática, una gran parte de ella pactada con ustedes. A las asociaciones de memoria se les dice que se derogará la ley en su conjunto, e incluso lo que ustedes habían acordado en esta cámara y habían votado a favor. No cuentan con las asociaciones de memoria democrática para dignificar la memoria de estas islas.

Retiran los símbolos donde gobiernan, en el Parlamento y en muchísimos ayuntamientos, los símbolos que han ido siempre en defensa de los derechos humanos, como la bandera LGTBI, no gobiernan para ellos tampoco.

El Decreto ley de sucesiones no lo hablan con nadie y ha hecho una completa chapuza, como le han dicho ahora mismo los gestores administrativos a su vicepresidente, y tendrán que corregir o introducir alguna modificación de la chapuza que han hecho, porque no han escuchado a nadie. Tercera.

Cuarta,...

(Alguns aplaudiments)

... en materia de empleo, el Sr. Consejero habla del diálogo social y de la negociación colectiva. Lamentablemente, al igual que sucede con otros apartados, en los que luego incidiremos, no se han leído el Estatuto de Autonomía, porque el diálogo social es la hoja de ruta pactada entre Gobierno y organizaciones sindicales. El TAMIB no es la sede de la negociación colectiva, es la sede de la negociación colectiva, no del diálogo social, como debería usted saber. Por tanto, tampoco están fortaleciendo el diálogo social.

Turismo. El Sr. Consejero habla de que no se ha reunido con nadie y después dice que se ha reunido con mucha gente. No ha hecho una llamada a los sindicatos, a las organizaciones de los trabajadores y trabajadoras de nuestras islas, que hoy, por primera vez, le han dicho, y mañana no acudirán, a la Nit del Turisme, un sindicato como la UGT, en rechazo por no haber sido capaz de llamarlo en cien días, ni una llamada, ni una conversación con los representantes de los trabajadores. Así ustedes no tienen discusión, porque no escuchan a la otra parte de esta sociedad, que es la mayoría de los trabajadores y trabajadoras de estas islas.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

En materia de vivienda, solo hablan con los promotores, especuladores, inmobiliarios, agentes, no hablan con los síndicos que defienden a los inquilinos, no hablan con la PAH, no hablan con las organizaciones sindicales para las políticas de vivienda, solo escuchan a los suyos.

Sra. Prohens, ¿qué quiere hacer usted, un gobierno de promotores, especuladores e intereses que no sabemos cuáles, para dirigir su política económica, y a VOX para imponer el modelo social...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Negueruela, muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

Tiene la palabra la Sra. Prohens.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. Negueruela. Estic contenta que vostè i jo, vostè en castellà i jo en català, ens puguem entendre sense orellera.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

Miri, li vaig intentar explicar fa dues setmanes, però no em sap greu tornar-ho fer. Dia 28 de maig els ciutadans no varen votar un canvi de cares, varen votar un canvi de polítiques. Sra. Negueruela, jo estic disposada a parlar amb vostè i asseure'm les vegades que faci falta, com a segona força política de les Illes Balears.

I he proposat a tots un gran pacte polític i social per la sanitat a les Illes Balears, però vostè ha de fer un exercici interior, ha d'entendre i ha d'acceptar que els ciutadans varen demanar canvi, varen demanar passar pàgina de les seves receptes, el seu intervencionisme a les seves prohibicions, a una forma de fer política des de la propaganda, mentre deixava sense resoldre els problemes reals dels ciutadans, com l'economia de les famílies, com l'habitatge, com la sanitat. Passar pàgina de la hipocresia que els ha dut a fer el paper que varen fer amb el tren de Llevant diumenge passat.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

Sr. Negueruela, no feia comptes fer-ho, però la seva falsa superioritat moral m'obliga a fer-ho: sap qui no són els meus socis? Aquest senyor d'aquí, aquest pròfug de la justícia, aquest no és el meu soci.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

Sap qui no és el meu soci? Aquest terrorista que justifica l'assassinat de guàrdies civils, aquest tampoc no és el meu soci.

(Alguns aplaudiments)

I pens, Sr. Negueruela, que tampoc no haurien de ser socis d'un Partit Socialista Obrer i Espanyol, si encara li queda qualque cosa de partit d'Estat.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

I.18) Pregunta RGE núm. 5522/23, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a direcció de la política d'habitatge.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la pregunta número 18, RGE núm. 5522/23, que formula Josep Castells, del Grupo Mixto. Tiene la palabra.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Presidenta, permeti'm que, després de la propaganda, torni a la política. Vostès presumeixen que una les seves prioritats és l'habitatge, la Sra. Vidal ho acaba de dir fa pocs minuts, ha dit, "hem fet un decret llei en temps rècord". I no puc estar-hi més d'acord, temps rècord, mai no havia vist que passés tant de temps des que s'anuncia un decret llei fins que es veu, bé, encara no l'hem vist, suposam que tard o d'hora arribarà.

(Alguns aplaudiments)

Però, bé, acceptem la hipòtesi que vostès tenen com a prioritat la creació d'habitatge. Això xoca amb que després, en matèria turística, volen donar via lliure al lloguer turístic en habitatges. Vostès divaguen molt amb el tema de la moratòria turística, vostè, el 3 de juliol, en el seu discurs d'investidura, va dir que no volien moratòries, després el seu conseller -el té aquí davant-, bé, a Mallorca, a Eivissa, aguantarà, bé, a Menorca, potser la llevam, és el que té de vegades quan es governa sentint els cants de sirena dels grups de pressió.

Sra. Presidenta, això quin sentit té? Com es pot estar amb una mà pretendre crear habitatge i amb una altra mà facilitar que aquest habitatge es converteixi en lloguer turístic per a habitatges? Com es menja això?

I, per tant, la meua pregunta és: Sra. Presidenta, vostès a qui dirigeixen la seva política d'habitatge, als residents o als turistes?

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, tiene la palabra.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Sr. Castells, gràcies per demanar sobre un tema que coincidirem que és el principal problema que hi ha a les Illes Balears. I li contest: els que tenen necessitat d'habitatge des de fa vuit anys són els residents, i els darrers vuit anys s'ha agreujat progressivament i ha passat de ser un problema d'aquells col·lectius més vulnerables a ser un problema de rendes mitjanes, de famílies amb ingressos estables, de joves que es volen emancipar, i també de professionals sanitaris, docents i cossos de seguretat.

Hi haurà política d'habitatge per a col·lectius vulnerables amb habitatge de protecció oficial o ajudes al lloguer. I ara

farem una passa més per posar al mercat d'habitatge, a preus assequibles per a rendes mitjanes, per a joves i per a col·lectius professionals als quals hem de garantir els seus serveis als ciutadans.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Castells, tiene la palabra.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Tot això està molt bé, Sra. Presidenta, però forma part del que vostè ha dit: propaganda sense gestió. Si vostès fan totes aquestes petites mesures amb una mà i després, amb una altra faciliten que es pugui continuar fent lloguer turístic, tots aquests habitatges que vostès aconsegueixin crear i posar en el mercat se'n aniran al mercat del lloguer turístic.

La prova és la moratòria de Menorca, que el Sr. Conseller sembla que és més procliu a aixecar, per què es va fer una moratòria turística a Menorca? Doncs, perquè es va fer sota dues premisses: la primera, que Menorca era l'única illa que no disposava d'un òrgan de gestió de places; i la segona, que aquesta moratòria que es va fer a Menorca permetia els creixements a zones turístiques, a les anomenades àrees de reconversió territorial, zones adjacents als actuals nuclis turístics, en els quals encara es permet aquest creixement turístic. Tot això, per salvar, per evitar que s'estengués el lloguer d'habitatges a les zones urbanes.

Si vostès fan petites mesures -que vostès mateixos ho han reconegut-, que no sabem quin abast tindran, per crear habitatge, però, d'altra banda, permeten que en llevar moratòries o flexibilitzar la zonificació, es continuï fent lloguer de vacances, l'únic que aconseguiran és que aquests habitatges que posen al mercat se'n vagin al lloguer turístic.

Per tant, Sra. Presidenta, no m'expliqui a qui van adreçades teòricament les seves polítiques, digui'm si pensen posar límit al lloguer de vacances.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, endavant.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Sí, Sr. Castells, jo li contestaré a la seva pregunta i, de fet, li llegiré els titulars de premsa, perquè vegi a qui anava dirigida la política d'habitatge els darrers vuit anys, a la qual vostè donava suport: "La construcción de casas de lujo superan a las plurifamiliares"; "Los promotores admiten que solo construyen viviendas de lujo"; "Mallorca ha construido mil nuevos chalets en terreno rústico en seis años y ha ampliado otros mil"; "Se han hecho más casas para ricos estos últimos ocho años que en toda la historia de Baleares."

Aquesta és la realitat dels resultats de les polítiques d'habitatge els darrers vuit anys, polítiques de les elits fetes per les elits.

Ara, les mesures que hem pres són l'eliminació a la compra d'habitatge per a menors de 30 anys i persones amb discapacitat, la reducció del 50% a menors de 35, famílies nombroses i monoparentals.

Hem anunciat també aquest primer decret d'emergència d'habitatge el qual posarà eines per al creixement en alçada, per a la divisió horitzontal, per a la reconversió de locals i establiments en habitatge, sempre en parlar d'habitatge a preu limitat. Així que cap especulació i cap consum de territori.

I en vendran més, moltes més mesures en habitatge, perquè, després de vuit anys d'habitatges per als rics, és el moment d'habitatges per a rendes mitjanes i baixes, per a famílies, per a treballadors i per a joves.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

I.19) Pregunta RGE núm. 5915/23, presentada en substitució de la RGE núm. 5513/23, pel diputat Sr. Lluís Enric Apesteguia i Ripoll, del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a política lingüística.

EL SR. PRESIDENT:

Dinovena pregunta, RGE núm. 5915/23, que formula Lluís Enric Apesteguia, del Grup MÉS per Mallorca. Té la paraula.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. Sra. Presidenta, ahir sortia un titular que de la seva boca deia: “*No haré de la llengua una batalla de política lingüística*”, és a dir que du mal rumb, perquè avui aquest parlament eliminarà els drets dels ciutadans que decideixin emprar el català a la sanitat de ser atesos amb seguretat en aquest àmbit.

I vostès han decidit acceptar la tramitació d'una llei que, sota el paraigua de la llibertat, només persegueix la llibertat d'atacar la llengua catalana i d'imposar la castellana sota àmplies coaccions. I jo li deman, vostè té obligació, segons l'article 18.3 de l'Estatut d'Autonomia, de fomentar el català, quines mesures pensa dur a terme en aquest sentit? Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, endavant.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. President. Sr. Apesteguia, avui aquest Parlament constatarà el que venien fent vostès els darrers anys

dins sanitat. Aquest govern, tant en les propostes en matèria lingüística com en qualsevol altre tema, les té negre sobre blanc, amb un programa de govern, amb més de 500 propostes, amb un acord d'investidura, que és públic, i els consellers ja li han avançat les principals línies polítiques, també en matèria lingüística, que es basa, en, ni més ni pus, el respecte a la realitat que tenim en aquesta comunitat, amb dues llengües oficials, de les quals ens en sentim orgullosos i que existeix una convivència de les dues llengües amb normalitat al carrer i que sempre complirem el marc de l'Estatut d'Autonomia.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Apesteguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Moltes gràcies. Ni una, ni una proposta a favor del català ha estat capaç de dir-me. Pensava que trobaria alguna cosa encara que fos insignificant, però no, ni una.

I, miri, la realitat que tenim a les nostres illes és que ara mateix l'ús social, segons les darreres dades que tenim, que són del 2014, l'ús social de la llengua catalana està al voltant del 37,9%. Per tant, és la llengua que necessita un suport, perquè això no passa pel pes demogràfic de la llengua catalana, perquè el danès, el xec, tenen el mateix pes demogràfic que aquesta llengua, això passa precisament per un àmbit institucional, polític i econòmic que l'ha feta minvar, i que no té els recursos i el suport suficient per desenvolupar-se amb normalitat.

I és especialment evident això a àmbits com el cinema, l'oci, els mitjans de comunicació o el món digital. Per tant, és clamorós que vostè, que té aquesta obligació estatutària de donar suport a la llengua catalana, només hagi fet passes per eliminar drets a les persones que elegeixen emprar aquesta llengua.

I, miri, jo vaig tenir una esperança quan vostès varen sortir de forma contundent en contra de la proposta de VOX, que cerca trencar i eliminar el procés de normalització lingüística. I em preocupa la tornada enrera. Jo no sé si vostès han rebut una telefonada de l'omertà, que sembla que ara s'ha implantat en aquestes Illes Balears. Però, miri, li dic una cosa que vostè va dir despús-ahir a la manifestació que va acudir, a Madrid: “Per arribar al poder no tot s'hi val”.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, tiene la palabra.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Li diré la principal proposta d'aquest govern a favor de la llengua catalana: que deixi de ser una eina de confrontació i

una eina per treure rèdit polític per a segons quins grups parlamentaris.

(Alguns aplaudiments)

Li ho vaig dir, Sr. Apesteguia, que ens jutgin pel que farem, no pel que diuen vostès que farem, ni tampoc pel que facin altres grups. Aquesta legislatura no serà la de la confrontació lingüística, tot i que a vostè li interessi.

Miri, la proposició de llei de VOX és de VOX i només de VOX, amb un contingut no consensuat ni amb aquest grup parlamentari ni amb el Govern, i tenen tota la llibertat de presentar-la i de defensar-la, faltaria més! Perquè això és la democràcia, ens agradi o no ens agradi.

I jo ho he dit, aquesta proposició de llei no ens agrada, però nosaltres, i no s'aprovarà amb aquests termes en aquest Parlament. VOX ja sap que estam disposats a complir amb la nostra paraula i que hi hagi una oficina, però no ens agrada una llei intervencionista, no ens agrada la invasió de competències, i no podem acceptar que es qüestionï l'Estatut d'Autonomia.

A partir d'aquí, tenim un acord d'investidura que defensa aquesta convivència normal de les dues llengües oficials i la defensa també el nostre Estatut d'Autonomia. I això farem i això ho complirem, amb normalitat, amb tranquil·litat.

I ja sé que per a vostè seria molt més fàcil que jo tengués una altra postura i que en trauria més rèdit polític, però no m'hi trobarà, la meua postura, la d'aquest govern i la d'aquest grup parlamentari és ben clara, ho puc dir més fort, però no més clar.

I no em parli de consens, Sr. Apesteguia, si vostès ni tan sols amb el PSOE havien consensuat si exigir o no el català dins la sanitat pública de les Illes Balears.

(Alguns aplaudiments)

Sr. Apesteguia, si de veres vol deixar de fer mal a la llengua i que sigui un element d'unió i no de confrontació, l'anim que la setmana que ve, per variar, em faci qualche pregunta que no sigui de llengua, segur que ho aconseguix.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias.

I.20) Pregunta RGE núm. 5540/23, presentada per la diputada Sra. Idoia Ribas i Marino, del Grup Parlamentari VOX, relativa a traspàs de competències de turisme al Consell de Mallorca.

Pasamos a la pregunta RGE núm. 5540/23, que formula la diputada Idoia Ribas, del Grupo VOX. Tiene la palabra.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Frente a las informaciones aparecidas en un rotativo, de que el Departamento de Turismo del Consell de Mallorca, al que ya se terminaron de transferir las competencias de turismo hace más de año y medio, acumula otros 4.000 expedientes pendientes de tramitar de todo tipo, servicios técnicos, calidad, bolsa de plazas turísticas, inspección, con un retraso acumulado que en algunos casos alcanza los dos años. VOX considera que se trata de otro ejemplo más de la inutilidad de la izquierda balear para gestionar.

Todo indica que el exconseller Andreu Serra i el conseller de Turismo, Iago Negueruela, ahora portavoz del PSOE, fueron incapaces de realizar un traspaso efectivo, riguroso y eficiente, incluso perteneciendo al mismo partido. Ni siquiera el primero fue capaz de digitalizar las montañas de expedientes en papel que ahora se acumulan en las dependencias del departamento insular.

Sra. Prohens. ¿Cómo valora el traspaso de competencias de turismo al Consell de Mallorca, realizado por el Gobierno de Armengol, con más de 4.000 expedientes sin resolver?

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sra. Prohens, tiene la palabra.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. President. *Gracias, Sra. Ribas.* 13.000 expedients pendents en renovables; 5.500 expedients sancionadors per infraccions mediambientals, sense tramitar o prescrites; 2.000 expedients a Costes; 4.500 expedients a Recursos Hídrics; un any i mig d'espera per a les valoracions de discapacitat; i, efectivament, 4.000 expedients de turisme sense resoldre dins caixes del soterrani del Consell de Mallorca. Això és el que ens hem trobat.

I s'ha de tenir en compte que darrera cada un d'aquests expedients hi ha els ciutadans, ciutadans esperant que es resolgui, pendents de posar en marxa un projecte de vida, un pla personal. I això, evidentment, el que denota és una falta absoluta de gestió.

Sobre el traspàs de competències en turisme posen en evidència que va ser poc rigorós, que va afectar de ple la gestió administrativa i les previsions. El conseller insular fa feina ja per desbloquejar aquesta situació, per incrementar la capacitat del departament i millorar l'eficiència i l'agilitat de les tramitacions.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Ribas, su turno.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

(Alguns aplaudiments)

Muchas gracias, por sus valoraciones, Sra. Prohens. Lo cierto es que la descentralización administrativa hacia los consejos insulares es algo que VOX apoya y defiende. Ahora bien, llevamos años oyendo a la izquierda hablar, no ya de descentralización administrativa, sino de una especie de federalismo insular para ahondar en sus desvaríos ideológicos, y luego resulta que a la hora de la verdad, vemos como el traspaso competencial realizado por el PSOE, ha devenido en un auténtico fiasco. Y no será porque no estuvieran prevenidos ni preparados, hay que recordar que la institución insular llevaba lustros preparando este traspaso de competencias. Hasta llegó a tener una consejera en nómina durante la legislatura 2007 a 2011, una socialista, Isabel Oliver, sin ninguna competencia turística, porque no estaban transferidas y cuya única función consistía, al parecer, en que el traspaso de las competencias turísticas al consell se realizará de la forma más ordenada, racional y efectiva posibles; labor iniciática que, al parecer, cayó en saco roto a la vista de los resultados. Una vez más queda retratada la izquierda balear como los más inútiles gestores que podría tener esta tierra y el descrédito les hace perder toda autoridad para llevar a cabo la más mínima crítica desde la oposición.

Sra. Prohens, esperamos que el cambio en el gobierno autonómico, propiciado por el acuerdo de gobernabilidad entre Partido Popular y VOX, sea provechoso para los ciudadanos de Baleares y para poner orden en todo este desaguisado, tristemente heredado, tras los ocho largos y caóticos años del Gobierno Armengol.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. President. Sra. Ribas, aquest govern ha vingut a gestionar, pareix una obvietat, però el que s'ha detectar per part dels nous equips, el que ens han traslladat també els mateixos funcionaris és la falta de gestió existent, la falta de directrius clares els darrers anys, que s'ha traduït en la deixadesa de molts d'assumptes que afecten els ciutadans. Vostè recordarà com ens intentaven dir que aquests sí que l'esquerra havia après, que aquest pic sí que eren bons gestors. Idò no, Sra. Ribas, l'esquerra mai no defrauda: pèssims gestors i poc amants de la feina.

Aquest govern ho té clar, posarem els recursos que siguin necessaris, crearem una comissió interadministrativa de simplificació i agilitació de tràmits, tenim identificats els colls de botella i actuarem sobre ells amb valentia. Aquest és un dels principals compromisos d'aquest govern i també de l'acord d'investidura que tenim firmat amb el seu grup parlamentari. Per això esper el suport del seu grup per poder avançar per tenir una administració al servei dels ciutadans, i no a l'inrevés, que és el que passava fins ara.

Moltes gràcies.

I.21) Pregunta RGE núm. 5538/23, presentada pel diputat Sr. Iago Negueruela i Vázquez, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a llengües oficials.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos a la última pregunta, número 5538, que formula Iago Negueruela del Grupo Socialista. *Endavant.*

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Gràcies, Sr. President. Sra. Prohens, ha fet una indignitat, una indignitat com a presidenta d'aquest govern amb una foto d'un terrorista d'ETA. És indigne del seu càrrec fer aquesta afirmació en seu parlamentària.

(Alguns aplaudiments)

El meu partit no es mereix aquesta foto, una foto d'un terrorista en aquesta cambra per la presidenta del Govern, és indigne, és indignant per al meu partit, per a les víctimes d'aquest assassí i per a tota la societat espanyola que ha acabat amb ETA fa molts anys. És indigne el que ha fet com a presidenta del Govern i hauria de recapacitar i demanar que es retiri... llevar la foto i retirar les seves paraules del llibre de sessions, perquè és indigne parlar d'ETA en els termes que vostè ha utilitzat en aquesta cambra.

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Negueruela, le he dado la palabra para formular la pregunta, no para ...

(Alguns aplaudiments)

... un momento.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Tinc la paraula i ...

EL SR. PRESIDENT:

Ciñase a la cuestión, por favor, formule la pregunta.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

... és indigne... a ella no li ha dit el mateix quan ha parlat d'ETA a una contestació que no tenia res a veure amb la mera pregunta i la seva resposta, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

Sr. President, li hauria ...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Negueruela, Sr. Negueruela, si en el momento oportuno me hubiera invocado algún artículo del Reglamento, lo habríamos estudiado, pero en este momento ...

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
133 ...

EL SR. PRESIDENT:
... en este momento tiene que formular ...

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
Li invoc *in voce*, perquè estic en el meu ús de la paraula, l'article 113 del Reglament, pot mirar l'article 113, Sr. President, i veure què posa l'article 113?

EL SR. PRESIDENT:
Sí, lo conozco, gracias.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
El decòrum ..., vostè hauria de veure si parlar d'ETA ...

EL SR. PRESIDENT:
En mi opinión, ...

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
... no afecta el decòrum d'aquesta cambra, amb la ...

EL SR. PRESIDENT:
A ver, Sr. Negueruela, en primer lugar, lo que tiene que respetar son los turnos de palabra; entonces, cuando yo se la doy, se la doy, y cuando se la quito, se la quito.

Bien, el artículo 113 no lo considero aplicable, porque son consideraciones políticas las que han hecho, sí que estaba yo pensando que si quisiera hacer uso del artículo 81 por alusiones, podría disponer de un turno de tres minutos para defenderse.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
Gràcies, Sr. President, faré ús de l'article 81 quan acabi aquest. Moltes gràcies per la seva consideració.

EL SR. PRESIDENT:
En este caso, puede formular la pregunta.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
Gràcies, Sr. President. Avui ...

EL SR. PRESIDENT:
Volvemos a empezar el tiempo y formule la pregunta, por favor.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
Perfecte. Moltes gràcies, Sr. President.
(*Aldarull*)

EL SR. PRESIDENT:
Por favor, orden.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:
Gràcies, Sr. President. Estic d'acord, les meves disculpes, jo crec que ha fet bé i després demanaré (...)

Sra. Presidenta, avui es el Dia internacional de les llengües, i vostè no vol parlar d'això, vol parlar de moltes altres coses. Avui es parla català, gallec, euskera, i castellà al Congrés dels Diputats, gràcies a la presidenta Armengol.
(*Alguns aplaudiments*)

Avui Espanya és més plural. Avui, avui, el Partit Popular vol derogar, amb VOX, tots els consensos històrics en matèria lingüística. Avui i a l'Estat, al PP, només li queda VOX.

Sra. Prohens, és "*hacer el canelo*" utilitzar les llengües oficials de l'Estat al Congrés dels Diputats. Els seus diputats, els del seu partit utilitzaran el castellà, el gallec, l'euskera i els nostres utilitzaran el català al Congrés dels Diputats o està d'acord amb el Sr. Sempere que aquesta expressió és "*hacer el canelo*"?
Gràcies.
(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:
Tiene la palabra, Sra. Prohens.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):
Sí, gràcies, Sr. President. Sr. Negueruela, vostè ve aquí, setmana rere setmana, a embrutar aquest parlament, i jo no li ho consentiré, no li ho consentiré. Sap per què?, perquè les seves formes i els seus mètodes l'han assegut aquí on l'han assegut. Per tant jo això no ho consentiré.

Sr. Negueruela, evidentment no, evidentment utilitzar les llengües cooficials no és fer "*el canelo*", i a mi no em fa vergonya, com sí n'hi fa al seu portaveu socialista Patxi López. Les llengües cooficials vénen reconegudes a la Constitució i en el cas de Balears, respecte de la llengua pròpia, a l'Estatut d'Autonomia.
(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:
Sr. Negueruela, tiene la palabra.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Estic d'acord, però vostè fa una cosa i diu la contrària. Vostè votarà que sí a la Llei d'imposició lingüística de VOX?, jo crec que sí, que vostè dirà que sí a aquesta llei, i és una llei il·legal, anticonstitucional, antiestatutària, i vostès ho saben. I a pesar que aquestes il·legalitats hi votaran que sí, Sra. Prohens. Diu una cosa i fa la contrària del que diu, diu que parlarà i defensarà, però farà el contrari, serà la primera presidenta en quaranta anys que romprà tots els consensos lingüístics en aquesta matèria i en aquestes illes.

Tan sols l'admissió a tràmit d'aquesta llei ho suposarà. És indigne que aquesta llei superi aquest debat d'admissió a tràmit, és indigne. Vostès haurien de tenir vergonya de votar que sí a aquesta llei com faran quan VOX (...) I hàgim de votar, votarà que sí, votaran que sí a aquesta llei, és indigne aquesta votació.

I no ho dic jo, vostè va dir la setmana passada que parlen amb tothom, que parlen amb l'Obra Cultural ... Escoltin l'Obra Cultural: "el Govern de Marga Prohens farà bo el de José Ramón Bauzá", "la deriva antimallorquina de VOX l'enfonstarà com al seu predecessor", "cap atac a la nostra llengua no quedarà sense resposta i tindrà tot el nostre suport".

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, adelante.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Sr. Negueruela, miri, crec que plantejant a mi aquesta qüestió s'equivoca i els venc avisant, el Govern de les Illes Balears entén perfectament la realitat plurilingüe d'Espanya, defensam la convivència de les diferents llengües amb cordialitat i amb llibertat, com passa al carrer, ho he dit abans, aquesta proposició de llei és de VOX i només de VOX, i aquest parlament no aprovarà res que vagi en contra de l'Estatut d'Autonomia. A partir d'aquí als únics que interessa aquest renou en matèria lingüística és a vostès, però és que al Congrés, al Congrés, ... ni tan sols això, perquè al Congrés vostès no ho fan per convicció, ho fan per rendició, perquè el Partit Socialista havia votat sempre, sistemàticament, en contra, i ara ho fa com a pagament a futur d'una possible investidura amb un pròfug de la justícia.

I em parla vostè de submissió als meus socis, amb una investidura que han començat a pagar abans de produir-se? Miri, mentre vostès parlen de llengües cooficials, a mi el que em preocupa és que el Partit Socialista estigui negociant una amnistia. A mi el que em preocupa és que per al Partit Socialista els ciutadans espanyols deixarem de ser iguals davant la llei. A mi el que em preocupa, com a presidenta de les Illes Balears, és que Catalunya reclama ja 450.000 milions de deute històric, i sempre que negocia el Partit Socialista amb Catalunya els ciutadans de les Illes Balears acaben pagant la festa. On serà vostè quan passi, que passarà?

(Alguns aplaudiments)

Jo sé on seré: defensant les Illes Balears i aquests ciutadans sense complexos davant Catalunya. Aquí m'hi trobaran.

A mi el que em preocupa és que sempre que hi ha la Sra. Armengol per enmig hi ha embulls amb les contractacions.

(Remor de veus)

A mi el que em preocupa és que aquesta legislatura en el Congrés ha començat incomplint el mateix Reglament, però això els ciutadans d'aquí ja ho sabem, les normes, en pandèmia o després de pandèmia no són per a ella, són per a la resta dels ciutadans.

Però, en definitiva, el que passa en el Congrés, és...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, lo siento. Sra. Prohens, sí, se ha acabado el tiempo.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

President? M'agradaria utilitzar l'article 81.2 per fer ús del que m'ha dit vostè que em donaria la paraula per defensar...

(Remor de veus i aldarull a la sala)

EL SR. PRESIDENT:

Por favor. Vamos a ver, antes ha habido alusiones al Grupo Socialista en la pregunta entre VOX y el Partido Popular y, por este motivo, bueno, le vamos a dar un turno de tres minutos, conforme al artículo 81.

(Remor de veus)

Tres minutos. Acabamos antes si le dejan. Es lo que establece...

(Remor de veus)

..., a ver, es lo que establece el artículo 81.

(Remor de veus)

Bien, por favor. Bueno, tres minutos. Adelante, Sr. Negueruela.

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

Gracias, Sr. Presidente. Sra. Prohens, respete a las autoridades, aunque ahora está como presidenta del Govern.

Josu Ternera es un asesino.

(Se sent una veu de fons que diu: "¡Asesino!", i remor de veus)

Es... -sí, sí, son las alusiones que hizo usted, de las que yo pedí referencia y por eso me están dando el turno de palabra.

Josu Ternera, usted enseñó una foto en esta cámara que es indigna. Usted, como presidenta del Gobierno, no puede traer fotos de un asesino, no puede traer fotos diciendo que nuestro partido ha pactado con asesinos, porque nuestro partido, con muchísimas víctimas, con muchísimas muertes, ha luchado contra el terrorismo como nadie, también para acabar con él, para acabar con él.

(Alguns aplaudiments)

Y hoy España es más libre porque no hay terrorismo, hoy España es plural porque no hay terrorismo, y hoy en todo el Estado se puede hablar claramente y se puede hacer cualquier cosa sin tener miedo a que nadie le asesine, sin que ETA le asesine.

(Remor de veus)

Y usted ha traído aquí esta foto, y usted ha cometido un acto de indignidad, como presidenta del Govern, ha traído la foto de Josu Ternera a esta cámara, solo eso marcará toda su legislatura, solo eso marcará lo que es usted y lo que usted representa al traer una foto de un asesino de la banda terrorista ETA, cuando ETA no existe, gracias a todo lo que se hizo.

(Remor de veus)

Y no solo gracias a lo que hicieron todos los gobiernos democráticos, ustedes fueron los que hablaban del Movimiento de Liberación Nacional Vasco, hicieron acercamientos y todo el mundo dijo que era entendible para intentar un proceso de paz en Euskadi. Cuando lo hacen otros es pactar con terrorismos, es ir mucho más allá.

(Remor de veus)

Usted lo que ha hecho no lo puede hacer, usted debe retirar esas palabras, no vale todo. Quería hacer un debate lingüístico y quería hablar de ETA, quería confundirlo todo, como hacía en la oposición, pero no está en la oposición, es la presidenta del Gobierno que ha traído a esta cámara la foto de un asesino de la banda terrorista ETA.

(Alguns aplaudiments)

Eso no es admisible, no debe hablar de nadie más cuando usted ha hecho eso en esta cámara. Sé que no lo está pasando bien, porque se arrepentirá, por eso hace gestos, para que me corten la palabra. Pero mala suerte porque tengo la palabra, Sra. Prohens.

Este país ha sufrido muchísimo...

(Remor de veus i aldarull a la sala)

... y hemos trabajado muchísimo para salir de la pandemia, para salir del terrorismo, y para vencer las situaciones a las que nos hemos enfrentado. Este país hoy es más libre, más plural, más

diverso, en todos los idiomas, Sr. Costa, puedo hablarle en tres si quiere, cuatro, si contamos el inglés. Ustedes...

(Remor de veus)

... lo que no saben, lo que no admiten es que cuando ustedes gobiernan dicen unas cosas y cuando gobierna el Partido Socialista todo vale contra el Partido Socialista, todo vale contra... -Sra. Vidal tiene su punto también cuando le toque, si quiere hacer otra alusión, también seguiremos pidiendo la palabra-, pero, Sra. Prohens, retire la foto, le pido por las víctimas de ETA que retire la foto; le pido, por las víctimas de todos los partidos, pero también por las víctimas de mi partido, del Partido Socialista...

(Remor de veus)

..., que ha dejado mucha sangre en el camino, que retire la foto, retire las palabras,...

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

... vuelva a la dignidad, vuelva a la solemnidad y no pierda...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Negueruela. Es suficiente.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Presidente, presidente, el Grupo Parlamentario Popular pide la palabra, la pide la presidenta, por alusiones directas, ya que le dicen que ella ha hecho unas referencias directas al Partido Socialista. No era así. Por tanto, le pide la palabra por alusiones, por el mismo artículo, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Y en este caso sí que ha habido alusiones directas porque, por cinco veces, ha llamado "presidenta Prohens". Por tanto, alusiones directas, si acaso, lea, por favor, el artículo.

(Pausa)

Sr. Presidente, en este caso ha habido alusiones directas.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Durán, lo siento, consideramos que no hay alusiones.

Lo que sí tengo que preguntar es si querían retirar las declaraciones.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

No se va a retirar nada, Sr. Presidente.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

No se va a retirar nada, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Simplemente...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Se va a proceder a una reclamación en la Mesa. Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

(...) Tiene la palabra, para ver si quiere retirar eso.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

Gràcies, Sr. President. Sr. Negueruela, aquest to amenaçador,...

(Remor de veus)

... aquest to amenaçador, aquest dit amenaçador quan es dirigeix a la presidenta del Govern, a la qual ha anomenat "indigna"...

(Petita cridòria i remor de veus)

Sra. Negueruela, Sr. Negueruela, jo no li permetré que, setmana rere setmana, amb una excusa o l'altra, embarri aquest parlament,...

(Remor de veus)

... jo, -Sr. Negueruela, deixi'm parlar, deixi'm parlar. Miri, vostè s'han d'acostumar, li ho vaig dir en el debat d'investidura, que la seva falsa superioritat moral amb aquest govern i amb aquesta presidenta no funcionarà...

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

..., que jo els la desmuntaré i que no callaré, ni davant les seves amenaces, ni davant els seus crits, Sr. Negueruela. Moderi les formes, moderi les formes, baixi aquest ditet i tenguí una mica més de respecte per aquest parlament,...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Margalida Prohens i Rigo):

..., perquè l'únic que falta, l'única falta a aquest respecte...

(Es produeix el tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Prohens, gracias, ya está.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

Muchas gracias, Sra. Prohens, muchas gracias, entiendo que no retira las declaraciones. Esta presidencia tampoco considera que sea preceptivo retirarlas.

II. Interpel·lació RGE núm. 4984/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a política general en matèria de turisme.

Pasamos al punto segundo del orden del día, que corresponde a la Interpelación RGE núm. 4984/23, que formula el Grupo Socialista, sobre materia de turismo. Tiene la palabra la Sra. Pilar Costa. *Endavant.*

LA SRA. COSTA I SERRA:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, aquesta interpel·lació té per objecte aclarir quina és la política turística que es vol portar endavant a la seva conselleria, i permeti'm, ja que és el conseller de Turisme, Cultura i Esports, i a la comissió del passat dia 14 de setembre ja va defensar aquest binomi turisme-cultura, volia saber, en primer lloc, Sr. Conseller, quina opinió li mereix la proposició de llei que ha entrat VOX en aquest parlament i que suposa un atac a la llengua pròpia, la llengua catalana, i una persecució? Quines actuacions durà a terme, Sr. Conseller, des de la seva conselleria per evitar-ho? Està d'acord que es tramiti i, per tant, es prengui en consideració en primera instància aquesta proposició de llei?

Des del Grup Socialista ens sembla molt greu, és el pitjor atac que ha patit la nostra cultura i aquest govern no hauria de donar-li suport. Malauradament, ja hem escoltat amb paraules, en boca de la Sra. Presidenta, que sí admetran a tràmit aquesta proposició de llei de VOX.

Sr. Conseller, quan vostè va ser alcalde de Montuïri, va ser crític amb la proposta del Sr. Bauzá, de l'altre Bauzá amb zeta, de l'expresident, i m'agradaria saber quina opinió li mereix aquesta presa en consideració de la proposició de llei.

Mentre en aquests moments al Congrés dels Diputats es viuen moments històrics perquè es permet parlar amb totes les llengües de l'Estat, resulta que aquest Parlament inicia els tràmits per perseguir la llengua catalana. És, sincerament, inaudit!

Entrant en altres temes turístics, m'agradaria que avui, si és possible, no s'escapoli, com si va fer, des del meu punt de vista, a la Comissió l'altre dia de Turisme i amb les diferents entrevistes que li han fet durant aquest cap de setmana a diferents mitjans de comunicació.

Respecte de la moratòria turística, Sr. Conseller, jo ja he escoltat totes les versions, totes les versions en boca seva, diferents versions en boca de la presidenta, sí, donat que ara, Sr. Conseller, diu que vostè no va dir el que tothom va escoltar respecte que aixecàrem la moratòria turística, això ho varen

prometre en campanya electoral, així que van prendre possessió, va dir que aixecaria la moratòria turística; després vostè va dir que a una illa sí i a les altres no. Ens pot aclarir, Sr. Conseller -ara en té l'oportunitat-, si es mantindrà la moratòria turística, tot el temps que duri la tramitació de la nova llei que vostè ha anunciat, si es farà per igual a totes les illes, si en unes sí i en altres no, o a quin moment pensa que ha de caure la moratòria?. Perquè, clar, Sr. Conseller, si la nova llei turística s'ha d'aprovar -com vostè ha dit en una entrevista aquest cap de setmana- l'any 2025, no és que vostès aixequin la moratòria, és que decaurà perquè haurà passat tot el temps de compliment de la mateixa moratòria.

Des del Grup Socialista tenim ben clar que aquesta moratòria ha de continuar, que no podem créixer en més places turístiques i que s'ha de deixar de fer eufemismes, com bé ha dit abans el meu company Pitaluga; per no parlar de saturació turística diu que això només és a estones en algun lloc. No creu, Sr. Conseller, que ja s'han de prendre mesures per continuar en la millora del nostre producte turístic?

Des del nostre grup sí som partidaris que s'eliminin totes aquestes places que actualment estan en moratòria, ja que seguir creixent no té cap sentit, no ho demana ningú, no ho demana ningú al sector, Sr. Conseller, i no sé per què són tan reticents a parlar de forma clara, no em torni a parlar de les 115 places turístiques, etc., de fa no sé quants anys, perquè tot això va ser conseqüència del seu actual director general de Turisme, en aplicació de la disposició addicional quarta de la llei Delgado, no embulli més.

I, per altra banda, veig que té bastant obsessió en això de tornar a normativa passada de l'any 99, de 2012, és a dir, tornar al segle XX, un segle endarrerere, ens pot dir quina normativa exactament vol recuperar?

Quant a la disposició addicional quarta de la llei Delgado, vol recuperar la disposició per permetre l'ampliació d'hotels?

Ens aclarirà, Sr. Conseller, si la nova llei turística que vostè ha anunciat s'aprovarà l'any 2025, com ha dit a un mitjà de comunicació, perquè l'actual llei de turisme, amb les modificacions de 2022, recull aspectes laborals, ambientals i de circularitat, una normativa que sí va ser aprovada amb diàleg i consens, tant amb empresaris com amb sindicats. Avui també ha tornat a fer un embull amb la seva pregunta, diu que no ha negociat amb ningú, després diu que sí, que ha tengut reunions amb no sé qui, amb determinats empresaris o entitats empresarials, que no passa res, que el normal és poder parlar amb tothom. El que no és normal és que no parlin amb una part del sector turístic, i els treballadors i les treballadores són una part del sector turístic, i, efectivament, demà es celebraran la Nit del Turisme a l'illa d'Eivissa, i resulta que els faltaran una part del sector turístic i no fa ni 100 dies que són els responsables d'aquest sector.

Per altra banda, Sr. Conseller, ja va anunciar la nova Federació Balear d'habitatges turístics, m'estic referint al lloguer turístic de vacances, que volen defensar els seus interessos, recuperar 90.000 places, que es permeti l'activitat en sòl rústic protegit, i m'agradaria que vostè digui clarament

si està d'acord amb les mesures que propugna la Federació, les diferents patronals del lloguer turístic de vacances.

Vostè, a una reunió amb el Consell d'Eivissa, es va parlar i li va demanar el Consell d'Eivissa que fessin una normativa que sigui eficient per precintar els pisos turístics il·legals. Dins aquesta normativa que estan preparant, Sr. Conseller, tindrà en compte aquesta sol·licitud del Consell d'Eivissa, estan estudiant una normativa específica per al tancament dels pisos turístics il·legals?

I, per altra banda, hi ha un tema que ens preocupa especialment, que el turisme d'excessos. Aquest turisme d'excessos i que l'anomenarà "de turisme responsable"; però el problema no és canviar-li el nom, el problema és que el decret s'apliqui, així com hi ha alguns llocs on sí s'aplica, com pugui ser, per exemple, Calvià, on també governa ara el Partit Popular, resulta que tenim un municipi a la nostra comunitat autònoma, molt important des del punt de vista turístic, com és Sant Antoni, que ha decidit rebel·lar-se en contra d'aquest decret i que no l'aplica. Creim, Sr. Conseller, que això és molt greu i que vostès haurien de fer perquè s'apliqui el decret que està en vigor.

Aquest ha estat un estiu molt negre en casos de *balconing*, morts accidentals, punyalades, agressions sexuals en manada, gravíssimes, tres a Mallorca, moltíssims accidents de trànsit, ... segurament vostè té totes aquestes dades. No l'estam culpant a vostè ni responsabilitzant de tot això que passa, el que sí li demanam és que actuï de forma decidida. Les agressions sexuals, Sr. Conseller, van en augment, han estat aquest estiu realment un drama i s'han de perdre mesures, i els discursos negacionistes de la violència masclista no ajuden, hem d'acabar amb aquesta sensació de campí qui pugui i que alguns turistes pensin que això és el *far west*, que es pot venir aquí a fer el que es vulgui.

Per cert, Sr. Conseller, demà que vostè serà en aquesta Nit del Turisme, a Eivissa i a pocs quilòmetres del *west* de Sant Antoni, el convid que ho visiti, perquè vegi el que passa allí. No és que parlar d'això sigui negatiu i estigmatitzi el poble, el que és negatiu és girar la cara a aquesta realitat. Quin pla de xoc farà, segons vostè va anunciar a Eivissa respecte d'aquest turisme d'excessos?

I per anar acabant, Sr. Conseller, hi ha dos temes dels quals no m'agradaria deixar de parlar. Un és el de l'impost de turisme sostenible, que vostè va anunciar que es revisarien -em sembla que va dir- 15 projectes, m'agradaria saber quan pensa convocar la Comissió de turisme sostenible. I, per altra banda, també m'agradaria saber si modificaran la llei o bé els percentatges o les forquilles del repartiment de l'impost de turisme sostenible entre les diferents illes.

I ara sí, per anar acabant, l'altre tema de què vàrem parlar molt per sobre a la comissió el passat dia 14 de setembre, és respecte dels creuers, un tema especialment sensible aquí a Palma, on s'ha lligat molt a la saturació turística. Jo crec que l'acord al qual es va arribar la passada legislatura amb la patronal de creuers CLIA i també amb un acord amb Autoritat Portuària ha estat positiu, i m'agradaria saber, Sr. Conseller, si

vostè mantindrà aquest acord, si es farà extensible també o negociaran un acord semblant a l'illa d'Eivissa, concretament pel que fa al port d'Eivissa, perquè avui hem vist com justament la plataforma denuncia que s'està incomplint aquest acord en el cas de Palma. Fan vostès algun tipus de vigilància o de seguiment per saber si es compleix amb l'acord a què es va arribar.

I, per últim, Sr. Conseller, també ens agradaria saber en quina situació i execució es troben els principals projectes turístics, que eren molts, finançats amb fons europeus. Saben vostès que n'hi ha que s'exhaureixen o que han d'estar executats dins enguany, 9 milions, per exemple, per a llits elevables, 10 milions per a la Platja de Palma, etc., en quina situació estan aquests projectes?

Moltes gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Conseller.

(La Sra. Vicepresidenta segona substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Costa. Té la paraula el Sr. Bauzá en nom del Govern.

Un segon, Sr. Conseller, que tenc un problema tècnic.

Endavant, Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER DE TURISME, CULTURA I ESPORTS (Jaume Bauzá i Mayol):

Moltes gràcies, presidenta. Moltes gràcies, Sra. Diputada. En primer lloc, vull donar les gràcies al Grup Socialista, concretament a la diputada Costa per fer aquesta interpel·lació. He de dir que m'agrada pujar a aquesta tribuna per primera vegada per a mi, per tal de parlar de turisme. De ver crec que és bo que puguem parlar d'aquest tema tan important per a les nostres illes i per a la nostra activitat econòmica.

La principal indústria de la nostra comunitat, l'aplicació que ha de guiar aquesta trajectòria turística, requereixen seny seguretat, i, clar que sí, també decisions; unes decisions que han de venir acompanyades dels millors arguments i que poden venir de diferents bandes, del sector, dels agents implicats en turisme, per què no també dels ciutadans i dels veïnats dels principals llocs turístics. A banda del que vostè m'ha dit, i ara intentaré contestar-li tot el que pugui, però m'agradaria esmentar i, per tant, que quedi clar quin és, en seu parlamentari, com afrontam el meu equip i jo la línia a seguir i aquest full de ruta marcat, per tal d'estar al costat de tot el món turístic, de la gent que hi fa feina i de la gent que en depèn.

Deixi'm, però, abans que faci un petit resum de dir d'on venim i com hem arribat aquí, i ho vaig dir a la comissió, però crec que és bo recordar la situació turística que avui tenim a les nostres illes, que ve marcada per la gestió duta aquests darrers anys pel govern d'esquerres, els primers quatre per MÉS i els segons quatre pel Partit Socialista. Per tornar recordar-los que en aquests anys les places que s'han autoritzat són 115.000. I sense cap tipus de dubte aquestes 115 places condicionen la

situació que tenim avui. Realment creuen vostès que ho han fet bé?

Vull deixar ben clar que les portes de la seu de la Conselleria de Turisme estan obertes a tothom que ho necessiti. És ver que m'he reunit amb col·lectius, amb els consells, però, en cap cas, per pactar una llei turística, tothom és ben rebut, tothom és ben arribat i tothom és escoltat, qui ha volgut fer ho ha fet i qui no ho ha volgut fer no ho ha fet.

A part de tot el que vostè m'ha comentat, crec que avui és un moment també per parlar de com tenim previst dur a terme en matèria de turisme, que és el fi del qual hem vingut a parlar avui.

Treballam, com bé deia vostè, en un nou marc turístic, amb quines característiques? Que ha de ser pactada pels agents socials i per tots aquells que hi tenguí quelcom a veure, ha de tenir una visió de futur, sobretot en l'oferta i la demanda, i, sobretot, ha de ser perdurable en el temps. La metodologia: comissions tècniques, territorials, sectorials, etc.

Crec també primordial explicar-los avui amb quins objectius volem mantenir el millor de les normatives turístiques històriques, fem feina a la conselleria, una feina interna per valorar quines conseqüències han tenguut totes aquelles lleis en els darrers 20 anys. Regularem tot allò que és turístic, avui ens trobam davant una llei que és més hotelera que turística.

Treballarem amb absoluta coordinació amb els consells insulars i els agents socials, perquè, per primera vegada, el Govern de les Illes Balears farà una llei que hauran d'aplicar els consells insulars. Per tant, és imprescindible anar de la mà dels consells insulars.

Intentarem que es redueixi la càrrega burocràtica dels procediments en matèria turística, planificarem i gestionarem el territori amb els consells i els ajuntaments i donarem instruments per combatre l'oferta il·legal. Apostarem decididament per la qualitat permanent de l'oferta i el destí. Aplicarem el principi de reconversió i contenció en l'oferta. Impulsarem la sostenibilitat, eix transversal a tots els àmbits turístics. I, finalment, apostarem per la formació i la millora laboral dels nostres treballadors.

També es ver, en segon lloc, que he dit que modificariem el Decret de turisme responsable, que en direm nosaltres, ho farem sobretot fent participar els agents consulars dels països especialment implicats, que són els alemanys i els anglesos. També estudiem si es poden prioritzar mesures que no puguin incidir no només dins l'àmbit de les empreses cautelars, mesures cautelars, sinó també dels propis infractors. I vostè sap, perquè jo he repassat les actes de la comissió, que no tothom està d'acord amb pertànyer a aquest àmbit del decret d'excessos.

I també li he de dir que no han reunit ni una sola vegada la sots-comissió on precisament participen els empresaris, els sindicats, les sectorials, tots aquests no han participat ni una vegada de la sots-comissió del decret d'excessos, que, precisament, ha de proposar actuacions a la comissió. Així ho diu el seu decret, i no l'han reunida ni una vegada.

Treballarem també de valent per mirar de resoldre els terminis d'execució i justificació dels fons europeus. En aquest sentit, li torn dir que el nostre grup crec que en poc temps presentarà una proposició no de llei per tal de demanar a l'Estat que amplii aquests terminis dels fons europeus. Veurem vosaltres en quin sentit serà el vot.

I li he de dir que aquest tema dels fons europeus i el que darrerament ha sortit en premsa, quasi quasi és com això del tren de Llevant, és a dir, no actuen perquè surtin aquests fons perquè es gastin, però sí que llavors es posen la camiseta de la reivindicació.

(*Alguns aplaudiments*)

També volem estar al costat de tot el personal que fa feina dins l'àmbit turístic, per això també tenim clar que impulsarem la coordinació amb la d'educació i l'oferta reglada d'FP dual i no dual. Establirem oferta formativa específica de reciclatge. Consolidarem el grau d'hoteleria en col·laboració amb la UIB. Posarem en marxa el pla d'estudis a l'escola d'Eivissa i la prospecció d'una possible escola a Menorca. Col·laborarem per la formació permanent i l'establiment d'unes polítiques de beques, amb contractes garantits amb les empreses del sector.

Turisme de creuers. Aquest govern té clar que vol defensar el turisme de creuers pel seu impacte en el comerç, la restauració i altres sectors, però ho volem fer en fer feina de la mà del sector i escoltant les seves necessitats, volem també incentivar els creuers menys contaminants i la gestió dels fluxos d'embarcacions i visitants per una arribada esglaonada a favor de la desestacionalització i evitar una sensació de saturació per als residents.

M'ha parlat també de la vinculació de cultura i esport.

Finalment, m'agradaria tornar insistir en la necessitat de veure positivament la gestió de turisme i col·laborar amb Cultura i Esport. Aquí li vull dir que la Conselleria de Cultura vetllarà per la llengua catalana i per les competències que té la conselleria. Altres temes són pactes que hagin tengut, ja li ho vaig dir, o pactes que tenim, ja li ho vaig dir, dins la comissió, dins la compareixença, amb la tercera força política d'aquest parlament.

Tenim molt clar que la cultura i l'esport ens durà un turisme de qualitat i a la vegada un turisme que pot aportar dins aquests dos àmbits una internacionalització fantàstica, a més de promocionar les Balears com a destinació de turisme cultural, suport a impulsar, i donar suport a un sector i esdeveniments internacionals. Jo estic segur que tot plegat es traduirà en una demanda de major qualitat, per tant la indústria del turisme és el pilar essencial de l'economia de les Illes Balears, genera ingressos significatius i fomenta el desenvolupament de molts de sectors associats. Faran feina en aquest sentit i per aconseguir una sostenibilitat a llarg termini i una experiència turística de qualitat, sense oblidar la importància que tenen la cultura i l'esport com a elements fonamentals de l'atractiu de les nostres illes.

El trinomi turisme, cultura i esport no només és positiu, sinó que és essencial per a l'èxit continu de la nostra destinació turística.

M'ha dit, no tenc temps ara, li contestaré després de diferents manifestacions que jo he fet, o diu que he fet, jo li puc dir que fa 60 o 70 dies que som al front de la conselleria i ja per tres vegades dieu que he dit coses que no he dit, com el tema dels llits elevables, el tema de la moratòria de Menorca, i recentment el tema que ha sortit en els mitjans de comunicació, sobretot al *Diario de Mallorca*, aquests dies.

Per tant, ho aclariré a la meua pròxima intervenció.

(*Alguns aplaudiments*)

(*El Sr. President reprèn la direcció del debat*)

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Bauzá. Tiene la palabra, Sra. Costa.

LA SRA. COSTA I SERRA:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Conseller, per la seva intervenció. El que passa és que li he de dir que diria que no ha contestat ni una sola de les preguntes que li he fet, jo ho entenc, jo també la porto preparada la intervenció, vostè també, però, bé, una mica d'adaptar-se al que un li diu, també li ho agrairia.

M'ha tornat parlar del binomi turisme i cultura i per això li he preguntat, Sr. Conseller, què pensa de la proposició de llei de persecució de la llengua catalana que ha presentat VOX en aquest parlament, tenint en compte que vostè és el competent en l'Institut d'Estudis Baleàrics, és el competent en matèria de cultura i el nostre principal senyal d'identitat cultural és la nostra llengua pròpia, el català. Crec, Sr. Conseller, que ens mereixem una resposta per part seva.

Per altra banda, bé, és que a la resta tampoc no m'ha tornat contestar. Em fa el discurs, diríem, políticament correcte, i després que tothom ha interpretat malament les seves paraules, els mitjans de comunicació, parla vostè del *Diario de Mallorca*, però li podem dir el *Diario de Mallorca*, IB3, que era amb una entrevista radiofònica que tots vàrem poder escoltar, o jo em vaig prendre la molèstia de escoltar el que va dir; i vostè va dir que aixecaria, primer, la moratòria a l'illa de Menorca. Si es va equivocar, si no volia dir això, que ho volia dir d'una altra manera, ho digui clarament, però no intentin matar els missatgers o que tots ho hem entès malament, menys vostè, que no s'ha equivocat.

Sí, Sr. Conseller, vostès primer varen dir que aixecarien la moratòria. Després ha dit que no l'aixecarien, que esperarien la tramitació de la reforma de la Llei turística. No m'ha aclarit, ara tampoc, si aquesta nova llei turística s'aprovarà l'any 2025, sí o no, sinó és el 2025 i és 2026 o és el 2024 o és dins enguany, digui'ns-ho o ens ho aclareixi. Quan començarà la seva tramitació?

Per altra banda, tampoc no m'ha contestat res de l'impost de turisme sostenible. Modificaran la llei per canviar les forquilles

o els tants per cents que es preveu a la Llei de distribució entre illes, sí o no?

Després, no paren de dir que han de tornar estudiar la normativa de l'any 1999 i del 2012, jo crec que ja amb els anys que han passat, se la deuen saber de memòria, i sobretot tenint en compte que el director general és el mateix que hi va participar.

(Alguns aplaudiments)

Em pot dir exactament quina part d'aquesta normativa del 1999 i del 2012 vostès volen recuperar o hi estan a favor? No és tan difícil, perquè, com dic, crec que ja se la deuen tenir ben estudiada.

Torna repetir això de les 115.000 places, però per molt que ho repeteixi, Sr. Conseller, no ens embullarà, encara que vostè ho intenta, aquestes places, majoritàriament, són o van ser producte de la disposició addicional quarta de la Llei Delgado del Partit Popular, de la qual el seu director general de Turisme actual ho era llavors i és el màxim responsable. Per tant, Sr. Conseller, vostè ho pot repetir, però, en tot cas, mirem per al futur: quines mesures prendrà vostè d'ara endavant per acabar o mitigar aquesta sensació, i no és només una sensació, d'augment de turistes en temporada alta, sobretot, que fa que la majoria dels ciutadans cada vegada ho vagin com una externalitat negativa. Sr. Conseller, prendrà alguna mesura o no?

I després, per anar acabant, respecte del decret d'excessos, em preocupa sincerament que no sigui clar, el desenvoluparà, l'executarà, sí o no? Què és el que vol canviar d'aquest decret d'excessos, que és el que no li agrada? Li demanam que ens ho digui, a part del nom, l'únic que m'ha quedat clar és que es dirà Decret de turisme responsable, segurament fa falta turisme responsable perquè no tenim responsables de turisme que parlin clar respecte de la política que volen portar endavant.

(Alguns aplaudiments)

I em preocupa especialment, Sr. Conseller, una cosa que va dir a la Comissió, a veure si avui ens ho pot aclarir, modificaran d'aquest decret d'excessos el sistema de sancions que hi ha previst, perquè vostè va dir que s'ha d'anar, diguem, a atacar o a sancionar aquells que incompleixen. Vol dir això que es rebaixarà el sistema de sancions que hi ha previst en aquest decret per part dels establiments rebaixarà aquest sistema de sancions o no, és el que va donar a entendre a la comissió, però si ho vaig entendre malament, ho rectific, i esperaré que vostè m'ho aclareixi. Per tant, ens aclareixi què és el que vol modificar del decret d'excessos, perquè, si no, tot això acabarà en no-res.

Resulta que quan li retraiem que vol modificar coses que funcionen, vostè diu que no, que no. Per tant, continuarà amb la mateixa política: si defensa els llits elevables, si defensa el decret d'excessos que no vol modificar, em fa així amb el cap, de fet, si defensa la sostenibilitat i circularitat i la defensa que es fa dels treballadors a la Llei del turisme de l'any 2022, si fa tot això, Sr. Conseller, i no aixeca la moratòria, per tant, farà

una política absolutament continuïsta des del punt de vista de política turística que s'ha portat aquests darrers anys.

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Costa, termine, por favor.

LA SRA. COSTA I SERRA:

Esper, Sr. Conseller, les seves respostes i per favor, ja que té el darrer torn de paraula, sigui clar i, com a mínim, contesti'm, miri, em conform amb el 50%.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Tiene la palabra el Sr. Bauzá.

EL SR. CONSELLER DE TURISME, CULTURA I ESPORTS (Jaume Bauzá i Mayol):

Moltes gràcies, president, moltes gràcies, diputada. Miri, com a conseller de Turisme, Cultura i Esports li dic que nosaltres exercirem les nostres competències, que són l'Institut d'Estudis Baleàrics, i que la política lingüística d'aquest govern queda integrada dins Institut d'Estudis Baleàrics, partir d'aquí és la meua competència, per tant, exerciré amb total llibertat i enèrgicament les meves competències.

Quant que vostè diu que jo he dit que aixecariem la moratòria a Menorca, he de dir que el compromís d'aquest govern és aixecar la moratòria, i el que vaig dir va ser que tenen realitats distintes, el Consell de Mallorca, el Consell d'Eivissa i el de Formentera que el de Menorca. Això és el que vaig dir quant a la limitació de places.

En tema d'habitatges turístics, nosaltres, m'he manifestat per dir: elevam, i felicitem que les patronals, les diferents patronals que hi havia d'habitatges turístiques, s'hagin unit. Nosaltres també ho hem fet en diferents reunions, participar amb el Consell de Mallorca, amb el Consell d'Eivissa, també amb el Consell de Menorca, perquè creiem que, com li he dit abans, la Llei turística que surti d'aquest Parlament l'han d'aplicar els consells insulars.

Quant al decret d'excessos li he dit unes quantes vegades, apostam per atacar més l'infractor i mantenir, li dic mantenir, les sancions a les empreses, en cap cas disminuir-les, però sí atacar l'infractor.

Li recordaré les vegades que faci falta, 115.000 places turístiques aquests vuit anys, amb govern de MÉS i amb govern del Partit Socialista.

(Alguns aplaudiments)

Parlam de les autoritzades, parlam de les que s'han donat d'alta, no parlam d'aquelles il·legals que el Consell de Mallorca, ja s'ha parlat aquí fa una estona, què s'ha trobat, que

quasi sembla una amnistia turística el que ha passat en el cas de Mallorca. Per tant, li ho torn dir: 115.000 places. I si haguessin aprovat la moratòria el primer dia, en lloc del darrer, no s'haurien autoritzades. Per tant, els responsables són vostès, no som nosaltres, i nosaltres som aquí per gestionar aquest augment de places, i ho farem, i ho farem amb la mà dels sectors implicats en aquest tema, i també de vostès, si volen participar-hi.

I el que ha de fer la Conselleria de Turisme és donar eines als diferents consells, perquè ells, en el seu territori, facin el que considerin. Per tant, nosaltres, l'únic que hem de fer és fer un paraigua perquè els consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera puguin actuar amb total amb total llibertat.

Això és tot, jo crec que he donat resposta a les preguntes que m'ha fet.

Quant als llits elevables, he de dir-li que avui hi ha una llei que està en vigor i que s'ha d'acomplir i unes ajudes quant a fons europeus perquè es puguin adaptar. Per tant, nosaltres res a dir, però sí que és ver que és més un tema de salut laboral i de ganes de regular... de fer una llei hotelera, com el que tenim ara, i no un una llei turística com la que volem fer.

Fons europeus, ja li he dit, fons europeus, escolti, hi ha una doblada en risc que s'hagi de tornar i vostès l'únic que han fet és passar. I ara ahir es posaven la camiseta, com he dit abans, de reivindicació que nosaltres actuem amb els fons europeus, quan vostès no han fet els deures. Per tant, no sé com no els cau la cara de vergonya en aquest sentit.

Res més, per part meua, acabar i quedar a disposició de tots per a qualsevol cosa que vulguin aclarir.

Moltíssimes gràcies, president.

III. Moció RGE núm. 5482/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a transició ecològica, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 2660/23.

EL SR. PRESIDENT:

Pasamos al tercer punto del orden del día, que és el debate de la Moción RGE núm. 5482/23, del Grupo Socialista, sobre transición ecológica, derivada de la Interpelación 2660/23.

En primer lugar, tiene la palabra el representante del Grupo Socialista. Sí, Sr. Pons.

Tiene la palabra.

EL SR. PONS I PONS:

Moltes gràcies, Sr. President. Ja duim quasi quasi tres mesos de govern, hem tengut l'oportunitat d'interpel·lar el conseller d'Empresa, Ocupació i Energia en aquesta cambra. Hem tengut oportunitat de seguir i debatre amb ell a la compareixença que va fer en comissió, la setmana passada el Grup Socialista li demanava també per aquesta mateixa qüestió. Per tant, hi ha hagut temps i oportunitat, perquè el conseller hagi manifestat posicions entorn a temes crucials de les que

avui la presidenta Prohens presumia, i malauradament, a cap de les intervencions, a cap ni una, el conseller va donar resposta a cap de les preguntes que des del Grup Socialista li vàrem fer.

Ens varen quedar clares tal vegada tres qüestions en relació amb les seves intervencions. La primera, la satisfacció de ser conseller, el fet que tenia una gran sensibilitat respecte de les qüestions climàtiques i la transició energètica. I açò és bo i, en tot cas, també, que es va trobar una important quantitat d'expedients en tramitació, senyal que hi havia recursos i que els havia aconseguit el Govern. No està malament.

A partir d'aquí cap proposta, ni una, cap qüestió ni tan sols de principis, demanades per part del Grup Socialista, ni una va posar de perfil cada vegada no va voler contestar i de manera reiterada se li va anar demanant, una vegada i una altra, i no hi va haver possibilitat de poder-ho saber. Davant d'açò ho duim a plenari, i ho ha convertit en propostes d'acord, a l'espera de que almenys sigui el Parlament que li digui al conseller que és que ha de pensar.

Per açò mateix en duim una, i és la primera, on manifestam el nostre compromís entorn a l'Agenda 2030 i el compromís que el Govern de les Illes Balears continuï treballant decididament per desplegar-la, és com a molt bàsica. Ja sabem que n'hi ha alguns que no hi estan gens d'acord, però àmpliament aquí hi ha hagut sempre un criteri de suport a l'Agenda 2030, i voldríem saber si, efectivament, el Govern de les Illes Balears l'ha de tenir com a eix de treball i poder-la traslladar a tots els àmbits de manera transversal.

N'hi ha una segona, que és la importància d'entendre les polítiques climàtiques com aquest eix transversal de tota l'acció de govern. Tenim molts de dubtes, consellera, que vostè sigui capaç d'implantar aquí una visió de conjunt, estirar del carro i convèncer les diferents conselleries per fer possible aquest tipus de polítiques transversals. N'ha generat moltíssimes. I per açò mateix vull que sàpiga que si el voten a favor el Parlament l'empoderarà a vostè com perquè tengui un poquet més de autoritat a l'hora de defensar aquests plantejaments.

N'hi ha una tercera, en aquest cas, després que el conseller de Turisme hagi reconegut l'existència de la saturació turística -amb la boca petita- i que vostè no la negués, però que va quedar allà sense saber ben bé on érem, nosaltres li fem un plantejament. Si en som conscients tots que aquí hi ha una problemàtica, nosaltres els proposam, a un any vista -no la setmana que ve ni ..., a un any vista- la importància de poder disposar d'una estratègia de reducció dels nivells de saturació turística a les Illes Balears. Una estratègia, Sr. Conseller, un full de ruta que pugui ser treballat amb els diferents sectors, amb els grups parlamentaris entenem que també, però que faci possible precisament que el Govern de les Illes Balears pugui presentar aquesta estratègia, que seria transversal, on vostè, en certa manera, hauria de liderar i marcar el pas a cada una de les conselleries.

N'hi ha una quarta, que està lligada, en aquest cas, al que representa una llei existent, que és la Llei de canvi climàtic, que estableix tota una sèrie d'objectius i a la vegada van acompanyats d'una sèrie de calendaris. I nosaltres -és una obvietat, la llei s'ha de complir- senzillament el que deim és que

..., li recordam la importància d'aquesta llei i la importància de complir els calendaris que estan fixats i que, per tant, si és un convençut de la lluita contra el canvi climàtic, faci'ls seus i treballi per convèncer a cadascuna de les conselleries per materialitzar-los.

I, finalment, el darrer fa referència que açò no ho faci vostè sol, no agafi la cultura d'alguns companys seus, que només es reuneixen amb una part dels actors que intervenen, amb els promotors immobiliaris amb els sectors econòmics, però deixam els sectors socials, per exemple -ho comentava abans-, sinó de manera transversal, i aquí ja hi ha òrgans que estan creats. Hi ha el Consell Balear del Clima, on hi ha la societat civil; hi ha el comitè d'experts on hi ha la ciència, els científics, que també són; hi ha també la Comissió Interdepartamental, que entenc que l'hauria de presidir vostè formada dins el Govern. I per açò el plantejament que fem és que doni vida a aquests tres òrgans, que els faci funcionar, que comparteixi amb ells els seus objectius, amb la intenció que aquests puguin ser més ben explicats i més ben compartits per tothom.

Són cinc propostes molt en positiu, Sr. Conseller, senyores i senyors diputats, que l'únic que pretenen és senzillament posar on pertoca un dels grans reptes que tenim, que haurien de tenir en aquestes illes, que és la lluita contra el canvi climàtic.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. A continuació tiene la palabra el Grupo MÉS per Mallorca, que ha propuesto una serie de enmiendas, Sr. Ferran Rosa.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltíssimes gràcies, Sr. President. El passat 3 de juliol compareixia davant d'aquesta cambra la que avui és presidenta del Govern de les Illes Balears, i ho feia per exposar el seu programa del Govern, a la seva intervenció la vàrem sentir parlar i li vàrem sentir reiterar una qüestió que ja l'havíem sentida dir al llarg de tota la campanya electoral, i era que calia trobar un nou equilibri entre el creixement econòmic i la protecció mediambiental, que calia conjugar les tres potes de la sostenibilitat: la sostenibilitat econòmica, la sostenibilitat mediambiental i la sostenibilitat social, perquè en paraules seves, si una falla, no serem sostenibles.

Idò jo, sense que serveixi de precedent, he de reconèixer que estic d'acord amb la Sra. Prohens. Estic d'acord que cal treballar per aquest equilibri, que cal treballar per conjugar aquestes tres potes de la sostenibilitat. El que segurament passa és que no estam d'acord amb què vol dir aquest equilibri, perquè les Illes Balears, contràriament al que segurament propugnen des del Govern, no estam en una situació en què el creixement econòmic estigui en risc o estigui afectat per qualque tipus de normativa de protecció mediambiental, sinó més aviat al contrari, estam en plena ocupació, tenim temporades turístiques de rècord, any rere any tenim una pressió humana que no deixa de créixer, tenim un PIB que creix molt per damunt de la mitjana europea i de la mitjana estatal, i, per tant, jo em deman on és aquest desequilibri, si en

aquest desequilibri trobam que fa falta més creixement econòmic o el que fa falta és més protecció mediambiental.

Jo els ho dic: evidentment, aquest desequilibri trobam en una falta de protecció mediambiental i no per falta de feina, que aquests darrers vuit anys s'ha protegit com mai aquesta terra, s'han ampliat parcs naturals, se n'han creat de nous, s'han desclassificat hectàrees que s'havien d'urbanitzar, s'han protegit la posidònia, s'han fet lleis pioneres, però tot i així, no basta i no basta per molts de motius, però sobretot per tres, i els explicaré quines són, a parer nostre, les tres potes que creim que són indispensables per avançar en aquesta transició ecològica.

En primer lloc, cal generalitzar l'acció mediambiental. Segon, elevar el nivell d'ambició. i, en tercer lloc i sobretot, no defugir els problemes, perquè si del que es tracta és de generalitzar l'acció mediambiental, jo els he de dir, senyors del Partit Popular, que vostès s'han confós, han confós trossejar el medi ambient i repartir-lo en quatre conselleries a generalitzar l'acció mediambiental. Generalitzar l'acció mediambiental vol dir impregnar totes les polítiques públiques d'un vessant mediambiental, no separar-la en quatre conselleries, perquè si d'elevar el nivell d'ambició es tracta, jo, la veritat és que després de sentir el conseller de Turisme parlar de l'increment de places, parlar de aixecar moratòries, parlar de nous creuers, jo, la veritat és que no sé de quina manera volem elevar aquest nivell d'ambició i trobar aquest equilibri, augmentant l'activitat que més desequilibri genera sobre el nostre territori.

I, per últim, si de no defugir problemes es tracta, de no defugir reptes es tracta, la veritat és que aquí ja estic completament perplex... Duim dues setmanes o tres de compareixences parlamentàries, duim una interpel·lació sobre aquesta qüestió, i la veritat és que, més enllà de defugir problemes i reptes, el que hem defugit és la pròpia tasca de la interpel·lació i les compareixences, vull dir..., deixam moltíssimes qüestions sense respondre. Jo, per això, he tengut a bé presentar tot un grapat d'esmenes que crec que si, de debò, volem treballar cap a aquest equilibri mediambiental, hauriem de tenir a bé.

En aquest sentit, des del Grup MÉS per Mallorca, hem plantejat qüestions fonamentals que consideram indispensables si realment creim que hem d'avançar cap aquest equilibri mediambiental, i els n'esmentaré algunes; són vuit propostes.

La primera, una política de l'aigua orientada a contenir l'increment de la demanda, reduir pèrdues i millorar el sanejament. La segona, una política de residus orientada cap al residu zero i l'economia circular. En tercer lloc, un increment de les partides per a la preservació d'espais naturals i la protecció de la biodiversitat. En quart lloc, un impuls de les mesures de la protecció de la mar balear que -recordem- bona part dels grups parlamentaris que som aquí hem signat un pacte amb la societat civil. En cinquè lloc, una política de ports, aeroports i nàutica adequada a la capacitat del territori, i això és molt important. En sisè lloc, una política de transport públic ambiciosa que permeti reduir la principal font d'emissions d'aquesta terra. En setè lloc, l'acció decidida, a nivell municipal, per acabar d'una vegada per totes amb la contaminació de l'aire, que és una de les principals fonts de

mort en aquesta terra. I, en vuitè i darrer lloc, plans territorials de manera que la capacitat de càrrega de cadascuna de les illes es tenguin en compte.

En aquest sentit, he d'expressar la meua satisfacció per l'acceptació d'algunes de les esmenes per part del proponent de la moció; però la insatisfacció, perquè algunes de les qüestions principals que afecten aquest desequilibri mediambiental, com pugui ser la capacitat aeroportuària d'aquesta terra, l'augment de creuers, etc., no s'hagin tengut en compte. En aquest sentit, des del Grup MÉS per Mallorca, volem expressar aquesta satisfacció, però creim que hem de seguir avançant en aquestes qüestions.

Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Rosa. A continuación, para fijación de posiciones, tiene el turno el representante del Grupo VOX, Sr. Sergio Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Me arrodillo antes de subir al estrado porque es que aquí no venimos a hablar ni de clima, ni de ciencia..., venimos a hablar de religión, de esta religión pagana que ustedes se han inventado, que tiene sus propias normas, sus propias leyes, sus diez mandamientos -que ahora llaman ODS-, su biblia climática -la Agenda 2030-, y su lenguaje gnóstico -sostenibilidad, circularidad...-, y todas esas cosas que tanto les gustan a ustedes.

Y ya lo echaba de menos porque, claro, cuando no están ustedes amnistiando delincuentes o sacando a la calle violadores, están presentándonos este fin de los tiempos, se acaba el mundo, la emergencia climática, vamos a morir..., porque -se lo he dicho mil veces-, como eso de la lucha de clases ya no vende, se inventan nuevas historias, y ahora tenemos la historia del fin de los tiempos, esa verdad científica e inmutable, que nadie se puede atrever a discutir so pena de que le tachen de hereje, y lo condenen, lógicamente, a la hoguera pública, que es lo que ustedes intentan hacer, siempre que pueden, con la formación política a la que yo represento.

Pues, mire, 1.600 científicos, incluidos dos premios Nobel, han firmado un manifiesto que dice "no hay ninguna emergencia climática" y que -textualmente-, entre otras cosas, dice: "La ciencia del clima debería ser menos política, mientras que las políticas climáticas deberían ser más científicas, los científicos deberían abordar abiertamente las incertidumbres y exageraciones de sus predicciones sobre el calentamiento global, mientras que los políticos deberían contar desapasionadamente los costes reales, así como los beneficios imaginarios de sus medidas políticas".

Este manifiesto que -ya digo- está firmado por 1.600 científicos encabezados por dos premios Nobel, que según ustedes deben ser herejes terraplanistas, deja bien claro a lo largo de todo este manifiesto esta historia que ustedes han

venido aquí a inventarse, y que nos quiere someter a la mayor de las pobreza. ¿Ustedes se creen que a la gente que está en la calle les importan sus ODS, su Agenda 2030? ¿Quién la ha votado?, ¿quién ha votado esta Agenda 2030? ¿Cuándo se ha sometido al pueblo español a referéndum para elegir si quieren o no quieren explotar sus recursos naturales, si queremos o no queremos extraer el petróleo y el gas que tenemos en nuestro país, si queremos o no explotar los yacimientos minerales que tenemos en nuestro país...? No, para ustedes todo esto no: la gente, que siga pagando una energía carísima, que los hogares se sigan empobreciendo, que nuestra industria deje de ser competitiva y, todo ello, en aras a esta emergencia climática, que ustedes se han inventado, ustedes, y los que viven de ello.

Porque el problema, al final, es que hay un montón de gente viviendo de ello: gente viviendo de la emergencia climática, gente viviendo de la lengua, gente viviendo de la ideología de género... Tenemos centenares de miles de personas que, como parásitos, viven alrededor de estos mantras, que nadie se atreve a desmentir. Bueno, sí: 1.600 científicos, entre ellos, dos premios Nobel. Pero ustedes, de todo esto, no quieren hablar.

No quieren hablar porque les da exactamente igual y, luego, ya, para rizar el rizo, viene MÉS con sus estrambóticas propuestas, pero es que hay una, que es que me encanta: limitar el incremento de la población. Vamos, estalinismo puro y duro; en contra de los preceptos que establece la Constitución sobre que todos los españoles tienen libertad de establecer su domicilio en cualquier parte del territorio nacional; en contra de los acuerdos de Schengen; de la libre circulación de personas y mercancías...

Porque a ustedes todo eso no les importa, y es lógico, porque -como ya he dicho al principio de mi intervención-, ustedes realmente no quieren saber nada de los verdaderos problemas del medio ambiente, de la ecología, de la sostenibilidad..., que compartimos con ustedes, porque uno no puede ser un patriota -y yo lo soy- si no defiende el bienestar de su país y que, lógicamente, parte de ese patrimonio que queremos legar a nuestros hijos está en nuestro medio ambiente, en nuestros bosques, en nuestra riqueza de fauna, en nuestra diversidad...

Pero no: ustedes no quieren hablar de esto. Ustedes quieren imponernos, como siempre, eso, su propia religión, su religión inventada. Lo malo -lo malo- es que muchas veces, por desgracia, a veces esta parte del hemiciclo les compra esta religión. Pero con nosotros no cuente porque, a pesar de la pequeña *performance* que he hecho aquí al principio, nosotros, arrodillarnos, solo nos arrodillamos ante Dios.

Gracias.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Rodríguez. A continuación, es el turno del Grupo Mixto. Sí, Sra. Gomila, tiene la palabra.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, Sr. President. La veritat és que es fa difícil rallar després de tot el que hem sentit però, bé, ho intentaré. Bon dia, diputats i diputades. MÉS per Menorca té molt clar que, desgraciadament, el canvi climàtic s'ha convertit en una realitat cada vegada més palpable per a tothom, però bé, acabam de veure que no per a tothom, perquè encara n'hi ha que neguen la seva existència, i precisament són amb els que vostès -senyors del PP- han signat un acord de governabilitat, amb VOX. I açò ens preocupa, i molt.

Des de MÉS per Menorca tenim clar que la transició energètica és un deure indefugible que hem d'accelerar, i aquest deure el tenen les administracions, però també els ciutadans i, per açò, és tan important que l'administració s'ho prengui seriosament, com que la participació ciutadana sigui una realitat per poder dur a terme el vertader canvi de model.

A Menorca, sota el prisma de Reserva de la Biosfera que és el que ens fa diferents d'altres territoris, tenim un ambició full de ruta marcat que ha de servir per fer realitat aquesta transició energètica i que ja està en marxa: l'Estratègia Menorca 2030, amb la que esperam que s'hi segueixi treballant per al bé de tots, encara que amb els nous governants del Consell Insular de Menorca del PP, amb VOX dins el Govern, i amb el que acaba de dir ara el diputat, i en el Govern balear amb el PP, i amb un acord de governabilitat amb VOX, sentint el que ha dit el diputat..., la veritat és que no tenim gens clar que açò vagi endavant.

Per a MÉS per Menorca la sostenibilitat ha de ser un requisit bàsic de totes les polítiques: des de la turística, amb l'objectiu de garantir la competitivitat de l'activitat turística sense posar en risc el benestar de les generacions presents i futures, i gestionant els impactes sobre territori i recursos; com també des d'una perspectiva social i ambiental, optam per les fonts renovables fins arribar a aconseguir un territori autosuficient a mitjà i llarg termini, fent un ús eficient de l'energia i de l'aigua, impulsant una política de residus zero, treballant per conservar els espais naturals, augmentant l'ús dels vehicles lliures d'emissions o aplicant mesures per pal·liar la pobresa energètica, una injustícia que pateixen els més desfavorits en tenir els habitatges més mal aïllats i amb calefaccions menys eficients, el que propicia el sobreconsum energètic i l'elevat el preu de l'energia encara ho agreuja més.

Tots aquests reptes i compromisos que la Llei de canvi climàtic i transició energètica, que fou pionera, impulsa en marcar un full de ruta a seguir, necessita del suport de tots els grups parlamentaris i del Govern per poder-los dur a terme, tot i que em permetran que manifesti els nostres dubtes que se segueixi amb el compromís d'aplicar la Llei de canvi climàtic i transició energètica veient amb qui ha pactat el PP, i que aquests són els que realment els marquen el full de ruta, que és ben diferent.

Per a MÉS per Menorca és imprescindible que es duguin a terme polítiques en el sentit que acabam d'exposar per al bé dels nostres ciutadans i per deixar unes illes millors als nostres joves i als nostres infants.

En aquest sentit, la moció que avui presenta el PSOE en aquest parlament pretén als seus punts 1, 2, 4 i 5 que el Parlament i el Govern es comprometin precisament en aplicació d'aquesta llei i en l'Agenda 2030 i el seu desplegament. Tot i que a MÉS per Menorca la trobam molt poc concreta i creim que podrien haver estat un poc més ambiciosos, votarem a favor d'aquests quatre punts.

Més en dubte ens queda el punt 3 de la moció pel que pugui interferir en les competències dels consells insulars, i, per tant, el nostre vot serà d'abstenció.

Respecte de les esmenes presentades per MÉS per Mallorca, que sí que exposen els diferents termes sobre els quals és important treballar, farem un vot favorable, excepte també a la modificació de la redacció del punt 3 pel mateix motiu i a l'esmena que s'ha presentat relativa a la capacitat de càrrega i de PTI, perquè creim que a Menorca acabam d'aprovar un PTI recentment, que ja fixa sostres poblacionals i, a més a més, envaeix baix el nostre punt de vista les competències en ordenació, territori... turística als consells insulars.

Esperam i desitjam, senyors del PP, que duguin endavant aquestes polítiques de transició energètica, aquesta política de la Llei de canvi climàtic i que no es deixin influir pels seus companys de viatge, que és VOX.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. A continuació es el turno del Grupo Popular, la Sra. Pocoví tiene la palabra.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. POCOVÍ I SAMPOL:

Gràcies, president. Bon dia, senyores diputades i senyors diputats. Aquest govern, tal com ve demostrant en aquests primers mesos de legislatura i malgrat que a vostès no els agradi, compleix amb els seus compromisos, i un dels seus compromisos és defensar un model sostenible, un model mediambientalment responsable, socialment just i econòmicament viable, i en aquesta línia anirà treballant per a l'impuls de projectes de transició energètica i, d'aquesta manera, facilitar la penetració de les energies renovables i de la descarbonització per anar avançant en la lluita contra el canvi climàtic.

Per tant, aquest govern manifesta el seu compromís amb l'Agenda 2030 i a aplicar polítiques climàtiques transversals en totes les seves accions de govern.

Seguint en la mateixa línia, anirà desplegant els objectius de la Llei de canvi climàtic i transició energètica, sent realistes en els terminis. Dic "sent realistes" perquè hi ha mesures i objectius de la llei -com bé vostès saben- impossibles de complir en els terminis establerts com és, per exemple, la quota de *rent a car* elèctric.

Un tema que a vostès els agrada molt treure és la saturació turística, com si d'un problema recent es tractàs. Aquests darrers vuit anys no han fet res respecte d'això i ara vénen amb exigències demanant que el Govern presenti una estratègia en mig any o en un any, però no passin ànsia, el Govern hi farà feina, redactarà una llei turística que garanteixi mesures que no suposin en cap cas l'increment de les places que s'estableixin, i una llei basada en una gestió eficient que cerqui l'equilibri entre el creixement econòmic, la protecció al medi ambient i el benestar social.

Sr. Rosa, fent referència a algunes esmenes presentades per vostè, ens sorprèn que ara ens demani ampliar la dotació econòmica en matèria de preservació de biodiversitat i educació ambiental quan era el seu partit el que dirigia i gestionava aquesta àrea, però no es preocupi que està previst.

Referent al Pla territorial, ens consta que s'han fet i s'estan fent revisions. De totes maneres, nosaltres defensam que s'ha de respectar l'autogovern de cada illa.

Un dels compromisos d'aquest govern és millorar el transport públic per carretera i també recuperar el conveni ferroviari per finançar noves connexions, coses que vostès no han fet.

Quant al compliment del Pacte blau balear, vull recordar - com bé vostè sap- que hi ha molts de punts que no es poden dur a terme de forma immediata o que bé són competència d'altres administracions.

Quant a l'esmena referent a aviació, el traspàs de gestió aeroportuària no el veim malament, sempre que no sigui tan deficitari com la transferència de costes.

Ara bé, quant a la segona part de l'esmena, he de dir que aquest govern està per gestionar i no per prohibir, com vostès.

Quant a la proposta en marxa de les zones de baixa emissions, he de dir-li que la tramitació és llarga i complexa, i és impossible complir-la a principis de 2024. De totes maneres, li diré que els seus companys de Cort trobaren l'esborrany dins un calaix.

Quant a la incineradora que demana, estam totalment d'acord a reduir els residus, l'economia circular, el tancament d'abocadors. Ara bé, arribar al punt de tancar la incineradora ho veim un poc complicat.

I ens sorprèn la seva esmena en què demana derogar el reial decret aprovat aquest mateix any quan vostès governaven. De totes maneres, sí que venim a bé a una revisió i modificació.

Aquestes esmenes estan presentades, vostè..., i els les presentaré ara, senyor... Sr. Pons, a vostè li agrada molt xerrar d'un full de ruta, cosa que valoram positivament, però jo em deman si vostès tenien realment un full de ruta, perquè vull pensar que és així, però hi ha moltes coses que han quedat en l'aire: aprovar el Pla de transició energètica i canvi climàtic; fer auditories energètiques a edificis públics, 110 milions d'euros que han quedat sense aplicar per no ser capaços de convocar línies d'ajudes prou atractives i realistes; resoldre prop de

13.000 expedients de ciutadans que aposten per energies renovables; posada en marxa de la planta d'hidrogen de Lloseta; posada en funcionament d'una xarxa MELIB amb punt de càrrega que realment funcionin, ... i així podríem anar continuant anomenant accions que s'haguessin pogut fer aquests darrers anys, però que per una falta de coordinació i manca de gestió, no s'han fet.

Senyores diputades i senyors diputats, prenguin consciència que aquest govern, tal com està demostrant, ha vingut per complir amb els seus compromisos amb la ciutadania des de la gestió, el sentit comú i la coherència, i deixant de banda la buida propaganda en la qual vostès invertien el seu temps.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pocoví. A continuació tiene la palabra por el grup proponente el Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Moltes gràcies, Sr. President. Ja sabem algunes coses, estam d'acord amb l'Agenda 2030, hem fet una passa, Sr. Conseller, i també és important la transversalitat, n'hem fet una segona, *chapeau!*, ja han fet dues coses. Ara, el que hem de demanar és que siguin coherents i que si ve aquí una declaració a favor de Líbia i El Marroc i fa referència a l'Agenda 2030 no surtin fora perquè precisament hi ha l'Agenda 2030. Per tant, siguem coherents amb el que aprovem.

(Alguns aplaudiments i petit aldarull)

Segona qüestió... La segona qüestió, si estam d'acord...

(Remor de veus)

... si estem d'acord amb l'Agenda 2030, si estem d'acord amb aquesta idea de transversalitat, si estem d'acord amb la importància de la lluita contra el canvi climàtic que deia, llavors té molt poc sentit venir i dir: "Home, però és que els calendaris que hi ha són com a massa estrictes i els hauríem de canviar" o "no, no, una estratègia de lluita contra la massificació, idò, no l'hem de fer perquè ja hi haurà una llei de turisme que ja farà coses", quan resulta que no és només des de turisme que haurem de resoldre les coses, s'hauran de resoldre des de mobilitat en la part de carreteres, o des d'aigua en la part de recursos hídrics, per crear dessaladores, hi haurà mil coses que s'hauran de fer i açò és l'estratègia que nosaltres plantejam a la qual vostès ni tan sols volen entrar. Per tant, sí, de principis hem guanyat cosa, d'implicació real per fer avanços cap endavant veim que molt poques i, per açò mateix, no estan disposats a acceptar els terminis que marca la pròpia llei de canvi climàtic.

I ens diuen que nosaltres que si teníem o no teníem nosaltres una estratègia, sí, la Llei de canvi climàtic, marcada amb tots aquests objectius, que és el que vostès ara han decidit o ens vénen a dir que no volen acabar de complir, que volen ser

més laxes. No són uns negacionistes, són uns “retardistes”. Estan allà, eh?, no hi ha massa convicció entorn a açò i és una llàstima, perquè havíem liderat durant molt de temps unes polítiques a nivell d'Espanya i fins i tot d'Europa quant a com es poden fer aquest tipus de polítiques.

Després, dues reflexions més perquè ja ho sents a dir moltes vegades, i en aquest cas als senyors diputats de VOX, el Pla director sectorial de ports, vostès l'han votat?, no. I el Pla director sectorial d'energia, vostès l'han votat?, no. I el Pla director sectorial de mobilitat, vostès l'han votat?, o. I com és que a aquests els donen credibilitat i, en canvi, a una Agenda 2030 perquè és una norma i no l'han votada resulta que se l'han de carregar? Hem de ser un poc coherents entorn a les coses. No repeteixin més el criteri que “com que vostès no l'han votada ja no val” perquè resulta que no és així.

És més, els principis de l'Agenda 2030, s'han votat en aquesta comunitat autònoma? Home, aquest parlament va aprovar la Llei de canvi climàtic que regia en funció dels principis de l'Agenda 2030. Per tant, sí, els hem discutit i els hem aprovat, aquí en aquesta cambra, senyors del Partit Popular. En aquest sentit, hi ha hagut tot un plantejament de transposició de lideratge entorn al que representen les lleis de canvi climàtic.

I en matèria... després, i ja entram en tota la part de les esmenes que s'han presentat, que se n'han presentat bastants, el plantejament d'aquesta moció, que és la primera d'aquesta legislatura, que tindrem quatre anys per endavant i que podrem fer prou feina per entrar en el detall de les coses, era -com han vist vostès- un plantejament molt generalista, de principis bàsics i, en tot cas, d'objectius com a molt generals. No entràvem a detallar cada una de les qüestions. És més, si s'incorporen donam peu a deixar buits que desacoblen el sentit general d'aquesta moció.

No obstant açò, com que hi ha propostes que tenen tot el sentit del món, tampoc no hi vull entrar directament, hem dit que sí, eh?, i d'aquesta manera les 5776, la 79, la 80, la (...), la 81, la 23 i la 82, després els ho passaré perquè..., és que tenim 58 segons per poder-ho dit tot, a totes aquestes votam que sí, amb la intenció que puguin ser recollides, com també la de les baixes emissions, arribam ja al detall fins i tot de l'Ajuntament de Calvià, el que ha de fer o ha deixar de fer. Compartim tot açò. Per tant, queden acceptades.

N'hi ha algunes que creim que demanen un poquet més de maduració. Els he de dir que aquí als consells insulars que el mes de maig d'aquest any van aprovar revisions de pla territorial, que de nou comencin una altra vegada. Nosaltres creim que no és ara el moment de fer un plantejament en aquest sentit i, per tant, fem una passa cap enrere.

Havíem donat un any perquè el Govern... tampoc no venim aquí ara amb la idea que d'aquí a sis mesos o en tres mesos ja han de fer l'estratègia, entenem la importància del temps i és important creim que garantir l'any en aquest sentit i no volem pressionar més i ens volem mantenir en açò, no volem una excusa de falta de terminis.

Hi ha després la 5778, on es fa referència a les embarcacions privades que ja són temes de decret híper concrets, que entenem nosaltres que no afecten aquí, perquè tenim la llista (...) normativa pròpia de les Balears que no afecta aquest real decret i que, per tant, entenem que no hi hauríem d'entrar, com també fan referència als ports de titularitat estatal, reduir tot el que fa referència a la part de creuers, puc entendre que a Palma hi hagi un debat claríssim en açò, però quan ho generalitzam..., crec que no és el cas del port de Maó, i, per tant, que de manera generalitzada diem que no volem o que han de reduir creuers no ens sembla el més oportú...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Pons, vagi acabant, per favor.

EL SR. PONS I PONS:

...(...) tot açò. En qualsevol cas..., aquests serien bàsicament els plantejaments que fariem entorn a les esmenes que el Grup MÉS ha presentat i... em quedaria aquí.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, Sr. Pons, simplemente si quiere aclarar qué enmiendas acepta y las transacciones que ha presentado el Grupo Popular...

EL SR. PONS I PONS:

D'acord. Acceptam la 5782/23, la 5776/23, la 5779/23, la 5780/23, la 5775/23, la 5781/23 i després..., no la tenc apuntada, és la que fa referència als increments de demanda d'aigua, que tenguin en compte el context de canvi climàtic, que no la tenc aquí ara i tal vegada... el portaveu de MÉS ens podrà dir el número.

EL SR. ROSA I GASPAR:

La 5774/23.

EL SR. PONS I PONS:

I també acceptam la 5914/23. En canvi, rebutjam... -insistim, eh?, convençuts que hi haurà temps per fer debats concrets de cadascuna d'aquestes qüestions-, no ens semblen oportunes ara la 5778/23, la 5773/23, la 5935/23 i la 5913/23.

I després, el Partit Popular..., que aquestes ni tan sols estaven registrades, ens acaba de lliurar ara *in voce* l'esmena que fa referència a retardar el calendari de la Llei de canvi climàtic i que a aquesta diem que no -hi insistim, insistesc-, no té registre d'entrada, seria la primera de totes... efectivament...

(Remor de veus)

No l'acceptam.

Després, les altres, jo entenc que, com que són esmenes que es fan a l'esmena, pertoca dir al portaveu de MÉS si l'accepta

no, tot i que nosaltres, d'algunes ja hem dit que no les acceptàvem.

I, en tot cas, faig referència a la de recuperar el conveni ferroviari, que açò ja ens ha despistat del tot, vull dir, no sé jo si la volen incorporar, nosaltres no hi tenim cap inconvenient, però açò és el conveni que el Sr. Company va dir que ho aturava tot i que feia una via verda on s'havia de fer el tren de Llevant. Per tant, ens sorprèn que vulgui recuperar açò ara el Partit Popular. En qualsevol cas no tenim inconvenient a incorporar-la.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Sr. President, en línia del que ha dit el Sr. Pons, de les dues esmenes..., bé, hi ha dues esmenes a les quals acceptam transacció, no sé si tenen el text, seria la 5779 i la 5781. Supòs que tenen el text.

(Remor de veus)

La 5781 i la 5779.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Per tant..., perdó... Entenc que no s'accepta la 5775, la transacció.

EL SR. ROSA I GASPAR:

No s'accepta.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

D'acord, perfecte.

(Remor de veus)

I, perdó, Sr. Pons, no m'ha quedat clar, m'ha quedat pendent... la 5777.

EL SR. PRESIDENT:

Vamos a mirar de aclararlo aquí y luego lo...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Ok.

EL SR. PRESIDENT:

... lo retransmitimos.

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Pons, la número 75, ¿se acepta, la 5775? Se acepta la enmienda, pero no la transacción..., ¿correcto? Bien, entonces, se va a votar. Se va a votar los 4 primeros puntos...

EL SR. PONS I PONS:

Perdó, president, a la 75 sí que l'acceptam, a aquesta esmena.

(Se sent de fons la Sra. Vicepresidenta segona que diu: "Però la transacció sobre la 75, no...")

EL SR. PONS I PONS:

No, no..., si ells no l'accepten jo em qued amb l'esmena seva...

EL SR. PRESIDENT:

La enmienda sí, la transacción no.

EL SR. PONS I PONS:

Efectivamente.

EL SR. PRESIDENT:

Bien, entonces tenemos el punto 1, tal cual estaba; el punto 2, tal cual estaba; el punto 3, tal cual estaba; el punto 4, tal cual estaba, se rechaza la transacción del PP; el punto 5, con la enmienda 5782; punto 6, con la enmienda 5774; punto 7, con la enmienda 5775, sin la transacción del Grupo Popular; el punto 8 será la enmienda 5776. Luego, se rechazan las enmiendas 77 y 78, entonces el punto siguiente será la 5779 con transacción del Grupo Popular; luego la 5780; luego la 5781 con transacción del Grupo Popular. Se rechaza la 5913. Se acepta la 5914. Y se rechaza la 5935. ¿Es correcto?

Bien, pues vamos a proceder a la votación...

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Perdoni, Sr. President. Era per demanar si a la moció del PSOE, el punt tercer, es pot votar per separat.

EL SR. PRESIDENT:

¿Cual, perdón?

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

El punt tercer, si es pot votar per separat dels altres 1, 2, 4 i 5. Nosaltres faríem un vot...

EL SR. PRESIDENT:

Només el punt tercer?

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Per a nosaltres, sí, per a la resta no ho sé. Per a nosaltres, només el punt tercer. Gràcies.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Per a nosaltres, també, el punt tercer, separat.

EL SR. PRESIDENT:	48 votos a favor, 7 en contra y 1 abstención.
Solo el punto tercero, todo lo demás junto...	Saltamos las enmiendas 77 y 78, que se han rechazado, y pasamos a votar la 5779, con la transacción del Grupo Popular. Votamos.
LA SRA. DURÁN I CLADERA:	
No, todo lo demás, lo otro, no... Pero lo que es la moción original, de los cinco primeros puntos..., luego me gustaría ir enmienda por enmienda, porque si no...	48 votos a favor, 6 en contra y 1 abstención.
EL SR. PRESIDENT:	Pasamos a la 5780. Votamos.
Vale. O sea, votación separada de todo. Bien.	48 votos a favor, 7 en contra y 1 abstención.
<i>(Remor de veus)</i>	Pasamos a la 5781. Votamos.
LA SRA. DURÁN I CLADERA:	LA SRA. DURÁN I CLADERA:
Vale...	Con la transacción no está...
EL SR. PRESIDENT:	EL SR. PRESIDENT:
Vamos a proceder a la votación, entonces, punto por punto. En primer lugar, el primer punto de la moción, tal cual estaba. Votamos.	Perdón..., perdón. A ver, volvemos... Vamos a ver, es la 5781, con la transacción del Grupo Popular. Perdón. Votamos.
Bueno, se aprueba por 49 votos a favor y 7 en contra.	48 a favor, 7 en contra y 1 abstención.
Pasamos al punto 2. El punto 2, que se vota también tal cual estaba. Votamos.	No se vota la 5913. y pasamos a la 5914. Votamos.
Se aprueba: 48 votos a favor y 7 en contra.	23 votos a favor, 32 en contra y 1 abstención.
Pasamos al punto 3, también tal cual estaba, sin enmienda. Votamos.	Bien, y eso es todo, porque la 5935 se ha rechazado. Muchas gracias.
Se rechaza: 21 votos a favor, 31 en contra y 3 abstenciones.	IV. Debat i votació sobre la convalidació o derogació del Decret llei 5/2023, de 28 d'agost, de mesures urgents en l'àmbit educatiu i en el sanitari (RGE núm. 4466/23).
Punto 4, tal cual estaba, sin la transacción. Votamos.	Pasamos al tercer punto del orden del día, que es la moción... ah, perdón, al cuarto punto del orden del día... el cuarto punto del orden del día, que es el debate y votación sobre la convalidación o derogación del Decreto ley 5/2023, de 28 de agosto, de medidas urgentes en el ámbito educativo y sanitario.
48 votos a favor y 7 en contra.	En primer lugar puede intervenir el representante del Gobierno sin limite de tiempo. Sra. García.
Pasamos al punto quinto, con la enmienda 5782. Votamos.	<i>(Alguns aplaudiments)</i>
49 a favor, 7 en contra.	LA SRA. CONSELLERA DE SALUT (Manuela García i Romero):
Y el punto sexto es la enmienda 5774. Votamos.	<i>Gràcies, Sr. President. Senyores diputades i senyors diputats, bon dia. Es nuestra responsabilidad como gobierno presentar ante la cámara el Decreto ley 5/2023, de 28 de agosto, de medidas urgentes en el ámbito educativo, cuya conselleria dirige el Sr. Antoni Vera, y en el sanitario para que reciba el visto bueno de la cámara y, por tanto, este quede validado.</i>
LA SRA. DURÁN I CLADERA:	
Perdón, presidente, ¿5774?	
EL SR. PRESIDENT:	
Sí. Bien. 45 votos a favor, 7 en contra y 1 abstención.	
Pasamos al punto 7, que sería la 5775, tal cual estaba, sin la transacción del Grupo Popular. Votamos.	
23 votos a favor, 30 en contra y 1 abstención.	
Pasamos al punto 8, que es la 5776. Votamos.	La Conselleria de Educación tenía como primera prioridad la necesidad de equiparar la gratuidad de los primeros años educativos al resto de los ciclos formativos. Desde que

llegamos al Govern estamos haciendo un esfuerzo para detectar estas demandas y darles una respuesta rápida, eficaz y efectiva. Nuestra sociedad, nuestros ciudadanos y ciudadanas se lo merecen.

Por lo tanto, con el decreto que hoy presentamos ante el Parlamento de les Illes Balears, el ágora para el diálogo político, hemos querido dar respuesta a una de estas demandas de la sociedad. Su objeto es regular determinadas medidas de rango legal para establecer los módulos para el sostenimiento de las aulas de primer ciclo de educación infantil, de les *escoles*, tanto de la red pública de les Illes Balears como de la red complementaria, es decir, aquellos centros privados autorizados que han firmado un convenio con la Conselleria de Educació i Universitats, una demanda social que no tenía visos de arreglarse, ya que la ministra de Educación en funciones ha confirmado que, a pesar de los 300 millones destinados a centros educativos, quedarán excluidas las ayudas a *escoles* concertadas en la etapa de 0 a 3 años.

¿Cómo se concreta esta medida? El decreto ley establece un máximo de 45.000 euros por aula, lo que se concreta en cuatro horas de gratuidad diaria por niño durante diez meses al año, dado que se excluyen los meses de julio y agosto por ser periodo vacacional. Actualmente esta medida afecta a 11.259 plazas de educación de 0 a 3 años, aunque desde la conselleria se está trabajando para incrementar este número mediante la firma de convenios con los centros que han pedido pasar de ser asistenciales a educativos.

Tenemos el compromiso de ir extendiendo la gratuidad a todos los centros que estén acreditados, tal y como marca la normativa vigente. Todos lo que lo hagan así verán como las familias de sus alumnos podrán acceder a la gratuidad. Pueden estar seguros, no cerraremos la puerta a nadie, pero ahora mismo, esta reconversión de centros no está en las manos del Govern de las Illes Balears, sino de los consejos insulares con los que estamos trabajando codo con codo para hacer universal la gratuidad.

A partir de este decreto se suspenderá el cobro de las cuotas de los alumnos matriculados en el primer ciclo de educación infantil en los centros de titularidad pública, a la vez que se devolverán las cuotas pagadas a los alumnos matriculados en los centros de la red complementaria. Por tanto, la gratuidad será efectiva a partir de este mismo mes de septiembre, lo que favorecerá hoy mismo a miles de familias de nuestra comunidad autónoma.

Con esta normativa no solo aligeramos a las familias de les Illes Balears de un peso económico que -consideramos- las cargaba injustamente, sino que priorizamos y garantizamos el acceso a la primera educación de aquellos alumnos en situación de riesgo de pobreza y exclusión social.

Los tres primeros años de la vida de un niño son esenciales en su desarrollo, asistir a un centro educativo les ayuda a tener una mayor interacción con los demás, a comunicarse mejor, a desarrollar sus habilidades cognitivas básicas. Las *escoles* son otro entorno diferente de la familia en el que el alumno ve estimulada otras capacidades, no solo las cognitivas, sino también las sociales y las emocionales.

La gratuidad en la etapa inicial de la educación permitirá también incorporar más niños al sistema educativo, ya que es una realidad comprobada empíricamente que los niños que pasan por las *escoles* llegan en mejores condiciones a la educación reglada que los que no lo hacen, a la vez que están más preparados para afrontar los retos que podrán asumir en una educación futura.

Con este decreto, el Govern de les Illes Balears equipara finalmente la educación de 0 a 3 años a otros ciclos formativos, que ya venían siendo gratuitos, y consigue la universalidad de la gratuidad educativa desde el inicio del ciclo formativo de una persona hasta su etapa adulta, una reclamación también antigua. Pensamos que era una injusticia, que no se ha podido arreglar hasta ahora. Hasta que no hemos tenido este decreto, eran las familias las que tenían que sostener con sus cuotas los primeros años de la educación de sus hijos. Consideramos imprescindible la medida porque la infancia es el contenedor de sueños de los adultos.

Y si la infancia es el contenedor de sueños de los adultos la salud es el pilar en el que se edifica todo lo demás. Por eso, en el Decreto 5/2023, de medidas urgentes, también se introdujeron las medidas sanitarias para captar y fidelizar profesionales que hoy llega a la cámara para su validación.

El objetivo político y prioritario de esta conselleria de Salud es garantizar un acceso justo a la atención sanitaria de los ciudadanos de Baleares y atender a la demanda sanitaria de una manera adecuada. Para alcanzar este objetivo, perdón, se requiere contar con un número adecuado de profesionales sanitarios situados en los lugares precisos para responder de forma correcta a las necesidades de la población, es decir, planificar recursos humanos, que se ha convertido en una prioridad.

Baleares presenta unos desafíos propios y diferenciadores de otras comunidades autónomas: en primer lugar, el envejecimiento de la población a atender, con un aumento de la proporción de octogenarios que alcanza en el año 2022 la cifra de 54.537 ciudadanos; una población estacional que se duplica en el periodo estival y que también necesitará atención medica; doble y triple insularidad en el caso de Formentera.

Pero, además, en nuestra comunidad se identifican como principales debilidades para garantizar una adecuada asistencia sanitaria a la ciudadanía el déficit de profesionales sanitarios y su envejecimiento; la diferente disponibilidad y accesibilidad con áreas de difícil cobertura; las necesidades de motivación y la necesidad de medidas de fidelización.

El compromiso de este gobierno y de esta conselleria es, con un sistema sanitario universal, de calidad, con el usuario como elemento central y los profesionales como valor fundamental de la organización que permitan dar respuesta a los retos futuros.

Trabajamos convencidos de que el camino es luchar por una sanidad más accesible, más simétrica, para todos los ciudadanos de las islas, sea cual sea su lugar de residencia; una cuestión que debemos abordar con rigor, con seriedad y con eficiencia para dar solución a la demanda asistencial.

El envejecimiento de la población y la cronicidad, la accesibilidad y la equidad de la atención sanitaria, el déficit de profesionales sanitarios, la prevalencia y el aumento de enfermedades de salud mental, la promoción de la salud, la prevención de la enfermedad, la gestión responsable y eficiente son algunos de los retos actuales del sistema sanitario de Baleares.

En relación a lo que nos ocupa, el déficit de profesionales sanitarios, las cifras con alarmantes. Según el estudio de ofertas y necesidades de especialistas médicos 2021-2035, publicado por el Ministerio de Sanidad en el año 2022, Baleares es la última comunidad en ratio de especialistas por 100.000 habitantes en relación a varias especialidades, pero una de ellas, medicina familiar y comunitaria, con un ratio de 58,1 por 100.000 habitantes, cuando la media nacional es de 87,4 por 100.000 habitantes.

Otra docena de especialidades muestran ratios que ocupan las cuatro últimas posiciones en relación a la ratio media nacional. Llama la atención, no obstante, que oncología médica, con un ratio de 33,9 por 100.000 habitantes en Baleares, supera la media nacional, que es 3,5 por 100.000 habitantes. Sin embargo, en Ibiza, la plantilla de 5 oncólogos solo ejerce en el momento actual 1 oncólogo; es un caso evidente de desierto médico o área de muy difícil cobertura.

En los últimos ocho años, a pesar de disponer del mayor presupuesto de la historia y de derivar más pacientes que nunca a la sanidad privada, el número de personas en lista de espera para una consulta con el especialista y para una intervención quirúrgica, crecen: hay más personas y esperan más tiempo.

En julio de 2023, cuando entramos, había 88.357 personas en lista de espera. En consultas externas había 74.190 pacientes pendientes de una visita con el especialista, un 12,78% más que hace un año. La demora se sitúa en 75 días y más del 40% de los pacientes espera más de 60 días. Los datos de la lista de espera quirúrgica no son mucho mejores: 14.167 pacientes esperan para operarse, y la demora media se sitúa en los 126 días, casi tres más que el año pasado.

Del análisis de estos resultados y de estos estudios se desprende que el principal reto para enfrentarnos a los desafíos futuros es la necesidad de profesionales, especialmente en medicina familiar y comunitaria, eje sobre el que vertebra todo nuestro sistema sanitario. Pero, además, si debemos resolver las listas de espera para consultas y cirugías, es evidente que también necesitaremos un número adecuado de profesionales sanitarios, por eso, consideramos imprescindibles las medidas de captación y fidelización de los profesionales médicos y de enfermería que este decreto contempla.

La primera: regulación jurídica de las zonas de difícil cobertura. El decreto desarrolla el régimen jurídico que unifica, con carácter definitivo, la naturaleza jurídica y económica, y que pueda ser aplicado a otras áreas o a otras categorías donde se aprecie un déficit de profesionales, siempre en consonancia con lo establecido en la Comisión de Recursos Humanos.

Es un puesto de difícil cobertura aquella categoría profesional y/o especialidad cuya provisión se vea dificultada

por razones de índole técnico o geográfico. En esta situación se considera un complemento retributivo de puesto de difícil cobertura. Son actualmente considerados puestos de difícil cobertura los desempeñados por el personal estatutario sanitario de los subgrupos A1 y A2 en los centros y establecimientos de la Gerencia Territorial de Menorca, Ibiza y Formentera.

Con este decreto abrimos la posibilidad a añadir nuevas plazas o nuevos puestos de difícil cobertura, tras la negociación -siempre- en la Mesa sectorial de Sanidad, y siendo aprobados por el Consell de Govern.

Y se establecen los siguientes criterios para ser denominados puestos de difícil cobertura: que el precio medio del alquiler de una vivienda de superficie media cerca del área geográfica supere la media de la comunidad; que haya una sobrecarga estacional, medida como población flotante; que dichas plazas no hayan podido ser cubiertas por diferentes procesos de selección o provisión; doble o triple insularidad; y generación de deuda horaria en relación al número de profesionales que han generado deuda horaria en el último año.

Las medidas con las que se incentivan estos puestos de difícil cobertura son: un complemento retributivo, se incrementa el complemento actual y, a partir del 1 de enero del 2024, pasa a 6.600 euros anuales la categoría A1, y 4.800 euros anuales la categoría A2, abriéndose la posibilidad de creación de nuevos puestos de difícil cobertura, si fuese necesario: además, valoración adicional de los años trabajados en áreas de difícil cobertura en los procesos de acceso a las OPE, a las oposiciones y a la carrera profesional. Esto pretende disminuir la precariedad laboral, facilitar la formación continuada y facilitar la participación en los proyectos de investigación. Todos los puestos de difícil cobertura se revisarán cada cuatro años para valorar si se han modificado las condiciones que motivaron su inclusión.

Segundo aspecto: posibilidad de regular puestos de muy difícil cobertura. Este decreto nos permite dotar plazas de muy difícil cobertura de un complemento retributivo incrementado hasta el triple del complemento actual. Serán puestos de muy difícil cobertura aquellos en los que exista un déficit estructural de plantilla que provoque una necesidad urgente de cobertura porque está impidiendo garantizar la cartera de servicios correspondiente, es decir, la prestación sanitaria en condiciones adecuadas.

Se añade el resto de medidas de incentivación. Podrán ser propuestas por el director general del Servei de Salut, acompañado de un informe asistencial y de viabilidad económica a la conselleria, y aprobada en el Consell de Govern la cuantía asignada y la duración de la misma. En este punto me gustaría adelantar que desde la conselleria se ha presentado ya una propuesta para declarar el servicio de oncología médica de Can Misses como un servicio de muy difícil cobertura.

Eliminación del requisito lingüístico. Como medida de captación de profesionales, se modifica la Ley 3/2007, de función pública, exceptuando el requisito lingüístico para el personal sanitario, que será valorado como mérito. Somos conscientes del déficit de profesionales y estamos aquí para

trabajar mañana, tarde y noche para captar profesionales, los mejores, y fidelizar los que ya tenemos; y, todo ello, para ofrecer la mejor asistencia a los ciudadanos de estas islas y garantizar la equidad, porque no puede haber pacientes de primera y pacientes de segunda, y este decreto ley es el marco normativo necesario para lograrlo.

Decía el filósofo alemán Arthur Schopenhauer que “la salud no lo es todo pero, sin ella, todo lo demás es nada”. Déjennos cuidar de su salud con los mejores profesionales y como el número necesario.

Esperamos que valoren positivamente el contenido del decreto de medidas urgentes en materias educativa y sanitaria que hoy se debate, y que solo pretende, con la mejor de las intenciones, las mejores medidas educativas para nuestros hijos -que serán los adultos del mañana- y las mejores medidas sanitarias para todos, porque todos somos potencialmente pacientes.

Gracias, Sr. Presidente.

(Alguns aplaudiments)

(El Sr. Vicepresident primer substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. García. Per tal d'ordenar el debat, sol·licit dels portaveus dels distints grups parlamentaris que manifestin si volen intervenir en torn a favor, en torn en contra o en fixació de posicions.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

A favor, president.

EL SR. CARDONA I VIDAL:

A favor.

EL SR. CASTELLS BARÓ:

Sr. President, el Grup Mixt intervindrà en el torn en contra.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sr. President, el Grup de MÉS per Mallorca, en el torn en contra.

LA SRA. FERNÁNDEZ I RUBÍ:

El Grup Socialista, en torn en contra.

EL SR. PRESIDENT:

M'agradaria demanar al Grup Mixt si tots tres portaveus intervendran en torn en contra o...

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Sr. President, no. Simplement, perquè hem de triar un torn, hem triat el torn en contra, i em sembla que té un escrit en què, en el primer torn d'intervencions, ens repartirem la intervenció la Sra Gómez i jo mateix, i en el segon torn intervindrà jo. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Sí, però m'han comentat els lletrats que pot intervenir a favor, si hi ha algun membre del Grup Mixt que vol intervenir a favor.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Jo tenia entès que el Grup Mixt tenia un únic torn, que ha de ser a favor, en contra o de fixació de posicions. Nosaltres, amb independència del que voti cadascun dels membres del Grup Mixt, hem decidit fer-ho així, intervenir en el torn en contra.

EL SR. PRESIDENT:

Em diuen que es poden dividir: els que intervenen en contra, en el grup en contra; i el membre del Grup Mixt que vol intervenir a favor, pot intervenir en torn a favor.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Agraeixo molt les facilitats donades al Grup Mixt però és que, en aquest cas, el Sr. Córdoba -evidentment, reservant el seu dret a votar el que estimi oportú- ens va comunicar que preferiria no intervenir en aquest debat.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. Gràcies. Intervencions dels grups parlamentaris en torn a favor. En primer lloc, intervindrà el Grup VOX per un temps de quinze minuts.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Bon dia. Moltes gràcies, Sr. President. La situación económica de las familias precisa de una actuación inmediata para garantizar la escolarización de los menores de 0 a tres años y además proveer a los ciudadanos de una conciliación familiar y laboral que no suponga un sobre esfuerzo económico desproporcionado.

Por otro lado, los ciudadanos de las Islas Baleares precisan, desde hace tiempo, la dotación de personal sanitario capacitado de la cual carecemos, a causa de la imposición como requisito del acceso al puesto de trabajo del conocimiento de la lengua catalana.

Ambas ramas, educación y sanidad, son uno de los pilares básicos de nuestra sociedad, que ha precisado de la urgencia de la norma para dar respuesta a las dificultades que han tenido que soportar a causa de la mala gestión política insular en los últimos años.

Consideramos que el Decreto ley 5/2023, de 28 de agosto, de medidas urgentes en el ámbito educativo y en el sanitario, tiene como objeto principal dotar de financiación a los centros de la red pública de escuelas infantiles *-escoles-* de las Islas Baleares y de su red complementaria para garantizar la gratuidad de la escolarización en el primer ciclo de educación infantil para el curso 2023-2024.

La segunda instancia tiene como objeto la eliminación, con carácter general, del requisito del conocimiento del catalán para acceder a los puestos de personal estatutario y laboral en el Servicio de Salud de las Islas Baleares y sus entes instrumentales adscritos, así como la instauración de una moratoria de dos años para cumplir dicho requisito de conocimiento del catalán en el concurso de plazas de personal de gestión y servicios en la sanidad.

Además, dotar de una efectiva aplicación durante el ejercicio 2023 del complemento de puestos de difícil cobertura de personal sanitario de los subgrupos A1 y A2, en las áreas de salud de Menorca, Eivissa y Formentera.

La valoración política que hace nuestro grupo parlamentario de las principales novedades del decreto ley que hoy se debate y de su previsible incidencia social y económica son las siguientes.

Se trata de una norma que da respuesta a la petición de los ciudadanos en dos pilares básicos: social, educación y sanidad, para garantizar el bienestar social y la discriminación económica y social que han sufrido las familias hasta la fecha de hoy.

La norma instaura la gratuidad de la escolarización en el primer ciclo de educación infantil a las familias que residan en las Islas Baleares, lo cual supondrá un aumento en la demanda de plazas escolares para los menores que precisa, como postula la propia norma, mediante la eliminación provisional del requisito del conocimiento del catalán en los trabajadores, educadores de centros destinados a ello.

En cuanto a la incidencia económica que tendrá el establecimiento de la gratuidad, se prevé un presupuesto de 45.000 euros por red, cuantía de la que se disponía hasta la fecha de hoy para el tercer curso, por lo que no debería suponer un aumento de costes presupuestarios autonómicos.

La norma elimina el conocimiento del catalán como requisito para el acceso a los puestos de personal estatutario y laboral sanitario del Servicio de Salud de las Islas Baleares y sus entes públicos adscritos, lo cual supondrá una mejora en la prestación de servicios sanitarios para los ciudadanos de las Islas, quienes han sufrido grave castigo impuesto por el anterior gobierno ante la imposición del catalán como deber, que no como un derecho. Con ello se proveerá de personal sanitario capacitado y suficiente para atender las solicitudes y dará respuesta a la carencia de personal y largas listas de espera para la atención en todos los ámbitos sanitarios de las islas. Con ello se pretende que los procesos selectivos de provisión de personal sanitario y laboral con funciones sanitarias permitan el acceso de las personas mejor cualificadas y que superen las pruebas con mayor nivel, sin que la falta de acreditación oficial

de un determinado nivel de catalán sea un obstáculo para acceder a dichas convocatorias, valorando la experiencia laboral y la formación por encima del conocimiento del catalán, no como ocurría hasta ahora, ya que la Sra. Armengol ignoró hasta seis informes internos del Gobierno que reconocen que el catalán dificulta aún más tener médicos y enfermeras en nuestras islas.

Esta norma, además da cumplimiento al punto 63 del acuerdo PP-VOX suscrito en fecha 28 de junio, en virtud del cual acordamos “garantizaremos la educación de 0 a 3 años libre, gratuita y universal, tanto en *escoles* públicas y privadas interesadas, así como mediante su propia regulación bajo criterios de calidad de las guarderías asistenciales reconociendo el derecho de la gratuidad a las familias y a su libertad de elección”.

También se está dando cumplimiento al punto 67 del acuerdo en virtud del cual se acordó que “elaboraremos una estrategia de captación y fidelización de profesionales sanitarios, potenciando todos aquellos aspectos que permitan garantizar la estabilidad de los profesionales reclamando al Gobierno de España un complemento de insularidad que compense las diferenciales del coste de las Islas, reactivando la carrera profesional declarando zonas especiales de difícil cobertura a Menorca, Eivissa y Formentera, vinculadas a mejores condiciones laborales y levantando todas las trabas existenciales. Entre las medidas prioritarias estará la eliminación del requisito lingüístico y la revisión del plus de insularidad con el fin de adaptarlo al coste real de la vida en Baleares”.

Este acuerdo pretende, en menor medida, dar respuesta también al punto 64, en virtud del cual acordamos que garantizaríamos “una educación inclusiva, real, mediante la contratación de más profesionales de apoyo como auxiliares técnicos educativos, PT, y especialistas de audición y lenguaje para menores con necesidades educativas especiales, de acuerdo con las necesidades y demandas existentes en todos los centros educativos financiados con recursos públicos para favorecer una inclusión real y efectiva; al mismo tiempo, defenderemos los centros de educación especial y garantizaremos las dotaciones de los medios humanos y materiales suficientes”.

Con todo ello, nosotros pretendemos que se valore más la formación y la experiencia y que tengamos muchos más médicos de los que podemos tener ahora mismo sin este requisito.

Muchas gracias.

(Algun aplaudiment)

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Verdú. Tiene a continuación la palabra el portavoz del Grupo Popular, Marga Durán.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gracias, presidente. Molt bon dia, diputades, diputats, consellers, avui defensam la validació d'un decret que és l'exemple clar que l'objectiu del Govern de la presidenta Marga Prohens i, per suposat, de totes les seves conselleries és estar al costat de les famílies guanyant drets, posant recursos i adoptant mesures per donar solucions a les seves necessitats i preocupacions.

I, en aquest cas, des de la primera infància amb la implantació de la gratuïtat de l'etapa educativa de 0 a 3 anys fins a la resta de la vida dels ciutadans de les Illes Balears, aprovant mesures i mitjans per captar i fidelitzar professionals sanitaris amb l'objectiu de poder garantir una assistència sanitària de qualitat, un decret que significa el compliment del pacte adquirit amb les famílies de la nostra terra el passat dia 28 de maig, el compliment del compromís de la presidenta Marga Prohens de posar les famílies al centre de totes les polítiques del seu govern, i, per tant, que les necessitats dels ciutadans serien les seves prioritats. En aquest sentit, mai un govern no havia fet tant en tan poc temps, dos mesos i mig.

Quant a l'aprovació de la gratuïtat de l'educació infantil a la Conselleria d'Educació i Universitats amb el conseller Antonio Vera al capdavant des del minut zero, sense descans s'han arromangat perquè al setembre, al present curs 2023-2024 sigui gratuït per a tots els nins i nines d'edats compreses entre 0 i 3 anys, bé tinguin una plaça a un centre d'educació infantil públic de la xarxa o privat.

Per tal motiu, al Consell de Govern d'11 d'agost, la Conselleria d'Educació i Universitats davant les peticions dels centres privats va aprovar obrir un procediment extraordinari per tal que les escoles educatives privades que ho volguessin poguessin sol·licitar la seva adhesió a la xarxa complementària. Res a veure amb l'anterior govern que obria just un termini, un procés al mes de gener i ja no donava cap tipus de possibilitat d'adhesió d'altres centres educatius fins a l'any següent.

També davant l'esforç administratiu que representa la implementació de la norma aprovada amb un termini de temps tan breu, la Conselleria d'Educació i Universitats ha reforçat l'IEPI amb sis persones, entre d'altres, per preparar l'adhesió de nous centres d'educació infantil, com per elaborar tots els convenis amb ajuntaments i centres, i que aquests se signin el més aviat possible i no com l'any passat amb el govern d'esquerres. Aquests convenis se signaran previsiblement el mes d'octubre.

Per altra banda, el Govern seguirà apostant per la conversió de les guarderies assistencials en centres d'educació infantil de manera decidida. A dia d'avui s'han aconseguit habilitar 1.200 places gratuïtes per als nins i nines de 0 a 3 anys a 197 centres amb un pressupost de 38.475.000, el que representa un 241% més que el destinat per l'esquerra; 38,5 milions, el major pressupost de la història de les Illes Balears, dedicat a què l'etapa educativa de 0 a 3 anys sigui un dret universal a les Illes Balears, tot en un temps rècord de just dos mesos.

L'objectiu del Govern i de la Conselleria d'Educació i Universitats, és clar, valent i ambiciós i pel qual no

s'escatimaran esforços en obrir nous processos d'adhesió de nous centres educatius privats, arribant aproximadament a més 200, 210. L'objectiu és que a final d'any tots els centres educatius de 0 a 3 anys i tots els que estan en procés de ser educatius siguin gratuïts, és a dir, equiparar...

(Alguns aplaudiments)

... equiparar l'educació de 0 a 3 anys a altres cicles formatius que ja són gratuïts i aconseguir la universalitat de la gratuïtat educativa des dels 0 anys als 18 anys.

I també, i no menys important, al mateix decret es dona molta rellevància a la detecció de les necessitats especials dels alumnes i a potenciar les seves capacitats, per això, aquesta mesura també va acompanyada d'un increment dels recursos humans dels equips d'atenció primerenca. Les xifres que he donat, de famílies beneficiades, de centres i de pressupost, no tenen res a veure amb el govern d'esquerres presidit per Francina Armengol, que durant vuit anys aquí, en aquesta cambra, es negava sistemàticament a aplicar la gratuïtat a l'etapa educativa de 0 a 3 anys en votar ella, personalment, en contra d'aquesta mesura cada vegada que el Partit Popular li ho proposava. Just una vegada després que la presidenta Margalida Prohens, el mes de març de l'any passat, anunciàs que si ella governava seria gratuïta aquesta etapa educativa, i només ho va fer per una quantitat, la Sra. Francina Armengol, a set mesos de les eleccions, va anunciar la gratuïtat del nivell de 2 a 3 anys a educació infantil i arribar escassament a 4.300 places.

Es va anunciar amb presses, a finals de juliol, sense haver-ho parlat ni tan sols amb els seus socis de govern i com una mesura purament electoral que venien en fascicles. Varen tenir vuit anys per posar-ho en marxa, tengueren més doblers que mai, però va mancar el de sempre amb els governs de l'esquerra: la falta de voluntat política i la falta de gestió.

Aquesta mesura històrica a Balears, que avui es validarà, esperam, o esperava, que comptàs amb tots els vots a favor de tots els partits a la cambra; nosaltres pensàvem que no podia ser d'altra manera, i de fet, ahir no contemplava que cap dels que estan asseguts aquí votàs en contra de la gratuïtat de 0 a 3. Vostès ho varen explicar a les famílies de la nostra terra.

(Alguns aplaudiments)

Escolti'm, escolti'm, no s'entendrà al carrer, no s'entendrà al carrer, perquè també els partits d'esquerres ho duien en els seus Acords de Bellver, se'n recorden?, ho duien, ho duien, a més talment, ho duien. Però és que, a més, també, i això és una pena, perquè (...) que facin befa, perquè crec que és prou seriós aquest tema, i crec que a més preocupen molt les famílies que ara ens puguin escoltar; però bé, vostès han quedat retratats. Però també és el compliment de les propostes del document marc de l'educació dels infants de 0 a 3 i la necessària equitat, elaborat per una comissió tècnica, amb experts de 0 a 3 anys, derivats de la proposició no de llei 16956, que es va aprovar dia 26 de febrer del 2018.

Per tant -repetesc-, per favor repensin-s'hi, perquè ningú no ho entendria i la societat els jutjarà.

Quant a les mesures per a la captació i fidelització dels professionals sanitaris, l'objectiu de la Conselleria de Salut, i ho ha explicat molt bé la consellera Manuela García, no és altre que el de garantir que els ciutadans de les Illes Balears siguin atesos a la sanitat pública de manera adequada, el més aviat possible i de forma igualitària, visquin a l'illa que visquin, cosa que ara, desgraciadament, no passa. I per aconseguir aquest objectiu es requereix disposar d'un nombre adequat de professionals sanitaris, metges d'Atenció Primària, especialistes, infermeres, allà on més facin falta per poder respondre de manera satisfactòria a les necessitats de la població. Per tant, captar i fidelitzar professionals sanitaris, especialment metges, s'ha convertit en una prioritat d'aquest govern, perquè és el prioritari per als ciutadans quan es troben malalts.

Després de vuit anys de govern d'esquerres i disposar de més doblers que mai durant aquests anys, podem dir que els recursos sanitaris de les Illes Balears en aquest moment, després de vuit anys de la seva gestió, els recursos sanitaris es troben a la UCI, principalment per la falta de professionals sanitaris. Escoltin, Atenció Primària totalment desmantellada, amb els metges d'Atenció Primària més saturats de tota Espanya, entre 1.750 i 2.000 targetes sanitàries per metge. Prova d'això és el descontent que ocasiona i, escoltin, el cent per cent dels coordinadors d'Atenció Primària varen signar una carta on reclamaven millores a la consellera Patricia Gómez, que esper que després, avui, defensi aquestes mesures i defensi com votaran en contra.

El 93,5% dels metges de família que es troben en els centres de salut, també varen fer una carta a la Sra. Patricia Gómez, on reclamaven millores.

Pediatres d'Atenció Primària, el 48% dels pediatres d'Atenció Primària no tenen el títol de pediatria homologat, és a dir, un de cada dos nins que veu un pediatre, el veu un pediatre sense títol d'especialista en pediatria.

I si parlem d'especialistes, no tenim oncòlegs, un cas greu és el cas d'Eivissa, com ha dit abans la consellera, que d'una plantilla aprovada de 5 oncòlegs, actualment just n'hi ha 1, i és trist que vostès avui hi votin en contra, perquè els pacients estan cansats que els suprimeixin una cita, que els donin una cita i després els diguin que no és possible aquesta cita, que la retirin, i que, finalment, els atengui un oncòleg per telèfon. I això ha passat amb la consellera Patricia Gómez.

No tenim traumatòlegs, no tenim radiòlegs, no tenim anestesistes, fins al punt que s'ha hagut de privatitzar el servei d'anestèsia de l'Hospital de Manacor.

No tenim digestius a Menorca, una reivindicació que ha estat fortament reivindicada des de Menorca; doncs encara no tenim digestiu a Menorca per fer el programa de càncer de còlon, que tant han reclamat.

No tenim psiquiatres per atendre l'augment de trastorns de conducta alimentària i de tants d'altres. No tenim psicòlegs per als centres de salut, que tantes vegades aquí l'anterior consellera ens venia que tendríem psicòlegs a tots els centres de salut, doncs no tenim psicòlegs.

No tenim infermeres hospitalàries, com tampoc no tenim infermeres de salut mental.

Així mateix, no tenim i no hem tengut metges als centres de salut els caps de setmanes l'any passat, des dels mesos d'estiu fins al desembre; anaves a un centre de salut i no hi havia un metge per atendre, i això passava amb la consellera Patricia Gómez.

S'havien d'haver pres mesures transversals des de fa molt de temps i no negar i tapar la realitat, la situació s'ha agreujat molt i molt els darrers anys, s'ha tardat massa, i ara, malgrat els esforços del Govern actual, amb la consellera de Salut al capdavant, costarà molt arribar a cobrir tots els descoberts dels metges que té la nostra comunitat a l'actualitat. No serà fàcil, però l'important és començar a posar mesures en marxa el més aviat possible, com incentivar econòmicament i facilitar la captació de professionals sanitaris, venguin d'on venguin, als llocs on facin falta per garantir un servei assistencial adequat.

I les places de difícil cobertura i de molt difícil cobertura, com la que acaba d'anunciar la consellera, d'oncòlegs a Eivissa, és una mesura imprescindible a tal fi. També volem remarcar la reactivació de la carrera professional, precisament per incentivar els sanitaris.

I què varen fer vostès, l'esquerra? Ben poquet, per no dir res. Mirin, a la Llei de pressuposts de l'any passat, al complement de fidelització li varen canviar el nom, just li varen canviar el nom, pel de "difícil cobertura", que no varen arribar a desenvolupar mai i que, per tant, cap metge no ha arribat a percebre; és a dir, quants metges varen arribar a percebre aquest complement? Cap, zero. I els partits d'esquerres a la cambra, coneixedors de la greu falta de professionals sanitaris i que cada vegada anàvem a pitjor, envers de proposar mesures per tal de cobrir la falta de metges, que és el que necessiten els ciutadans, s'han dedicat, des de l'aprovació del present decret, a atacar, amb una retòrica incendiària, les decisions preses amb bona voluntat del Govern de Margalida Prohens, per donar solució, precisament, a la nefasta herència de l'esquerra, de vostès.

Mirin, front a la deixadesa en matèria sanitària dels darrers vuit anys, el Govern de Margalida Prohens donarà solucions.

Una altra dada significativa és que dels concursos d'oposició que es varen dur a terme des del 2016 al 2021 varen quedar desertes 925 places. Són molts els informes de l'anterior director de l'Isalut, molts, com, per exemple, l'informe de dia 9 d'octubre del 2021, un informe extens, de 43 pàgines, que desgranava la situació crítica de falta de metges. A nivell estatal hi ha una mitjana de 312 metges per cada 100.000 habitants, a Balears n'hi ha 252, no ho diem nosaltres, ho deia el Sr. Palomino, molt per sota de la mitjana estatal.

En Atenció Primària, Balears està a la cua amb un índex de 72,4 metges per a Atenció Primària per cada 100.000 habitants, quan a altres comunitats autònomes n'hi ha 100 per cada 100.000. No ho diem nosaltres ho deia el Sr. Palomino.

Quant a infermeres, som una comunitat autònoma amb un índex menor en el professional d'infermeria: en tenim 0,5 per

cada 1.000, mentre que, a altres comunitats, són 0,7. No ho diem nosaltres, ho diu el Sr. Palomino.

Va començar a fer excepcions del català? Sí, en feien, per la porta de darrere i d'amagat, però en feien; amb el coneixement de MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca, de Podem i, evidentment, del PSOE.

L'excepció de l'exigència del requisit de coneixement de la llengua catalana es regeix únicament pel que disposa la Llei 4/2016, per al personal sanitari. Aquests objectius són inassolibles: "l'excepció entrarà en vigor per tres mesos", i així, i així..., anava fent excepció, una darrere l'altra: una, a desembre de 2021; una pròrroga a 25 de febrer de 2022; una altra pròrroga dia 18 de maig de 2022; una altra pròrroga de dia 21 de novembre de 2022; i una altra dia 6 de febrer de 2023.

Però, escoltin!, que és que varen dur a Consell de Govern -a Consell de Govern-, allà on hi havia consellers de MÉS per Mallorca -la Sra. Fina Santiago i el Sr. Miquel Mir-, allà on hi havia dos consellers de Podem, i allà on hi havia consellers que també estan asseguts aquí... Veig que ara al Sr. Portaveu no li deu interessar escoltar això. Què va passar?, que es va acordar la ratificació de l'acord de Mesa de dia 27 de març, allà on es deia expressament que..., al procediment específic de selecció del personal estatutari i sanitari del grup A1, es deia: "quan la prestació assistencial pugui resultar afectada per la manca o insuficiència de professionals interessats es podrà eximir del requisit de català legalment exigible". Un acord de govern signat per la consellera Mercedes Garrido i, a més, vostès varen consentir -MÉS per Mallorca, Podem i el PSOE- que el Govern d'Armengol eximis de català 1.520 professionals.

(Alguns aplaudiments)

Jo els demanaria que es repensassin el vot perquè, repetesc -repetesc-, ja sé que vostès són a l'oposició i no saben què és fer oposició constructiva -no en saben-, però crec que els ciutadans...

(Rialles)

... crec que els ciutadans els ho agrairien.

Miri, la persona que els parla, Sr. Apestequia -a vostè que li ha fet tanta gràcia-, el nostre grup parlamentari mai no va votar en contra..., millor dit, sempre va votar a favor, sempre vàrem votar a favor de tots els decrets que ens va presentar la Sra. Fina Santiago, per què, per responsabilitat; sempre ho vàrem fer, mai no vàrem votar en contra dels pressuposts de Serveis Socials que va presentar la Sra. Fina Santiago, mai, per què, per responsabilitat, cosa que vostès, avui, no faran.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Vaya terminando, por favor.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

El seu vot en contra a aquest decret serà una prova màxima de cinisme descomunal que els ciutadans d'aquesta terra mai no els perdonaran.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Durán. Pasamos a los grupos en contra del decreto ley. En primer lugar, el PSIB. Sra. Amanda Fernández, tiene la palabra.

LA SRA. FERNÁNDEZ I RUBÍ:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, diputats, diputades, consellers, conselleres. Avui venim a debatre aquest Decret Llei 5/2023, que té dues parts ben diferenciades: la part d'àmbit educatiu i la part d'àmbit que afecta la Sanitat.

Realment, pensava, Sr. Vera -que el tenc davant-, que sortiria vostè avui aquí ja que, de tot l'articulat, els 16 articles són d'Educació i, de les disposicions transitòries, de 9, 2 afecten Sanitat i, la resta, Educació. Però jo entenc perfectament, Sr. Vera, que vostè no pugui venir aquí a explicar un decret que no va escriure vostè, que és una còpia dels que vàrem escriure nosaltres. Per tant, difícilment podia venir aquí a defensar-lo.

(Alguns aplaudiments)

No tenc res en contra de la Sra. García, que ha defensat aquest decret, només és comentar aquesta paradoxa, no?, i clar, el que passa, que quan has de defensar un decret que només té dos punts teus, mescles coses del que no saps, què és, per exemple, que les guarderies..., que vostè ha tornat dir que faran la reconversió i després..., tornam a tenir el mateix, i no em tornaré a estendre, com l'altra vegada, que el Sr. Costa no m'entenia, el Sr. Vera tampoc i la Sra. García tampoc... Però també afegir que, quan vostè parla que això és una gratuïtat i ha dit les paraules "i així serà universal", també s'equivoca: perquè universal és que tenguem places per a tothom, i no hi ha places per a tothom, i per això hi hem de seguir fent feina. Tots. Vàrem començar i sé -i em consta- que continuen les convocatòries.

Però -com dic- és un decret que ens ha..., realment, a la Sra. Durán l'entenc: a mi em costa moltíssim haver de votar en contra, presentin vostès dos decrets diferents, que mesclen ous amb caragols, clar...

(Alguns aplaudiments)

Per una part, amplien una gratuïtat, que és una molt bona notícia, Sr. Vera -i li ho reconec-, però, per altra banda, és un atac a la nostra llengua, que s'inicia amb la mesura dins l'àmbit sanitari, però que és el preàmbul de totes les mesures per menysprear i arraconar la nostra estimada llengua pròpia, i demostra el que està passant aquests darrers dies.

És un decret que du a debat una mesura educativa -com dic-positiva, l'ampliació de la gratuïtat iniciada el curs passat pel govern progressista per a les aules de 2-3 anys a la resta de nivells de primer cicle, en les mateixes condicions: 4 hores, 10 mesos, escoles públiques i xarxa complementària; una bona notícia per als infants i famílies de les nostres illes, amb la qual m'atreviria a dir que tots i totes estam d'acord.

Però -repetesc- m'atreviria a dir i no afirmar, perquè sobre la mesura anunciada no hi havia esborrany del decret, no hi havia ni esborrany, ni decret, ni res, ja que faltava un mes per a l'inici de curs. I hem de recordar que tot això es va haver de fer amb moltes presses. A això no ho dic jo, ho diu la portaveu del PP, que acaba de baixar ara mateix, en el debat del decret del curs passat; però li puc assegurar que aquestes paraules podrien ser meves, ja que, efectivament, vostès sí que no tenien ni decret: l'han copiat. I ho podem confirmar tots i totes, ja que si el comparem amb el decret passat, que es va publicar, per cert, tretze dies abans que aquest, és a dir, el copien, i encara el porten més tard, i el debatem aquí quasi un mes després, podem comprovar que, de feina, poca: és una còpia, paraula per paraula, i s'aplicarà -com he dit- en els mateixos termes: 4 hores de gratuïtat durant 10 mesos a escoles de xarxa pública i xarxa complementària, i dotant de 45.000 euros per aula, exactament igual. Sense cap dubte, estam a favor d'aquesta mesura. Però, i vostès?

El PP va afirmar: “consideram que discrimina i exclou tot l'alumne que acudeix a centres d'educació infantil autoritzats per la conselleria sense ser de la xarxa complementària, i exclou tot l'alumnat de les guarderies assistencials de les Illes Balears”, també són paraules seves. Han canviat d'opinió o s'abstindran, aquest any, com l'any passat?

O -afegesc-: “la presidenta -en aquest cas parlaven de la presidenta Armengol- ha decidit, nosaltres pensam que de manera sectària i excloent, deixar fora una gran majoria de nins d'aquesta comunitat autònoma, perquè aquests nins no encaixen dins el model d'educació pública de l'esquerra”. Per tant, els deman -ja que ho fan amb els mateixos termes-: aquest Govern ha decidit aplicar el model d'educació de l'esquerra? , pens que seria una bona notícia...

(Alguns aplaudiments)

I podria continuar citant el Diari de Sessions, o el discurs d'investidura o l'acord signat amb VOX, on afirmen que faran gratuïtes les guarderies, aquest setembre, i ho han incomplert, tema pel que he demanat en diverses ocasions al Sr. Vera, i no m'ha contestat, així que ho deixarem clar, la bona notícia: ampliació a tot el primer cicle d'educació infantil de la gratuïtat iniciada el curs passat, en els mateixos termes, tal com reflecteix el decret, que és una còpia.

I, per altra banda, que no compliran amb el seu compromís perquè les guarderies no són competència seva, Sra. Vera, simplement m'havia de contestar això. Varen fer un anunci sense fer la feina prèvia, i es varen equivocar. Ampliació de gratuïtat a més infants d'escoles perquè amplien els nivells? Sí, bona notícia. Ampliació de la gratuïtat a guarderies? No. Guarderies gratuïtes aquest setembre, com anunciaren? Zero. *Dato mata relato.*

(Alguns aplaudiments)

Aquest decret té una segona part, com en el cas de l'any passat, només és que l'any passat a la gratuïtat de les escoles hi acompanyàvem la gratuïtat del transport públic, i ens trobam ara que la prioritat de les escoles arracona la nostra llengua i els nostres drets. Aquesta és la diferència.

En canvi -com dic- la segona part afecta... la segona part que són dues disposicions, afecta l'àmbit sanitari. Només vull recordar que tenim 5.000 sanitaris més que el 2015 i que m'entristeix molt que puguin dir que aquestes dues mesures de disposició transitòria, són les solucions que vostès aportaran. Sé, Sra. García, que vostè ha parlat d'altres, però avui estam debatent aquest decret i en aquest decret hi ha dues disposicions transitòries.

Per una banda, ens alegrem que a la fi reconegui que existien les places de difícil cobertura, perquè durant la campanya electoral havien de crear aquestes places i arriben i resulta que ja existien...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Per tant, ara posaran en marxa les de molt difícil cobertura. I fins aquí, perquè el decret no ho concreta. Estarem a l'espera, a l'aguait de conèixer aquests criteris que diferenciarien les places de difícil cobertura de les de molt difícil cobertura, i tal vegada arribarem a les de molt, molt difícil cobertura.

Però després tenim una disposició final, que és el preludi de tot un seguit de mesures incloses dins aquest acord amb VOX i aquesta estratègia de la dreta i de la ultradreta per arraconar la nostra llengua pròpia.

Sr. Vera, llengua pròpia es refereix a territori. Ho dic perquè a l'entrevista que va fer vostè va dir que la llengua castellana també és la pròpia d'una part de la població de les Illes Balears. No. Serà la llengua materna o, en el meu cas, la llengua paterna meua, que és el castellà, però la pròpia és la del territori...

(Alguns aplaudiments)

... i la llengua pròpia és d'un territori, i els ciutadans i les ciutadanes d'aquestes illes tenim la sort i la riquesa de tenir una llengua pròpia i conèixer i parlar les nostres dues llengües oficials. Tenim el dret de dirigir-nos a l'administració i als serveis públics en la llengua que vulguem emprar i amb la qual ens expressem millor i que ens entenguin.

I vostès, amb aquesta disposició, es carreguen aquest dret, en nom d'un suposat dret més important, una afirmació sense cap ni peus, ja que no en tenen ni dades i la mateixa consellera va reconèixer que la manca de professionals sanitaris es dona gairebé a tot el món i que no té la capacitat de mesurar com afecta el requisit lingüístic a la manca de professionals. A mi ara em ve al cap aquell article que es va publicar que a Madrid falten metges perquè no saben parlar el madrileny.

També ha reconegut, perdó, també ha reconegut que no tenen dades de quants de metges abandonen Balears pel requisit

del català, i quan era presidenta del Col·legi de Metges va assegurar que no existia fuga de professionals per motius lingüístics.

Senyores i senyors, eliminar el català com a requisit devaluarà la sanitat pública, perquè suposarà...

(Remor de veus)

... una pitjor atenció sanitària, perquè...

(Alguns aplaudiments)

... en alguns casos no s'entendran les persones que s'expressin en català, i és el seu dret.

(Remor de veus)

Compartim amb el president del Col·legi de Metges de les Illes Balears que és imprescindible continuar treballant en plans d'atracció, retenció i fidelització de metges a la nostra comunitat autònoma, fugint de mesures propagandístiques amb un impacte desconegut.

Per aquest motiu, si aquest govern, Sra. García, treballa en mesures reals per aconseguir-ho, ens hi tindrà devora, de la mateixa manera que els hem ofert un pacte per protegir la nostra llengua, que va ser lliurat a la seva presidenta, a la nostra presidenta, a la presidenta del Partit Popular del Govern de les Illes Balears el 7 de setembre, on expressàvem la nostra ferma adhesió, compromís amb els valors de la unitat, la cohesió social i la riquesa cultural que el català aporta a les nostres illes com a llengua pròpia, un pacte per reconèixer el català com a nexa d'unió com a comunitat, una font de riquesa cultural i social, element cohesionador i integrador, i que cal fomentar i respectar per a les futures generacions.

Per tant, nosaltres aquí els fem una proposta: votem per separat, presentin dos decrets. Nosaltres us puc assegurar que votarem a favor de la gratuïtat de les escoles perquè -com he dit- és una còpia del decret, exactament igual, canvia el nom de la conselleria, el curs escolar, i aquest avanç..., que a mi no em cauen els anells, sempre ho dic per dir-ho, que només era 2-3 anys, i ara avançam a tot el primer cicle.

És una molt bona notícia, però deixin que votem aquesta bona notícia; deixin que donam el nostre suport a això. Ara, de cap manera ens trobaran arraconant la nostra llengua, la nostra llengua pròpia, en nom d'un acord amb VOX que el que fa és destruir la nostra democràcia, la nostra identitat, la nostra estima per les nostres Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Fernández. A continuació tiene la palabra el grupo MÉS per Mallorca. Sra. Ramon, endavant.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Gràcies, president, diputats i diputades, molt bon dia, consellers i conselleres. Permeteu-me que les primeres paraules siguin de benvinguda a les entitats que ens acompanyen i dia a dia lluiten, defensen i reivindiquen la nostra cultura i la nostra llengua. Moltes gràcies a l'Obra Cultural Balear, a Plataforma per la llengua i a Joves de Mallorca per la llengua.

Avui duim a convalidació un altre decret llei que escenifica com el Govern fa anuncis per fer un xec a la seva llista de promeses electorals, la qual cosa suposa improvisació i poca precisió.

Per una banda, tenim la gratuïtat, no ens queixam de la mesura, al contrari, ens alegrem que continueu amb la feina iniciada a la legislatura passada. Tot i així, vull recordar les veus crítiques del curs passat, sent un calc aquesta i no havent estat capaços de fer cap millora respecte a les mancances que tenia i pregonàveu en la legislatura passada.

I per l'altra, l'eliminació del requisit lingüístic, que és evident que és una mesura per aconseguir els socis d'extrema dreta més que una mesura per cobrir les places necessàries per atendre i cobrir la sanitat pública.

Començarem en l'àmbit educatiu. Invertir en educació és la forma de mirar cap al futur, de projectar una societat millor. Durant molt de temps l'educació infantil i, en concret, l'etapa 0-3 tenia un caràcter molt assistencial i esdevenia un espai on deixar els infants. Per sort, avui en dia parlem d'etapa 0-3 anys com una etapa educativa, un espai en què la finalitat és contribuir al desenvolupament físic, afectiu, social i intel·lectual dels nins i de les nines. La primera infància és una etapa determinant per al desenvolupament del cervell humà. Una intervenció de qualitat esdevé clau per adquirir capacitat d'iniciativa, habilitats creatives, memòria, etc. Les escoles són espais indiscutibles de contenció dels efectes de les desigualtats d'origen cultural, social i econòmic, de detecció precoç i l'atenció primerenca de les necessitats específiques de suport educatiu i un lloc de generació d'oportunitats. Després d'anys de reivindicació, l'estiu passat es va començar el camí cap a la gratuïtat d'aquesta etapa educativa amb l'anunci als 2-3 anys, amb l'objectiu d'avançar en la universalització del cicle, fer-lo gratuït i garantir una educació equitativa i de qualitat.

Des de MÉS per Mallorca vàrem veure amb bons ulls l'anunci, ja que marcava l'inici d'aquesta universalització i posava l'accent en temes com: l'augment de l'oferta educativa del primer cicle a través de la creació de places públiques i la reconversió de centres privats sense autorització, l'accessibilitat d'alumnes amb famílies vulnerables, el suport als centres educatius de xarxa pública i complementària, i l'ampliació i consolidació dels equips d'atenció primerenca.

Tot i el compromís en aquesta etapa, manifestarem al seu moment unes mancances que havíem de resoldre per garantir a mig termini la progressiva gratuïtat. Com no podia ser d'altra manera, amb l'anunci l'agost de 2022 hi va haver veus molt contràries a la mesura, i casualment són aquelles que avui fan mamballetes amb un text i condicions tècniques idèntiques,

perquè el partit que ha fet l'anunci és el seu partit polític. Mamballetes...

(Alguns aplaudiments)

... mamballetes que des de MÉS per Mallorca continuam fent, així com feren l'any passat, però amb les mateixes mancances sense resoldre, i aquí un seguit de qüestions que millorarien i de ben segur que els ajuntaments ho veurien amb bons ulls, i aquí el meu agraïment a batles, batlesses, regidors i regidores i coordinadores d'escoletes que han fet durant dos estius esforços per aplicar-ho de manera més fàcil i eficaç possible.

Primer, els 4.500 euros que el Govern assegura per plaça són insuficients i queda un 30% aproximat del cost que es carregarà damunt els ajuntaments o damunt les famílies.

Segon, és imprescindible assumir el cost de tota la jornada i només de quatre hores. Tots els moments que infant passa a l'escoleta són educatius. Les mestres contractades, només hi estan per a quatre hores? És la meva pregunta.

Tercer, el cost, l'estan avançant els ajuntaments o les famílies, cosa que causarà un perjudici important i una inseguretats jurídica, especialment als municipis més petits.

I cinquè, amb l'augment de la demanda de places és necessari tenir una planificació de les infraestructures que s'hauran de menester a llarg termini.

Poc a poc es van fent les passes per arribar a una educació pública i gratuïta, però el camí no serà complet fins que es prioritzi la xarxa pública per estendre-la arreu i poder així assegurar la universalitat. Aquesta universalitat passa perquè el Govern doni un impuls més al finançament, i sigui aquest qui assumeixi aquesta competència per arribar a tot els parcs i a tothom, com marca la llei educativa.

Una manera per donar estabilitat i coherència, per millorar les condicions laborals i els drets d'un col·lectiu que fa anys que lluiten per millorar l'educació dels nostres infants i reivindicar l'etapa 0 a 3 com un espai educatiu de qualitat, d'aprenentatge i d'equitat.

I aquí un agraïment molt sincer a l'assemblea 0 a 3, que ha treballat de manera incansable fins aconseguir allò pel qual va néixer: vindicar que el 0 a 3 hi és. Moltes gràcies.

I els serveis públics de qualitat contribueixen al benestar de les persones i fan progressar el país, l'educació i la sanitat són l'exemple de la responsabilitat política de tenir uns serveis a l'abast de tothom per garantir l'equitat dels veïnats i veïnades. I en el cas de l'atenció a les persones a la sanitat pública, és un dels elements més importants, aquesta concreta a la pràctica amb respecte, la qualitat del tracte i la qualitat del servei. El Servei Públic de Salut hauria d'actuar sempre des del màxim respecte a la dignitat de la persona i als seus drets i llibertats i evitar qualsevol tipus de discriminació, sempre des de la proximitat al tracte, i escoltar amb humilitat i sensibilitat atenent el grau de vulnerabilitat de les persones.

Malauradament, aquest decret fa tot el contrari, vulnera els drets dels catalanoparlants a ser atesos i entesos en la seva llengua.

(Alguns aplaudiments)

Una vegada més, la llengua catalana torna a ser el cap de turc de la manca de personal sanitari. Quan en declaracions de la consellera de Salut, quan era presidenta del Col·legi de Metges, afirmava que no tenia constància de la fugida de professionals pel tema lingüístic, i fa unes setmanes, ja com a consellera, que el dèficit de professionals sanitaris és compartit amb Europa i Espanya i els problemes de Balears són similars a la resta del món. Si no fos perquè aquest govern és presoner del seu pacte amb VOX i perquè sempre que governa la dreta volen acontentar els sectors més ultres i les seves fòbies cap al català, que l'únic objectiu que tenen és menysprear, odiar i fulminar la nostra llengua i la nostra cultura, parlariem de què el problema de la cobertura de personal sanitari depèn exclusivament de resoldre problemes estructurals, problemes com l'accés a l'habitatge, el cost de vida o l'infrafinançament que patim a les Illes Balears.

Per què no hi ha raons, no hi ha cap dada que justifiqui la decisió d'acabar amb els drets lingüístics a la sanitat, i ho saben. Llegesc frases literals de professionals de la salut que desmunten les mentides del Govern de les Illes Balears, infermera de l'Hospital Joan March: "El català mai no ha estat un problema a la sanitat balear"; infermera de l'Hospital Joan March: "El coneixement de les llengües oficials és indispensable per poder comunicar-se amb els pacients i així garantir una atenció de qualitat, la seguretat del pacient i els seus drets"; metge de família del centre de salut del Camp Redó: "És necessari donar un impuls a l'ús del català dins el sistema sanitari, perquè és un element important per a la comunicació sanitari-pacient a l'activitat assistencial i per garantir el dret a l'ús de l'idioma propi"; metge d'urgències de l'Hospital de Son Espases: "En la relació sanitari-pacient la base és la comunicació oral, la labor del professional és facilitar que el pacient es pugui expressar de la millor manera possible, i això és lògic que sigui en la seva llengua pròpia"; infermera: "L'eliminació del requisit de català a la sanitat balear fa que no es puguin garantir els drets lingüístics dels catalanoparlants i aquest fet provoca també una alteració en la relació terapèutica entre professionals i usuaris"; metge anestesiològic de l'Hospital Son Llàtzer: "La comunicació sí que salva vides, els metges ho sabem, per això el català mai no ha estat un problema per als professionals, l'OMS defineix la salut com un tot integral on aquest vessant social també és molt important"; metgessa de l'Hospital Son Llàtzer: "Els nostres pacients vénen del Nord, del Sud, de terra endins, de mar enllà, i a tots els volem entendre, però si vius i sents en català aquí a les Illes, demana una sanitat en la teva llengua, és un dret i és un deure de tots"; infermer d'Urgències de l'Hospital d'Inca: "Certificant un coneixement mínim de català ajudam al col·lectiu professional a empatitzar amb el pacient, aquest ja es troba suficientment alienat per forçar-lo a expressar-se en una llengua que no li és pròpia"; metge especialista en psiquiatria: "Una medicina personalitzada integral ha d'incloure també aspectes psicològics, socials i culturals, una bona acció terapèutica requereix una relació interpersonal, i això vol dir que puguis ser en la teva llengua"; metge internista: "Ser atès

en la teva llengua, sobretot a un moment delicat de la vida, és un dret dels pacients i, per tant, ha de ser un deure dels professionals tenir competències lingüístiques. Mai no he vist deixar de cobrir un lloc de feina per un motiu lingüístic"; treballadora social de l'Hospital Joan March: "És molt important que en moments d'alta vulnerabilitat les persones puguin expressar-se tal com senten i tal com pensen."

I la meua pregunta: per què els molesta, a la presidenta i al Partit Popular, que els catalanoparlants siguem atesos en la nostra llengua?

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

Està claríssim que sense una capacitació lingüística adient del personal sanitari, l'exercici normal del dret d'opció lingüística esdevé paper banyat. L'eliminació del requisit del català no resoldrà la manca de professionals sanitaris, ans el contrari, agreujarà la situació dels drets lingüístics dels catalanoparlants en l'accés a la salut. Mentre en el Congrés dels Diputats, això sí, amb 40 anys de demora, s'han començat a parlar totes les llengües oficials, aquí hem començat un retrocés en eliminar el requisit de català a la sanitat, i estam per veure els retrocessos que recollirà la Llei d'oficina d'imposició del castellà que preparen amb VOX; que, per cert, ja els ho han dit, però ho reiteram: no permetrem el major atac a la llengua catalana en 40 anys!

(Alguns aplaudiments)

Fa unes setmanes en aquest parlament parlàvem de les herències i de l'esforç dels nostres padrins i padrines que amb la suor ens deixaven el seu patrimoni i ben materials, la veritat que aquesta diputada no sap si tindrà herència material, el que sí sé és que l'esforç, la valentia i el no defallir dels nostres padrins i padrines durant els anys més foscos viscuts en aquest país, van lluitar i defensar la nostra llengua i la nostra cultura, no varen defallir. I aquesta és la seva herència incalculable que rebem nosaltres cada dia, i aquesta és l'herència que jo vull,...

(Alguns aplaudiments)

... aquesta és l'herència que jo vull deixar als meus nets i lluitarem per cada intent de retrocés dels nostres drets, dels drets dels catalanoparlants i dels veïnats i veïnades que vivim en aquestes illes.

Divendres s'acompleixen 10 anys de la major mobilització de la història d'aquesta terra, 100.000 persones, que en aquell moment era el resultat de què la majoria silenciosa havia quedat a casa seva, i avui 40.000 persones són un èxit de convocatòria, es veu; sortiren al carrer per cridar ben fort per una educació pública i de qualitat, i per cridar ben fort que ningú ens despullarà de la nostra llengua, la llengua catalana. Perquè del que no hi ha dubte és que la nostra llengua és el tret que ens identifica com a poble i és l'eina de convivència i cohesió social.

Celebram la continuïtat de la gratuïtat de l'educació 0 a 3 anys, però no donarem suport a un decret que ataquí frontalment els drets dels veïnats i les veïnades d'aquest país, la Sra. Fernández ho deia, que si voleu que votem a favor,

votem per separat, i tendrem un decret 0 a 3 anys votat a favor i un decret de retrocés de drets dels catalanoparlants en contra.

I ja anunciï que demanarem que aquest decret es tramiti com a llei, ja que aquest no està justificat i incompleix els articles 4 i 14 de l'Estatut d'Autonomia.

Reconeguim i ampliïn drets, senyors del Partit Popular, abandonin els atacs a la llengua catalana, la llengua pròpia d'aquesta terra, per tapar problemàtiques que necessiten altres solucions o per fer contents els sectors més ultres.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ramon. Té la paraula, a continuació, el Grup Mixt, en primer lloc, el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, començam el debat d'aquest decret llei el qual, aparentment, parla de tres coses, però que, si ho mirem amb profunditat, de fet, parla de dues. Quines són les tres coses sobre les quals aparentment parla aquest decret llei? Primer, de la gratuïtat del primer cicle d'educació infantil. Segon tema, de les places de difícil cobertura a la sanitat. I tercer tema, l'eliminació del requisit lingüístic.

Però la interpretació que jo faig és que realment parla de dues coses, perquè les dues segones coses són la mateixa, són la mateixa, que és una reforma amb una profunda càrrega ideològica, en absolut tècnica, que pretén arraconar la llengua catalana a la sanitat. I ara hi entraré, però abans, evidentment, faig una referència al primer punt, al de la gratuïtat del primer cicle d'educació infantil, i m'ha fet recordar quan, no aquesta legislatura passada, sinó a la anterior, esmenes de MÉS per Menorca i també d'Unides Podem, que en aquell moment no era al Govern, vam obrir la via que fins aquell moment es veia com una cosa absolutament llunyana del finançament públic de l'educació infantil, i d'allà es va començar a haver-hi uns programes de sosteniment, uns programes de creació de places i que la legislatura passada ja es van incorporar dins el programa de govern. I, per tant, bé, és tot aquest recorregut que hem seguit i en el qual es pot dir que hi ha hagut una gran sintonia de la major part dels partits i que, per tant, bé, nosaltres com a partit... tothom sap que a Menorca hi ha una especial insistència en el finançament de l'educació infantil, veiem amb grat que aquest recorregut culmini i es faci extensiu, i ara també, doncs, es faci extensiu, tal com estava previst, al finançament d'aquesta primera etapa d'educació infantil.

Passem, per tant, els altres dos temes que, com deia, són el mateix. Perquè dic jo que quan surt aquí les places de difícil cobertura i surt aquí l'eliminació del requisit, en el fons és la mateixa mesura? És per una raó molt senzilla, perquè tot el dispositiu de places de difícil cobertura és una cosa que s'ha posat de pressa i corrents, de forma totalment improvisada i de forma absolutament ambigua i sense cap concreció, per tapar

la mesura profundament ideològica d'eliminar el requisit de català.

És a dir, el Govern el que ha volgut és demostrar que complia una promesa electoral, ha volgut acontentar VOX amb l'eliminació del requisit. I per amagar-ho, per dir, home és que, és clar, si l'única mesura que posem damunt la taula per, teòricament, afavorir que vinguin professionals és l'eliminació del requisit, home!, potser sense veurà massa el llautó, i aleshores ens traiem de la màniga, i ara veurem amb quina poca solvència, una regulació de places de difícil cobertura. I ara entraré a analitzar per què faig aquest judici sobre les places de difícil cobertura, que consisteix en incorporar a la Llei de pressuposts per al 2023 doncs un punt 8 a la seva disposició addicional tercera.

Fixem-nos-hi, el dispositiu de places de difícil cobertura, que antigament es deia el "plus de fidelització", és un dispositiu pensat de forma sistemàtica per a unes places que s'ha vist que al llarg del temps tenen aquesta difícil cobertura. Aquí què es fa? Doncs, com que (...) ja el tenim ara en crearem un altre, que és el de "molt difícil cobertura", que queda configurat com un mecanisme absolutament excepcional, absolutament casuística; així com el de "difícil cobertura" és estructural, aquest és absolutament casuístic, posem com a exemple les places directives de les gerències de Menorca o d'Eivissa i Formentera, això és estructural, és molt senzill, totes aquestes places tenen dret a aquest complement de "difícil cobertura". En canvi, les de "molt difícil cobertura" queden absolutament en una tria casuística, la qual cosa, a més a més, crea una gran inseguretats jurídica, diu: "El Consell de Govern podrà decidir fins al 300%", és a dir, no se sap exactament què cobraran. O sigui, s'aprova aquest decret i no sabem..., així com sí que sabem quin és l'import del complement de "difícil cobertura", no tenim ni idea de quin serà el complement de "molt difícil cobertura".

Incentius: "Tots els continguts a l'apartat 6, així com els que es puguin adoptar en el futur"; és a dir, no en tenen ni idea, Sra. Consellera, no saben quins incentius. Vostè, per la ràdio, diu: temes d'habitatge, temes d'ajudar-los amb l'escolarització dels fills, etc., però en el decret no en diuen cap. Per això dic que està improvisat.

I, a més a més, amb el risc de crear uns greuges comparatius, que jo no sé com es gestionaran. Per exemple, vostè ha fet referència, i em sap greu, perquè vostè no em podrà rebatre, però, ja que vostè ha presentat el decret llei, el servei d'oncologia, és que el servei d'oncologia no és una plaça, el servei d'oncologia d'Eivissa no és una plaça, el complement de "molt difícil cobertura" és per a places. Aleshores, bé, perdoni, tal com està en aquest decret llei, el complement de "molt difícil cobertura" va assignat a una plaça. Aleshores, jo, per exemple, penso: el servei d'urologia del Mateu Orfila té cinc places, però només dues estan cobertes, suposo que les altres tres es consideraran de "molt difícil cobertura", llavors què passa? Els donaran els tres que vinguin nous un complement de "molt difícil cobertura" i als que hi són ara no? Llavors, jo veig que és una regulació molt improvisada i que generarà molts problemes.

Aleshores, en principi, hi estam a favor, tot el que sigui millorar les condicions salarials perquè vinguin professionals hi estam a favor, però no podem evitar pensar que és una mesura feta de pressa i corrents, poc meditada, que crea una gran inseguretats jurídica, que serà de molt difícil cobertura, aquestes places, valgui la redundància, i que, per tant, això ho han posat simplement per tapar el que tots sabem: que la missió d'aquest decret llei és eliminar única i exclusiva el requisit de català.

I vostès fien a l'eliminació del requisit de català la solució dels problemes de l'atenció sanitària a les nostres illes, i això, evidentment, és absolutament desconnectat de la realitat.

Passem al tema del requisit, se m'acaba el temps, sort que tenc una segona intervenció, escoltin, el tema del requisit jo crec que és molt senzill, se citen moltes normes, moltes lleis, jo crec que tot això prové de l'article 3.2 de la Constitució, quan diu que "les altres llengües espanyoles seran oficials a la seva respectiva comunitat autònoma". És que aquí hem de partir de l'immens potencial jurídic que té el terme "oficialitat", llengua oficial, què vol dir que una llengua és oficial? Que una llengua és oficial vol dir que uns ciutadans, en utilitzar aquella llengua, poden aconseguir qualsevol efecte, que l'ús d'aquesta llengua desprèn tots els efectes davant l'administració. I, per tant, a partir del moment que vostès neguen això, eliminen tot el potencial d'aquest caràcter d'oficialitat.

Per això a mi moltes vegades no m'agrada dir que això ataca la llengua catalana, no, això el que ataca són els drets dels ciutadans, ataca els drets dels ciutadans a utilitzar una de les dues llengües oficials.

Moltes vegades, quan invocam aquest dret, vostès ens diuen: bé, escolti, és que és més important l'atenció sanitària que l'atenció a una llengua. Escolti, és que els drets no són susceptibles de transacció, els drets que es reconeixen als ciutadans s'han de garantir en la seva integritat. Moltes vegades es parla de conflictes de drets, hi ha els més clàssics, per exemple, el dret a la intimitat es confronta amb el dret a la llibertat d'expressió. No, és que, és clar, hem de trobar un punt d'equilibri; però és que en aquest cas no hi ha cap conflicte, no hi ha cap conflicte entre atendre en català i atendre o rebre una bona atenció sanitària. Aquest és el relat que vostès han volgut imposar que l'atenció en català porta a una mala atenció sanitària, i aquest, evidentment, és el relat absolutament inconsistent del qual vostès no tenen cap dada, com s'ha tornat a demostrar en el debat d'aquí, perquè vostès no tenen cap dada per dir que l'atenció en català fa que hi hagi menys professionals perquè puguin atendre els ciutadans.

EL SR. PRESIDENT:

Vagi acabant, per favor, Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Sí, acab immediatament, Sr. President. Esper a la meua segona intervenció poder aportar més arguments en aquesta línia.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Vamos con el turno de réplicas de los grupos...

(Se sent una veu de fons que diu: "Falta Cristina")

..., ah!, perdón, perdón. Sí, Sra. Gómez, perdón, adelante.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Bé, senyores i senyors del Partit Popular, fan trampes no al solitari, fan trampes acompanyats, d'acord?, és el primer que els voldria dir. Perquè, efectivament, podem desglossar i fer una anàlisi ràpida del diagnòstic que vostès fan a l'exposició de motius i les mesures que responen a aquest diagnòstic. Per exemple, vostès parlen d'unes situacions de necessitat extraordinària i urgent, incertesa econòmica i tendència inflacionista, per causes diverses, com de les conseqüències de la guerra d'Ucraïna; aquestes tres línies clavades al decret de successions, *copio-pego*, però de manual.

Després parlen de l'exigència de coneixements de llengua catalana al personal sanitari, juntament amb una manca estructural de professionals, que, conjuntament, posen en risc la prestació bàsica de qualitat del servei públic sanitari, i açò és mentida, totalment. Per açò dic que vostès fan trampes, posen parany amb una votació, que es farà de forma conjunta, i que expressament i premeditadament està posada així, en pla és un "matxembrat".

El Col·legi de Metges ja ha dit que la causa de la crisi de mancança o poca fidelització dels professionals sanitaris no té res a veure amb l'exigència del nivell de català als aspirants a formar part de les plantilles; i els especialistes en qualitat sanitària, i també en salut mental, expliquen que l'idioma és la barrera més comuna a qualsevol entorn sanitari, i es considera un factor de risc enfront resultats adversos. Vet aquí que són vostès que confronten la llengua i el servei sanitari. El confronten i el perjudiquen -ho diuen els mateixos professionals-, la comunicació entre professionals sanitaris i els pacients està associada positivament a una millora dels resultats en matèria de salut -ho diuen els sanitaris i les sanitàries. Fins i tot, si el coneixement de la llengua catalana fos la causa principal o concurrent de l'esmentat problema -la qual cosa negam-, vostès no poden legislar en contra de drets, no només lingüístics, sinó també de qualitat en l'atenció sanitària a la qual la ciutadania d'aquesta comunitat autònoma té dret.

Com garantiran el dret a ser ateses d'aquelles persones que vulguin comunicar-se en català en les seves visites o tractaments sanitaris?, no el poden garantir si aquest requisit no existeix en qui aspira a formar part de la plantilla..., és que és *de Perogrullo*, i no és que no ho vulguin entendre: és que no ho volen entendre. Forma part d'aquest parany, d'aquest segrest, al qual vostès, òbviament, s'han vist utilitzats.

Com que no serà possible, podem afirmar, per tant, sense cap tipus de dubte, que aquest reial decret suposa un pas endarrere en els drets lingüístics però, també i sobretot, de qualitat en l'atenció sanitària que fins ara teníem i que, a més a

més, va en contra del que diu l'Estatut d'Autonomia i la mateixa Constitució Espanyola, que vostès sempre posen davant de tot, però segons per a què i de forma selectiva.

A vostès, l'arbre o, més ben dit, les fòbies dels seus socis els impedeix veure el bosc i el bosc és bàsicament econòmic. L'habitatge és molt més car a Eivissa i Formentera, i és quasi inexistent a Menorca respecte de Mallorca, quasi no hi ha oferta. També és un problema de carrera professional, perquè les ofertes de feina són segurament més atractives en els hospitals de Mallorca, que en els hospitals de les Pitiüses i de Menorca. I també són diferents les expectatives personals i familiars derivades de la doble insularitat, i de les majors dificultats de connexions aèries, entre d'altres, tornen a posar en desavantatge Menorca i Eivissa i Formentera.

Però res a veure té, tot açò, amb el català. Només vostès han considerat la necessitat d'haver de triar entre llengua i sanitat. Bé, de fet, no crec que hagin triat, forma part -com he dit abans- d'aquest segrest en el qual estam sent sotmesos. "*Estaremos vigilantes, Sra. Prohens*", la varen advertir el dia de la seva investidura -em sap greu, perquè no és aquí- els diputats de VOX, el mateix grup que acaba de presentar una proposta de llei d'inquisició contra la llengua catalana i que, per cert, s'amenacen de mort entre ells, vull dir, imaginin vostès quin és el tarannà d'aquest grup polític, no?, s'estan amenaçant de mort entre ells!, i desgraciadament el Partit Popular s'ha deixat segrestar.

Per tant, l'alça de preu de l'habitatge sí que seria un motiu; la crisi inflacionista també és un motiu, però per a res no ho és el tema del català. Per tant, òbviament, on és el parany d'aquest decret llei? Que ens el fan votar tot a la vegada, ens ho fan votar tot a la vegada, quan, òbviament, és impossible estar en contra d'una millora en l'escolarització gratuïta, almanco, amb una part que abans no hi era, amb l'escolarització 0-3, amb aquesta part és impossible, votar en contra. També és impossible votar en contra en millores econòmiques a professionals, tant de Sanitat com d'Educació. Però, clar, aquest és l'embolcall, l'embolic que vostès fan, i el regal va dins aquest embolcall, el regal va en contra del tema del català, que és el peatge que vostès estan pagant dia sí i dia també.

Per tant, vostès continuen criticant la suposada... -i els ho he de dir-, critiquen la suposada estratègia propagandística d'anteriors governs, i jo els he de dir que vostès també fan el mateix, perquè també diuen i manifesten que l'escola 0-3 serà gratuïta, i no és totalment gratuïta: hi haurà dues hores diàries que encara no estaran cobertes i els mesos d'estiu, molt importants a una comunitat autònoma que té una important quantitat de treballadors i treballadores de temporada, que precisament quan es veuen molt necessitats de suport és en els mesos d'estiu. És a dir, estam encantats i ens hem de felicitar entre totes i tots d'aquesta millora de finançament, però no és total. Vostès també fan propaganda.

I en aquest decret s'esmenten els convenis amb altres administracions, com serien consells i ajuntaments, però vostès no concreten com hi haurà aquesta col·laboració econòmica, perquè el que és ben cert és que ajuntaments i consells avancen els doblers i, si finalment resulta que s'aixeca la suspensió de la regla de despesa, hi haurà molts de problemes perquè

consells o ajuntaments, en exercici de competències anomenades impròpies, puguin avançar o dedicar ni un sol euro a aquestes competències; per tant, convé que vostès es banyin de de ver i no només facin propaganda.

I, bé, ja per acabar, no hi ha la Sra. Prohens, li voldria dir -ja li explicaran- que ja no és a l'oposició, de fet, és la presidenta d'aquesta comunitat autònoma, i no només de les persones que l'han votada: ho és de tota la ciutadania, de totes les Illes, i segur que hi ha millors maneres d'argumentar que treure de davall la taula la foto d'un assassí.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Ahora sí, vamos con el turno de réplicas. En primer lugar, el Grupo Parlamentario VOX. Sra. Verdú, tiene la palabra.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Sr. Presidente. Mire, nuestro voto será a favor porque defendemos que todo español estudie sin que la falta de recursos económicos sea un obstáculo para ello, por lo que, la gratuidad de la escolarización de 0-3 años es un gran avance en la política autonómica de las Islas Baleares.

Además, la norma de efectividad a los principios de igualdad, mérito y capacitación en la selección, acceso y promoción del personal sanitario en España, promulgados por nuestro partido, a través de la eliminación del conocimiento del catalán como requisito para acceder a los puestos en el ámbito sanitario.

La eliminación de este conocimiento -el catalán-, que se mantiene como mérito, supone un gran progreso en el cumplimiento de nuestra Constitución Española, que instaura como obligación el conocimiento del castellano, garantizando en todo momento el derecho al conocimiento de las lenguas cooficiales en las comunidades autónomas, sin que la imposición del conocimiento de las lenguas regionales suponga un impedimento para el acceso a las plazas de personal sanitario, como ha venido ocurriendo hasta ahora en esta comunidad.

Además, al abrir las puertas a profesionales de diferentes regiones de España, enriquecemos nuestra diversidad cultural y profesional del nuestro sistema de salud. La inclusión de diversas perspectivas y experiencias puede mejorar la calidad de la atención médica y promover la adopción de mejores prácticas.

El requisito del conocimiento del catalán puede considerarse discriminatorio para aquellos profesionales de la salud que no hablan el catalán y que, sin embargo, están altamente cualificados y capacitados para desempeñar sus funciones; eliminando esta restricción, promoveremos una selección de personal basada únicamente en criterios de mérito y competencia profesional.

I, miri, ara canviaré la llengua, perquè vostès m'entenguin millor. Resulta que aquí, a les Balears...

(Remor de veus)

... a les Balears... Miri, jo parlaré en mallorquí ara, parlaré en mallorquí, perquè, miri, resulta que vostès es queixen molt, però aquí no hi ha ni una sola escola on els infants puguin estudiar en castellà: ni una sola!, ni una sola escola.

(Algun aplaudiment)

Per tant, vostès diuen que nosaltres obligam a parlar en castellà i no, l'obligació l'hem tenguda fins ara. Jo tenc dos al·lots: un té 30 anys i un en té 26, i durant tota la seva vida escolar no han pogut estudiar ni una sola hora en castellà.

(Remor de veus)

Miri, imposició total, total i absoluta del català. I, a més, mirin, els diré una altra cosa, perquè quedi ben claret i ningú no es confongui: l'època de les imposicions i les obligacions lingüístiques, s'ha acabat.

(Algun aplaudiment)

Ara comença l'època de la llibertat lingüística. Llibertat, paraula que vostès, senyors de l'extrema esquerra, sembla que els fa pànic.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Verdú. Es el turno del Partido Popular. Sra. Durán, tiene la palabra.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, president. Mirin, senyors de l'esquerra, i els fic tots dins el mateix bolic, són vostès els de la demagògia fàcil, el descontentament impostat i els canvis d'opinió i legislatius segons els convé als seus interessos. Mirin, són vostès els que varen aprovar el Decret 6/2022, són vostès, amb consellers de MÉS, i aquí hi havia diputats de MÉS que varen validar el decret, són vostès que després el varen modificar; però no el varen modificar perquè vostès no sabessin el que havien validat i aprovat en el Consell de Govern, amb el Decret 6/2022, el varen modificar per pressions de l'OCB, per a res més, perquè vostès tenen pànic al carrer i a aquest tipus de coses.

Després ho varen fer amb la Llei d'educació de les Illes Balears, quan vostès varen aprovar en comissió i en ponència que el castellà i el català fossin llengües vehiculars. I ja anava al plenari i ho varen fer modificar, no perquè vostès no s'avisen,...

(Alguns aplaudiments)

..., no, per pressions de l'OCB. Hem d'anar clars aquí, són vostès l'esquerra els que varen eximir de català 1.520 professionals sanitaris, 628 metges i 800 infermers, i no la vaig sentir ni a vostè ni a cap dels diputats d'aquí, que atacàs el tema dels drets lingüístics, ca!, estaven ben calladets, ben calladets!

Són vostès, l'esquerra, els que han deixat a Balears unes llistes d'espera de quasi 90.000 persones, pacients, per a una visita o un especialista. Són vostès, l'esquerra, els que han estat incapaços de desenvolupar les zones de difícil cobertura. Sí, Sra. Amanda Fernández, no es va fer res, es va canviar un títol, però res, zero euros.

Són vostès, l'esquerra, per la seva inacció, els culpables de la situació en què es troba actualment la sanitat a Balears. I no ho diem nosaltres, escoltin: "És pràcticament impossible cobrir la necessitat de professionals, ja que les pròpies borses de personal temporal en diverses categories s'han esgotat. L'exigència del coneixement de llengua catalana dificulta o impedeix la contractació del personal d'altres comunitats autònomes." I per això vostès eximien del català. Però no només això, vostès varen eximir del català 1.500 professionals sanitaris. És que vostès, quan passaven els dos anys, no demanaven la titulació, mai en aquesta comunitat autònoma vostès, els que defensen ara, en aquest moment, perquè els interessa, els drets lingüístics, no demanaven els requisits de català, no el demanaven mai a ningú.

(Alguns aplaudiments)

Miri, són vostès els dels 200 metges sense titulació homologada, ja ho he dit abans, un 48% dels pediatres que tenim aquí, a les Illes Balears, no tenen el títol homologat, i això no els preocupa? No els preocupa el dret a ser atesos per un metge amb un títol homologat?

Són vostès els que han llevat..., vostès parlen de llevar drets, però vostès han llevat els drets als ciutadans d'aquestes illes Balears a tenir una atenció de qualitat, a tenir una atenció adequada, sí, Sra. Maria Ramon. Perquè, si no, a vostè li sembla adequat que un oncòleg et cridi per telèfon i et tracti per telèfon? Jo crec que no.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

Ha estat curiós veure la diputada Amanda Fernández queixar-se perquè nosaltres utilitzàssim la paraula "universal", li record que la primera que va utilitzar la paraula "dret universal" que s'havia aconseguit, era l'any passat, la Sra. Francina Armengol, quan just ho varen posar a l'etapa 2-3, ho vegi als titulars. També m'ha semblat molt ridícul que vostè digués que s'havia publicat, Sr. Conseller, justament, s'havia publicat 12 dies més tard que vostès ho varen publicar, el decret, quan vostès havien governat vuit anys, ell va entrar dia 10 de juliol. A vostè això no li sembla ridícul?

(Alguns aplaudiments)

És a dir, vostès varen tenir vuit anys, més doblers que mai, ho aproven just per a una etapa educativa, arribant a 4.000 famílies, i vostè ara li blasma que vostè ha fet poca feina? Escolti, s'ha de tenir poca vergonya i molt poca vergonya.

Escolti'm, ara parlaré de realitats que interessin als ciutadans, els don dades d'un informe de dia 6 de setembre, especialistes en anestèsia i reanimació: menys 18; especialistes en aparell digestiu: menys 6; especialistes en diagnòstic: menys 13; especialistes en trauma: menys 11; especialistes en metge d'admissió: menys 9; metge d'urgència: menys 50; pediatria d'Atenció Primària: menys 27; Atenció Primària, infermera: menys 29; infermera de salut mental: menys 32. Això és el que preocupa aquest govern, això és el que preocupa els ciutadans de fora, al carrer.

I vostès ara no diguin que nosaltres tenim odi a la llengua, que ens volem carregar la llengua i que la llengua és una excusa, són vostès, quan feien decrets per eximir el català, són vostès, quan eximien del català metges i infermeres per la porta de darrere, són vostès, quan duïen decrets aquí i acotaven el cap sempre, una vegada i una altra, davant la Sra. Presidenta, Francina Armengol, que ara la tenim al Congrés, tanta sort! I són vostès, que ara venen aquí a donar-nos lliçons de què? Abans els he dit que eren cíncics, que era una demostració del seu cinisme, i és així, i cregui'm, perquè em sap greu dir-los-ho. Però és que també són hipòcrites, perquè vostès feien tot això, però d'amagat, i nosaltres ho dúiem al nostre programa electoral, Sra. Maria Ramon, Sra. Amanda Fernández, ho dúiem al nostre programa electoral.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

També hi ha un punt en el pacte PP i VOX, però ho duia, i els ciutadans ho varen votar i de manera majoritària. I en aquest moment el Partit Popular té el Consell d'Eivissa, té el Consell de Formentera, juntament, evidentment, amb Sa Unió, té el Consell de Menorca, té el Consell de l'illa de Mallorca, té l'Ajuntament de Palma i, per sort de tots els ciutadans de les Illes Balears, té una presidenta, Margalida Prohens, que està centrada a donar solucions als problemes d'aquesta terra.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Vamos con el turno de contrarréplicas, en primer lugar el Grupo Socialista, Sra. Amanda Fernández, tiene la palabra.

LA SRA. FERNÁNDEZ I RUBÍ:

Gràcies, Sr. President. Benvinguts, companys i companyes de l'Obra Cultural, de Plataforma per la llengua i Joves per Mallorca, que abans no havia tengut temps de saludar-los.

Em fa molta gràcia que la Sra. Durán parli de demagògia i d'hipocresia. En el 2015 els IEPI comptaven amb dues persones, zero euros de pressupost. Havien eliminat les ajudes...

(Remor de veus)

... -és el meu torn de paraula-, havien eliminat les ajudes a tots els ajuntaments que varen haver de carregar ells i les famílies

amb els costos de les escoles. I ara, quan arriben, els IEPI, es troben 10 professionals, tenen un pressupost milionari i varen recuperar totes aquestes ajudes fins a la gratuïtat de 45.000 euros.

Es va crear una xarxa complementària, o vostès es pensen que això es crea per generació espontània? Això es va crear en el 2019. Vostès que pregonen que inclouen els centres privats, això es va posar en marxa el 2019, la xarxa complementària, la va crear el pacte progressista. Es varen posar en marxa les convocatòries de reconversió de guarderies en escoles, no el que vostès embullen. La convocatòria de creació per a places públiques d'ajuntaments i consells insulars, perquè necessitem créixer en places i que sigui universal. I ho torn repetir: ara no ho és.

Vàrem posar en marxa les beques menjador per a les escoles 0 a 3, tampoc no hi eren; o els ajuts d'escolarització fins ara, que ha començat, que ja és gratuït tot.

Tot això va ser una feina de vuit anys, sí, senyor, i hem passat de 45 professionals dels equips d'atenció primerenca a més de 90, i s'ha fet un model de pedagogia per millorar la qualitat educativa, i hem fet formació amb educadors, directores, professionals de la primera infància. I tot això, gràcies a feina conjunta de molta gent, de l'assemblea 0 a 3, de la FAPA, d'UNICEF, de la FELIB amb els ajuntaments, de directores i educadores, d'escoles de xarxa pública i de xarxa complementària.

Per tant, quan la Sra. Durán i el Sr. Vera diuen que en dos mesos han fet més que en vuit anys és una falta de respecte per la feina i per la feina de molta gent.

(Algunes aplaudiments)

I ara no em surt en català, perquè tenc aquesta cama forastera, com diem, però *dime de qué presumes y te diré de qué careces*.

Però, com he dit, la feina feta pel Sr. Vera, encara que sigui la còpia d'un decret, és una notícia positiva. Ara bé, hem comentat que no podem estar d'acord amb tot aquest decret, perquè, com he dit, mescla dues coses molt importants i molt diferents. De fet, estam totalment en contra de l'eliminació del requisit de català a tot el personal sanitari, sense arguments, i que és el preludi d'aquesta estratègia per arraconar i menysprear la nostra estimada i preuada llengua; és el punt de partida, és una punta d'iceberg d'aquest atac que s'està orquestrant. Ja no és necessari conèixer la llengua per fer feina a les empreses públiques de Calvià, aquesta setmana probablement no ho serà per ser funcionari per treballar a l'Ajuntament de Palma.

I tenim un altre punt d'acord amb VOX, que també ens fa passar molta pena, que és la lliure elecció de llengua a totes les etapes educatives.

(Remor de veus)

I jo li deman, Sr. Vera, a la compareixença i a la resposta escrita que he rebut avui sobre aquest tema, vostè m'ha dit:

l'elecció de llengua es farà només en els primers ensenyaments, com diu la normativa. Aclareixi-ho, o ens diu mentides a tots nosaltres o diu mentides als seus companys de viatge.

(Algunes aplaudiments)

I, si no, miri el *Diari de Sessions*, que també era a la compareixença. Ho veiem claríssim, i aquests dies més, amb aquesta proposició de llei que ha presentat VOX per a la creació de l'oficina d'inquisició lingüística, que es carrega a les seves primeres línies el nostre Estatut. I vostès, senyors i senyores del Partit Popular, estenen la mà i els deixaran fer el que volen o tal vegada és que ho comparteixen? Aquest és el meu dubte.

I quina paradoxa, mentre la presidenta del Congrés dels Diputats, i, sí, Sra. Durán, quina sort!, la Sra. Francina Armengol ha aconseguit una fita històrica i es reconeix la pluralitat, la convivència, la diversitat, la riquesa d'Espanya, aquí la Sra. Prohens arracona la nostra llengua i els nostres drets. I davant aquest retrocés, amb un paper doblegat a VOX, ens hi trobaran de front. I donarem suport i ens posarem a disposició de col·lectius i de ciutadania que presentin iniciatives per poder defensar-nos d'aquest atac flagrant a la nostra llengua, la nostra identitat i al nostre dret d'emprar-la, perquè és una llengua oficial de la nostra terra.

(Algunes aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Té la paraula, sí, la Sra. Ramón, per MÉS per Mallorca.

LA SRA. RAMON I SALAS:

Gràcies, president. Per a aquells que consideren que no és necessari poder ser entès i atès en català a l'àmbit de la salut, voldria llegir-vos aquesta carta que Carme Junyent va escriure abans de morir:

“Durant molts d'anys he parlat de la creixent dificultat de ser atesa en català els últims dies de la vida. Els darrers anys hem vist com persones grans no es podien adreçar en català als cuidadors, l'atenció als CAP i als hospitals en català no sempre està garantida. Aquest és un dels àmbits on l'administració si té alguna cosa a dir, perquè hauria de garantir els drets dels catalanoparlants a ser atesos en la seva llengua a casa seva. De fet, aquest és un dels casos en què el futur del català no depèn, precisament, de nosaltres.

Ara que mi trobo jo, voldria fer alguna reflexió sobre la meua experiència. En els centres hospitalaris són freqüents les converses bilingües, jo no canvio de llengua i ells tampoc, però també és cert que molts professionals dels orígens més diversos m'han atès en català. En un cas em vaig trobar una infermera que em va dir que feia poc que era aquí, jo li vaig dir que no es preocupàs, que jo li ensenyaria el català, i la relació va ser prou fluïda. En un moment de crisi, però, en què em va haver d'atendre, jo m'hi vaig adreçar en català i ella em va escridassar dient-me que li parlàs en espanyol -insisteix en el fet que era un moment de crisi-, però quan em va dir aquestes paraules vaig reviuir totes les humiliacions que havia viscut pel fet de parlar

en català. És això el que s'hauria d'evitar, que en un moment tan delicat de la vida s'hi afegissin records negatius que no ajuden gens.

Crec que els professionals de la medicina i, molt especialment els seus formadors, haurien de tenir clar que la llengua forma part del tractament. Naturalment, si anam a tractar-nos a Estats Units o a Alemanya, no esperarem que ens parlin en català, però a ca nostra és el mínim que podem esperar.

Quan vàrem començar la visita del PADES, el metge que m'atenia parlava en castellà i jo, com sempre, li responia en català. Al cap de no gaire ell es va adonar que jo encara parlava en català i, com que no li devia haver passat mai, em va demanar si tenia qualche problema per parlar en castellà. Crec que ell pensava que no sabia parlar castellà, li vaig dir que sí, que en tenia un de problema per parlar el castellà, el meu problema -li vaig dir- és que tota la vida he lluitat perquè la gent es pogués morir en català, i ara que em tocava a mi havia de ser conseqüent.

Li vaig explicar que la meua especialitat eren les llengües amenaçades i també que creia que ell ajudaria molt els seus pacients si en aquests moments tan especials de la vida es podien continuar expressant en la seva llengua.

Ell em va dir que no tenia cap problema que jo li parlàs en català, i vàrem continuar amb una conversa bilingüe, amb algun entrebanc que resolía la infermera.

Quan va marxar, li vaig regalar un exemplar del meu llibre: *El futur del català depèn de tu*.

Insisteix en el fet que tota la comunicació va ser cordial i que no hi va haver cap tensió, si les coses no canvien, encara compto que em podré morir en català.

Aquestes anècdotes m'han fet reflexionar sobre la quantitat de persones del món que a l'hora de morir no es poden expressar en la llengua a la que van transmetre. Això, generalment, el resultat de l'imperialisme lingüístic, i també de la seva part aparentment més innòcua, que és aquella que ens fa creure que a un estat li correspon a una llengua sense tenir en compte que això ignora la major part dels habitants de molts països. Tinguem present que els estats monolingües són molt rars i que arreu del món hi ha gent que té com a primera llengua una que no és l'oficial. A l'Argentina, per exemple, hi ha parlants de diferents llengües originàries, els parlants de les quals segurament ja no compten ser tractats per la sanitat pública, tants llocs del món on organismes, com Metges sense Fronteres o la Creu Roja tenen com a llengua oficial l'anglès o el francès, i ni es plantegen tractar amb llengües locals.

Els exemples són múltiples i jo mateixa m'atreveria a proposar una solució, però sí que crec que nosaltres, com a catalanoparlants, tenim responsabilitat de garantir que tots puguem ser atesos en la nostra llengua.

El doctor Gustavo Tolchinsky, m'ha aconsellat que no malgasti energies en estímuls externs. Difícil, en un dels ingressos em trobo que és la metgessa la qui em demana que li parli en castellà, i jo li pregunto si no la preocupa que no em pugui morir en català. Ella em diu que és per atendre'm millor. Aquí surt la primera reflexió ètica: quina llengua s'ha d'emprar preferentment, la del pacient o la del metge?

Després, m'atén una metgessa italiana que em diu que li agrada sentir el català, fem un diàleg català-Italià, i no hi ha cap problema.

Un dia que he d'anar a urgències em trobo de tot, moltes converses bilingües amb infermers, zeladors i altres personals,

però hi ha un moment certament excepcional, algú pateix una aturada cardíaca i veig com tot el personal es mobilitza com si fos un sol home, l'única paraula que sent en castellà és *paro*, que més aviat sembla una consigna més que un avís d'aturada. Potser el fet més sorprenent és que quan rebo la nova la visita del PADES, després de la meua conversa sobre la lluita per la llengua, la infermera em diu que haurem de fer la visita en castellà, i és el mateix metge qui diu que no, que es farà en català.

Ell està certament més passiu, però no hi ha cap problema pel que fa a la llengua, a urgències, quan cau el dia hi ha una nova aturada cardíaca, quan tot s'acaba la infermera fa córrer la cortina i diu: descansa en pau bonica.

Conec casos de persones molt significades en el món de la llengua a casa nostra que no han pogut morir en català, a ells i a tots els altres els devem aquest compromís per no deixar-los deseparats en els moments decisius i que puguin viure la seva experiència final de la mateixa manera que va viure la primera.”

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. La Sra. Durán, a la seva segona intervenció, ha validat absolutament la meua línia argumental, el seu gran argument és: hem guanyat a la comunitat autònoma, hem guanyat a Mallorca, hem guanyat a Eivissa, hem guanyat a..., aquest és el seu únic argument. Això és el que jo deia: aquesta és una mesura profundament ideològica, que vostès la volen vestir com una mesura d'abast sanitari i és absolutament, vostès tenien aquest compromís en el seu programa electoral, evidentment, perquè els deu reportar alguns vots, i ara volen fer veure que aquesta mesura té alguna cosa a veure amb millorar l'atenció sanitària. Però vostè ho ha dit clarament, escolti, nosaltres hem guanyat i, per tant, fem la política que ens dona la gana.

Molt bé, fantàstic, però això no és un argument de millora de l'atenció sanitària, és un argument profundament ideològic i, per tant, totalment en contra del que vostès pretenen convèncer a la gent, que és que vostès són un govern tècnic que simplement es tracta de gestionar bé i de governar bé. No, vostès apliquen el seu criteri ideològic d'arraconar el català.

Deia a la meua primera intervenció que els drets no es transaccionen. Què vull dir amb això? Que els drets que estan reconeguts als ciutadans s'han de garantir, amb independència de garantir també la resta de drets, i, per tant, és perfectament compatible garantir una bona atenció sanitària i garantir una atenció en català, és que no hi ha cap mena d'oposició. Aquest és el relat que vostès han comprat a VOX, i aquest és el relat que vostès han comprat a VOX i aquesta és la promesa electoral que vostès van fer i, sense cap mena de dada, ni cap mena de fonament, vostès simplement es carregaran un dret.

És que, és clar, vostès, vostès aquí, és a dir és que s'ha de llegir la lletra petita del decret llei, quan vostès modifiquen la Llei de funció pública, que modifiquen la lletra g), la lletra, de les obligacions dels funcionaris, consisteix en eliminar l'obligació dels funcionaris de conèixer les llengües oficials en el nivell que es determini reglamentàriament. Vostès han posat els drets dels funcionaris a parlar amb la llengua que els doni la gana per sobre dels drets dels ciutadans, per sobre dels drets dels ciutadans, quan en un règim de llibertats i en un règim democràtic els drets dels ciutadans han d'estar al centre, i vostès han ignorat aquests drets.

I és que la mateixa consellera a la seva a la seva primera intervenció ha parlat d'"*el usuario como elemento central*" - molt bé, queda molt bé- "*no puede haber pacientes de primera y pacientes de segunda*". Això com esllògan està molt bé, Sra. Consellera, però això no té res a veure amb el que fan vostès, el que fan vostès és crear pacients de primera i pacients de segona, pacients que el metge els parlarà o els entendrà en la seva llengua i pacients que no.

Per tant, aquesta mesura, a part de ser antijurídica -com he comentat i antiestatutària i inconstitucional, i tant de bo tinguéssim cinquanta diputats o cinquanta senadors per poder presentar un recurs d'inconstitucionalitat, poden estar segurs que farem totes les gestions que puguem per fer-ho-, és, a més a més, una mesura profundament injusta i, a més a més, contrària a la bona atenció sanitària. I, a més a més, sap què penso?, que vostè ho sap perfectament, perquè vostè, amb el seu historial i el seu tarannà, jo sé que vostè pensa que un metge en la mesura del possible ha de ser capaç de poder atendre els ciutadans en la seva llengua; perquè normalment un malalt, evidentment, per sort, hi ha molts nivells d'afectacions a la salut, no?, però hi ha moments -ara la Sra. Ramon llegia un testimoni molt eloqüent, no?- en els quals poder expressar-te en la teva llengua, és un element fonamental, sempre és un element fonamental de la bona atenció sanitària, però és realment una mesura molt injusta que vostès pretenguin carregar sobre la llengua catalana els problemes de dotació de personal sanitari.

Jo per això, he volgut posar molt de relleu i he dedicat una gran part de la meua primera intervenció a posar de relleu que la mesura del complement de la plaça de molt difícil cobertura és un pedaç, ben intencionat, i podem estar d'acord amb la idea, però és un pedaç improvisat, imprecís i absolutament incompleta en aquesta regulació. Per què?, perquè, tot i que vostès això ho fan perquè poden, perquè tenen la majoria que comentava la Sra. Durán han volgut dissimular i han volgut fer veure que això tenia a veure alguna cosa amb la fidelització i la captació de personal, i per jo han creat aquest complement de les places de molt difícil cobertura, que -com deia-, serà de molt difícil desplegament.

Vostè a la seva primera intervenció, a la presentació del decret llei, Sra. Consellera, deia que el complement de la plaça de molt difícil cobertura anteriorment anomenat de fidelització no s'havia desplegat, bé doncs escolti vostès ara tenen molt de camp per córrer per desplegar aquest complement, per desplegar el complement nou, que ja auguro jo que serà d'una extensió molt reduïda, si és tal com està regulat en aquest decret, i, per tant, amb això vostès intenten amagar la finalitat

última del seu decret, que és complir aquesta promesa electoral, que és una promesa absolutament ideològica i que -com deia- no té res a veure amb la bona atenció mèdica, al contrari, té a veure amb la mala atenció mèdica.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Concluido el debate, vamos a pasar a la votación pregunto al Pleno, si convalida o no el decreto ley debatido. Votamos.

Muy bien, pues 31 votos a favor, 24 en contra. Con lo que queda convalidado.

¿Algún grupo parlamentario quiere que se tramite como proyecto de ley? Sí ¿verdad? Pues pasamos a votar esta cuestión. Votamos.

Pues 24 votos a favor y 32 en contra. Por lo que no se tramitará como proyecto de ley.

Y no habiendo más asuntos, se levanta la sesión.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
